

Yop Hanl Sop Qo

约翰福音

Jiop Kea Tvil Geap Bbu Fu Mu

1 Ap weat jjop kea wop, jjop kea Sep Ye chaot rrao, jjop kea Sep Ye ngea. ²Jjop kea tao ap weat, ze Sep Ye chaot rraop. ³Kaop ngea jiit xip yet nyi mu zil ngeat; gie zil heat kaop ngea, xip yet nyi mu map zil heat tap ddup map wop. ⁴Hnu mgaol xip gao ddaot rraop, hnu mgaol tao sup kiet ddvot heat bbop ngea. ⁵Bbop gie na ddue tvot, ao ddet na ddue bbop ma zap.

⁶Caop tap yaop Sep Ye bbu rrao zyl lyip, Yop Hanl ddeat mel. ⁷Caop tao lyip bbop wo lal jjo hxaop hxit set na dva dva ghat xip yet nyi mu bbop nrep. ⁸Xip bbop ggaot mat ngeap, bbop ggaot wo lal jjo hxaop hxit ngeat. ⁹Bbop ggaot gie yao hxip jjii rrao caop kaop ngea kiet tvot heat bbop rryp ngea. ¹⁰Xip hxip jjii rrao, hxip jjii yi xip yet nyi mu zil ngeat, hxip jjii haot xip ma set. ¹¹Xip yaop mill ddea lyi, yaop miil ddea put haot xip ma xi. ¹²Xip xi heat kaop ngea nao, xip mel ddu nrep put ngea, ze xip fel nao gie xip heat bbiit, Sep Ye ap mel ssu zeal. ¹³Caop tat ddup

道成肉身

1 太初有道，道与神同在，²道就是神。³这道太初与神同在。万物是借着他造的；凡被造的，没有一样不是借着他造的。⁴生命在他里头，这生命就是人的光。⁵光照在黑暗里，黑暗却不接受光。

⁶有一个人，是从神那里差来的，名叫约翰。⁷这人来，为要作见证，就是为光作见证，叫众人因他可以信。⁸他不是那光，乃是要为光作见证。⁹那光是真光，照亮一切生在世上的人。¹⁰他在世界，世界也是借着他造的，世界却不认识他。¹¹他到自己的地方来，自己的人倒不接待他。¹²凡接待他的，就是信他名的人，他就赐他们权柄，作神的儿女。¹³这等人不是从血气生

xue sal nyip bbu rrao yao heat mat ngeap, ni
ggea bbu rrao yao heat mat ngeap, caop bbu
rrao yao heat yi mat ngeap, Sep Ye bbu rrao
yao ngeat.

¹⁴Jjop kea tvil geap bbu fu mu a xit heat
gao lao rrao, mbaao mbaao jiip jiip mu hxe bbo
nyi rryp kea wop. A xit heat yi xip dvaop ssea
bbop hxaop nvut, ggaot a bba Ssu Dea dvaop
ssea ngea. ¹⁵Yop Hanl xip chaot jjo hxaop
hxit, kul sseat mu hxit: “Tao ngop hxit nvut:
‘Ngop mep ddut lyi ggaot, bao ngop jiit rrao
ggaot zeal, xip jiit bbbi ze ngop jiit rrao’ ddeat
ggaot ngea.” ¹⁶Xip hxe bbo mbaao ddvep jiit a
xit heat wo zap ggea, ao jiit hxe bbo ja rryl
kiet del mu rra. ¹⁷Ni jji nao Maot Xiit hngu
hxit ngeat, hxe bbo nyi rryp kea nao Yet Sut
Jiit Dup bbu lyi ngeat. ¹⁸Sep Ye tap ssep jiit
hnu cao wo hxaop heat map wo, A Bba maop
kut rrao heat Ssu Dea set xip gie tveat ddeat
ddao ddop.

Cy Tut Sul Yop Hanl Jjo Hxaop

¹⁹Yop Hanl zeal heat jjo hxaop ggao ssal
del: Yeap Tel put Yet Lul Sa Len rrao mu nu
ndup sul nyi Lil Vil put zyl Yop Hanl bbu lyi,
xip ddut nu: “Nyip ap su ngea?” ddeat. ²⁰Xip
ze mgiep mgie mu hxit, vii jiit vii map du mu;
mgiep mgie mu hxit: ‘Ngop Jiit Dup mat
ngeap” ddeat. ²¹Xip heat bao xip ddut nul:
“Tao seat rra nao nyip ap su ngea let? Yii Lil
Yal ngea ap?” Xip hxit: “Ngop map ngeap.”
“Jiit set sul ggaot ngea ap?” ddeat, yi xip
ddut zap hxit: “Map ngeap.” ²²Ao ze xip heat
ddeat: “Nyip ddut rryp ap su ngea? Ao set

的，不是从情欲生的，也不是
从人意生的，乃是从神生的。

¹⁴道成了肉身，住在我们
中间，充充满满地有恩典、有
真理。我们也见过他的荣光，
正是父独生子的荣光。¹⁵约翰
为他作见证，喊着说：“这就
是我曾说：‘那在我以后来的，
反成了在我以前的，因他本
来在我以前。’”¹⁶从他丰满的
恩典里，我们都领受了，而且
恩上加恩。¹⁷律法本是借着摩
西传的；恩典和真理都是由
耶稣基督来的。¹⁸从来没有人
看见神，只有在父怀里的独
生子将他表明出来。

施洗约翰的见证

¹⁹约翰所作的见证记在
下面：犹太人从耶路撒冷差
祭司和利未人到约翰那里，
问他说：“你是谁？”²⁰他就明
说，并不隐瞒；明说：“我不
是基督。”²¹他们又问他说：
“这样你是谁呢？是以利亚
吗？”他说：“我不是。”“是那
先知吗？”他回答说：“不是。”²²
于是他们说：“你到底是谁？叫我们好回复差我们来
的人。你自己说，你是谁？”

ngop heat ggat nyi zhaol hxit ngop heat zyl lyip put dvut syt. Nyip yaol mu hxit, nyip ap su ngea?"²³Xip ddeat: "Ngop pup nyeat miil rrao qo kul sseat mu hxit: 'Sep jjop mga mgiep' ddeat jiit set sul Yii Sep Yal hxit kaot sea sea ggaot ngea."²⁴Caop ggat ddil Fap Liil Sep put let zyl lyip ngeat,²⁵ze xip heat xip ddut nul: "Nyip Jiit Dup mat ngeap. Yii Liil Yal mat ngeap, jiit set sul ggaot yi map ngeap heat, eap zheat nyi mu cy tut let?"²⁶Yop Hanl ddut zap hxit: "Ngop yiip gie nap heat chaot cy tut, ao ddet nap heat gao lao tap yaop rrao, nap heat wo mat se heat ngea,²⁷ngop mep ddut lyip ggaot, ngop xip chaot qit ndie zha tveat ddeat jiit map nzel."²⁸Tao Yop Danl yiip bbu Bep Dal Nyip, Yop Hanl cy tut heat miil ddea rrao zeal heat jjo hxaop ngea.

Sep Ye Hxaop Nryt

²⁹Weap nyi, Yop Hanl Yet Sut xip bbu lyi xip wo hxaop ze hxit: "Na nyil! Sep Ye hxaop nryt, hxip jjii sul yal viip leal heat.³⁰Tao ngop hxit nvut: 'Ngop mep ddut lyi heat tap yaop, bao ngop jiit rrao ggaot zeal, xip jiit bbii ze ngop jiit rrao.³¹Jiit bbii xip mot ngop wo mat se, a taot ngop yiip gie cy tut, xip gie tveat ddeat ddao Yii Sep Lyip put dvut nduet ngeat.' "³²Yop Hanl bao jjo hxaop hxit, ddeat: "Sy Yi, nga ddep jiil seat bbep ssal lyip, xip kiet ddvot ngop wo hxaop nvut.³³Jiit bbii xip mot ngop wo mat se; ao ddet ngop zyl lyip yiip gie cy tut ggaot, ngop bbu hxit: 'Sy Yi bbep ssal lyip ap su kiet ddvot nap wo

²³他说：“我就是那在旷野里有声音喊着说：‘修直主的道路’；正如先知以赛亚所说的。²⁴那些人是法利赛人差来的（或作“那差来的是法利赛人”）；²⁵他们就问他说：“你既不是基督，不是以利亚，也不是那先知，为什么施洗呢？”²⁶约翰回答说：“我是用水施洗，但有一位站在你们中间，是你们不认识的，²⁷就是那在我以后来的，我给他解鞋带也不配。”²⁸这是在约旦河外伯太尼（有古卷作“伯大喇”），约翰施洗的地方作的见证。

神的羔羊

²⁹次日，约翰看见耶稣来到他那里，就说：“看哪！神的羔羊，除去（或作“背负”）世人罪孽的。³⁰这就是我曾说：‘有一位在我以后来，反成了在我以前的，因他本来在我以前。³¹我先前不认识他，如今我来用水施洗，为要叫他显明给以色列人。³²约翰又作见证说：“我曾看见圣灵仿佛鸽子从天降下，住在他的身上。³³我先前不认识他；只是那差我来用水施洗的，对我说：‘你看见圣灵降下来，住

hxaop, ze ap su Sy Yi gie cy tut ggaot ngea.'
³⁴Ngop wo hxaop ggo, ze tao Sep Ye Ssu ngea
 ddeat hxit ddeat ddaoo."

Nzaol Yaot Jiit Tap Ba

³⁵Bao weap nyi, Yop Hanl nzaol yaot
 chaot ggat wot hxil. ³⁶Yet Sut gao njo xip wo
 hxaop ze hxit: "Na nyil! Tao Sep Ye hxaop
 nryt ngea." ³⁷Xip hxit nzaol yaot nyit yaop wo
 jjo, ze xip nyit Yet Sut ddut mgal lo. ³⁸Yet Sut
 na nyi zhaol, xip nyit xip ddut mgal, ze xip
 nyit ddut nul: "Nap nyit eap zheat luep?" Xip
 nyit ddeat: "Lat Bii, nyip ddal wot rrao?"
 ("Lat Bii" bao ddeat ddao nao, "mut sul"
 ngea.) ³⁹Yet Sut ddeat: "Nap nyit lyip na." Xip
 nyit geat xip ddal wot rrao na nyil, tat nyip ze
 xip chaot rraop, ggreat taot nvaol taot seat
 wop ggol. ⁴⁰Yop Hanl hxit wo jjo, ze Yet Sut
 ddut mgal ggreat nyit yaop, tap yaop nao Xiit
Mip•Bii Dep nyip bba Ngat Dep Lyip ngea.
⁴¹Xip jiit geat yaop a go Xiit Mip shul, xip bbu
 hxit: "Miip Sep Yal ngop heat put ggol." (Miip
 Sep Yal bao ddeat ddao nao Jiit Dup ngea.)
⁴²Ao ze xip gie hiet Yet Sut bbu leat. Yet Sut
 na xip nyil mu hxit: "Nap Yop Hanl ssu Xiit
Mip ngea ("Yop Hanl" Ma Tel ceap qaol dvu ceap xit za
 ggat wot "Yop Nap" ddeat hxit), nap mel gie Jiit Fap
 ddeat kul hngul." (Jiit Fap bao ddeat ddao
 nao Bii Dep ddeat tea.)

Fit Liip Nyi Nap Dal Nyip Kul Lyip

⁴³Bao weap nyi, Yet Sut Jat Liil Liil leat
 nduet, Fit Liip put ze xip bbu hxit: "Lyip ngop
 ddut mgal map." ⁴⁴Fit Liip tao Bep Sep Dal

在谁的身上，谁就是用圣灵
 施洗的。³⁴我看见了，就证明
 这是神的儿子。”

首批门徒

³⁵再次日，约翰同两个门
 徒站在那里。³⁶他见耶稣行
 走，就说：“看哪！这是神的
 羔羊。”³⁷两个门徒听见他的
 话，就跟从了耶稣。³⁸耶稣转
 过身来，看见他们跟着，就问
 他们说：“你们要什么？”他们
 说：“拉比（“拉比”翻出来就是
 “夫子”），在哪里住？”³⁹耶稣
 说：“你们来看。”他们就去看
 他在哪里住。这一天便与他
 同住，那时约是下午四点了。
⁴⁰听见约翰的话跟从耶稣的
 那两个人，一个是西门•彼得的
 弟兄安得烈。⁴¹他先找着自己
 的哥哥西门，对他说：“我们
 遇见弥赛亚了。”（“弥赛亚”
 翻出来就是“基督”）⁴²于是领
 他去见耶稣。耶稣看着他，
 说：“你是约翰的儿子西门（“约
 翰在马太十六章十七节称‘约拿’），
 你要称为矶法。”（矶法翻出来
 就是彼得。）

呼召腓力和拿但业

⁴³又次日，耶稣想要往加
 利利去，遇见腓力，就对他
 说：“来跟我吧。”⁴⁴这腓力

put ngea, Ngat Dep Lyip nyi Bii Dep chaot lup tap ggup rrao.⁴⁵ Fit Liip Nap Dal Nyip shul lyip xip bbu hxit: “Maoit Xiit ni jji kiet ggao du heat nyi jiit set sul na dva dva ggao du ggat yaop ngop heat put ggol, ggaot Yop Sep ssu Nap Sa Lep put Yet Sut ngea.”⁴⁶ Nap Dal Nyip xip bbu hxit: “Nap Sa Lep eap zheat zut heat ddaoo ddop let?” Fit Liip ddeat: “Nap lyip na nyil.”⁴⁷ Nap Dal Nyip lyip Yet Sut wo hxaop, ze lal dul xip mot hxit: “Na nyil! Tao Yii Sep Lyip rryp put tap yaop ngea, xip mgie sup chea ni map wop.”⁴⁸ Nap Dal Nyip Yet Sut bbu hxit: “Ngop mot ddal wot rrao nyip wo set let?” Yet Sut ddut zap hxit: “Fit Liip nap ma kul xi, ze nap map vi mop si qii rrao, ngop wo hxaop ggea.”⁴⁹ Nap Dal Nyip ddeat: “Lat Bii! Nyip Sep Ye Ssu, Yii Sep Lyip put vu mii ngea.”⁵⁰ Yet Sut xip bbu hxit: “Ngop hxit map vi mop si qii rrao, nap mot ngop wo hxaop ddeat, ze nap wo nrep ap? Tao yet map bbu heat nvut jiit nap wo hxaop hxe.”⁵¹ Bao lyip hxit: “Ngo rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, mii mgaop pup du, Sep Ye zyl sul dda leap ssal lyip mu Caop Ssu kiet rrao, nap heat wo hxaop hngul.”

Jat Nap Qiit Keap Nyip Hxa Rrao

2 Die sea nyip, Jat Liil Liil miil Jat Nap qiit keap nyip hxa wop, Yet Sut a ma ggeat rrao.² Yet Sut nyi xip nzaol yaot yi cep geat nryp ndao.³ Nryp ndaop map wop ggol, ze Yet Sut a ma xip bbu hxit: “Xip heat nryp map wop lo.”⁴ Yet Sut ddeat “A ma, a xit nyit eap zheat rryl yet nyi lyi let? Ngop nyip hxa gao

是伯赛大人，和安得烈、彼得同城。⁴⁵ 腓力找着拿但业，对他说：“摩西在律法上所写的和众先知所记的那一位，我们遇见了，就是约瑟的儿子拿撒勒人耶稣。”⁴⁶ 拿但业对他说：“拿撒勒还能出什么好的吗？”腓力说：“你来看。”⁴⁷ 耶稣看到拿但业来，就指着他说：“看哪！这是个真以色列人，他心里是没有诡诈的。”⁴⁸ 拿但业对耶稣说：“你从哪里知道我呢？”耶稣回答说：“腓力还没有招呼你，你在无花果树底下，我就看见你了。”⁴⁹ 拿但业说：“拉比！你是神的儿子，你是以色列的王。”⁵⁰ 耶稣对他说：“因为我说在无花果树底下看见你，你就信吗？你将要看见比这更大的事。”⁵¹ 又说：“我实实在在地告诉你们：你们将要看见天开了，神的使者上去下来在人子身上。”

在迦拿的婚礼

2 第三日，在加利利的迦拿有娶亲的筵席，耶稣的母亲在那里。² 耶稣和他的门徒也被请去赴席。³ 酒用尽了，耶稣的母亲对他说：“他们没有酒了。”⁴ 耶稣说：“母亲（原文作“妇人”），我与你有什么

mat keap xi.”⁵Xip a ma zyl lal bbu hxit: “Xip eap zheat gie nap heat bbu hxit ze nap heat eap zheat zeal.”⁶Yeap Tel put ao jjal ni jji seat, lao yiip bu qaoi lea ggeat del, tap lea yiip nyit sea zhy gat ddop.⁷Yet Sut zyl lal bbu hxit: “Yiip bu gie yiip shet ddvep ho” ddeat. Xip heat ze yiip gie shet ddvep yiip bu kea kea.⁸Yet Sut bao lyip hxit: “A taot keat ddeat ddaoo zuu tea hxaal put bbiit.” Xip heat ze hop dea.⁹Zzu tea hxaal put yiip tvil rryp ggaot shyt ggop, jiit ddal wot lyi ngeat wo mat se, yiip keat heat zyl lat ddeat dea wo set. Zzu tea hxaal put sut yue hiil kul lyip,¹⁰xip bbu hxit: “Sup jiit nrpy zut gie tveat jiit del, su vet ggat ndaop laol ggop, set zut map ye heat gie del; nap haot nrpy zut gie zyl a taot kea?”¹¹Tao Yet Sut gie jiit tvot, Jat LiiL LiiL mill Jat Nap rrao, xip dvaop ssea ddveat ddeat gat heat sy hliel tap lea ngea; xip nzaol yaot ze wo nrep ggol.¹²Nvut tao ddut ggu, Yet Sut a ma, vil nyip nyi nzaol yaot chaot ssal Jat Bep Nop leat, kup nvup nyi ggat wot mat rrao.

Sy Hxip Mot Ndveal Qea

¹³Yeap Tel put tvea njo nyip hxa kea hxe ggol, ze Yet Sut dda Yet Lul Sa Len leat.¹⁴Ggup gao ddaot nyue、hxaop、nga ddep jiil vut nyi tvul hlu heat gao nyi.¹⁵Ao ze Yet Sut zha gie nyip jot zeal, nyue hxaop gie sy hxip mot rrao ndveal ddeat ddaoo, tvul hlu put tvul gie shet ddeat gat, xip heat zzu tea gie ddeat bao hop;¹⁶bao nga ddep jiil vut put bbu hxit: “Tat ddiil ja dea sea, ngop A Bba

相干？我的时候还没有到。”⁵他母亲对用人说：“他告诉你们什么，你们就做什么。”⁶照犹太人洁净的规矩，有六口石缸摆在那里，每口可以盛两三桶水。⁷耶稣对用人说：“把缸倒满了水。”他们就倒满了，直到缸口。⁸耶稣又说：“现在可以舀出来，送给管筵席的。”他们就送了去。⁹管筵席的尝了那水变的酒，并不知道是哪里来的，只有舀水的用人知道。管筵席的便叫新郎来，¹⁰对他说：“人都是先摆上好酒，等客喝足了，才摆上次的；你倒把好酒留到如今！”¹¹这是耶稣所行的头一件神迹，是在加利利的迦拿行的，显出他的荣耀来；他的门徒就信他了。¹²这事以后，耶稣与他的母亲、弟兄和门徒都下迦百农去，在那里住了不多几日。

洁净圣殿

¹³犹太人的逾越节近了，耶稣就上耶路撒冷去。¹⁴看见殿里有卖牛、羊、鸽子的，并有兑换银钱的人坐在那里。¹⁵耶稣就拿绳子作成鞭子，把牛羊都赶出殿去，倒出兑换银钱之人的银钱，推翻他们的桌子；¹⁶又对卖鸽子的说：“把这些东西拿去！不要将我

hxip mot gie vep lal zeal ddea seat tap zeal.”
¹⁷Ao ze nzaol yaot kie su kiet ggao du: “Ngop nyip hxip mot yet nyi mu ni hngup ddu mii daol let chea seat rra” ddeat ggat wot kea.
¹⁸Ao set Yeap Tel put xip ddut nul: “Nyip nvut tat ddiil zeal ggol heat, eap zheat sy hliel a lea tveat ddeat ddao ngop heat dvut xi let?”
¹⁹Yet Sut ddut zap hxit: “Nap heat hxip mot tao tva hop, ngop sea nyip juet ze xip ggat gao del bao hngul.” ²⁰Yeap Tel put ddeat: “Hxip mot tao hlii cea qaol kaol set zzao zut ngeat heat, nyip sea nyip juet ze zzao gao del bao ddop ap?” ²¹Ao ddet Yet Sut ddut tao xip geap bbu gie ggup mu na ngeat. ²²Ao Set xip xii rrao ddveat bao lyip ggop ddut ggu, nzaol yaot kie xip hxit nvut heat ddut kea, ze sy su nyi Yet Sut let hxit heat wo nrep ggol.

Yet Sut Hnu Cao Ni Set

²³Yet Sut Yet Lul Sa Len rrao tvea njo nyip hxa mgal xi taot, caop zat gea xip tut heat sy hliel wo hxaop, ze xip mel ddu nrep ggol. ²⁴Ao ddet Yet Sut yaop gie tveat xip heat map bbiit, caop ddiil jiit xip wo set; ²⁵ap su yi sup keap sea rra diip ma hngul, sup ni rrao heat jiit xip wo set.

Yet Sut Nyi Nyip Got Dii Mu

3 Fap Liil Sep put tap yaop, Nyip Got Dii Mu ddeat mel, Yeap Tel put hiet sul ngea.²Caop tao mii kiet lyip Yet Sut bbu hxit: “Lat Bii, nyip Sep Ye bbu ggat wot rrao lyip mut sul zeal, ngop wo set: Nyip tut heat sy hliel, Sep Ye gao chaot map rrao nao, wo tut

父的殿当做买卖的地方。”

¹⁷ 他的门徒就想起经上记着说：“我为你的殿心里焦急，如同火烧。”¹⁸ 因此犹太人问他说：“你既做这些事，还显什么神迹给我们看呢？”¹⁹ 耶稣回答说：“你们拆毁这殿，我三日内要再建立起来。”

²⁰ 犹太人便说：“这殿是四十六年才造成的，你三日内就再建立起来吗？”²¹ 但耶稣这话是以他的身体为殿。²² 所以到他从死里复活以后，门徒就想起他说过这话，便信了圣经和耶稣所说的。

耶稣知道人的心

²³ 当耶稣在耶路撒冷过逾越节的时候，有许多人看见他所行的神迹，就信了他的名。²⁴ 耶稣却不将自己交托他们，因为他知道万人；²⁵ 也用不着谁见证人怎样，因他知道人心里所存的。

耶稣和尼哥底母

3 有一个法利赛人，名叫尼哥底母，是犹太人的官。² 这人夜里来见耶稣，说：“拉比，我们知道你是由神那里来作师傅的；因为你所行的神迹，若没有神同在，无人

ddop heat map wop.”³ Yet Sut ddut zap hxit: “Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap dvut, caop yao map bao, ze Sep Ye ggup wo hxaop ma ddop.”⁴ Nyip Got Dii Mu ddeat: “Caop mot ggol heat, keap sao yao bao ddop let? Ndvea a ma waol bu leat yao ddeat ddao biil xi ap?”⁵ Yet Sut ddeat: “Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap dvut, caop yiip nyi Sy Yi bbu rrao yao heat mat ngeap nao, wo ndvea Sep Ye ggup leat map ddop.”⁶ Geap bbu fu rrao yao heat, ze geap bbu ngea, Yi rrao yao heat ze Yi ngea.⁷ Ngop ddeat: ‘Nap heat yao bao hngul’, nap mot xip haop tap ngaop.⁸ Hxip ni nduet seat mu, mii hxip qo nap wo jjo, ao ddet ddal wot rrao lyip, bao ddal wot leat nap wo mat se; Sy Yi bbu rrao heat yi tao seat rra.”⁹ Nyip Got Dii Mu xip ddut nul: “Keap sao nvut tao heat wop ddo let?”¹⁰ Yet Sut ddut zap hxit: “Nap Yii Sep Lyip put mut sul ngea, jiit nvut tao wo map gal xi ap?

¹¹ Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap dvut, ngop heat let hxit heat ngop heat wo set ngeat; ngop heat let diip heat ngop heat wo hxaop nvut ngeat. Ao ddet nap heat ngop heat jjo hxaop map zap.¹² Ngop nap heat chaot miil taot nvut hxit, nap heat jiit wo mat set, mii kiet nvut hxit nao keap sao wo nrep ddo let?¹³ Mii rrao ssal lyip bao mii kiet leat heat Caop Ssu ggop nao, dda mii kea nvut heat map wop.¹⁴ Maot Xijt keap seap pup nyeat mii rrao bbii shel dul yiip dot, Caop Ssu yi ggeat seat gie dul yiip dot hngul.¹⁵ Xip nrep heat kaop ngea ggat jiit ssep sse hnu mgaol wop.

能行。”³ 耶稣回答说：“我实实在在地告诉你：人若不重生，就不能见神的国。”⁴ 尼哥底母说：“人已经老了，如何能重生呢？岂能再进母腹生出来吗？”⁵ 耶稣说：“我实实在在地告诉你：人若不是从水和圣灵生的，就不能进神的国。⁶ 从肉身生的就是肉身；从灵生的就是灵。⁷ 我说：‘你们必须重生’，你不要以为希奇。⁸ 风随着意思吹，你听见风的响声，却不知道从哪里来，往哪里去；凡从圣灵生的，也是如此。”⁹ 尼哥底母问他说：“怎能有这事呢？”¹⁰ 耶稣回答说：“你是以色列人的先生，还不明白这事吗？

¹¹ 我实实在在地告诉你：我们所说的是我们知道的；我们所见证的是我们见过的；你们却不领受我们的见证。¹² 我对你们说地上的事，你们尚且不信，若说天上的事，如何能信呢？¹³ 除了从天降下的人子，没有人升过天。¹⁴ 摩西在旷野怎样举蛇，人子也必照样被举起来。¹⁵ 叫一切信他的都得永生（或作“叫一切信的人在他里面得永生”）。

¹⁶Sep Ye hxip jjii hnu cao njo, ao jiit xip Ssu Dea gie xip heat bbiit, xip nrep kaop ngea ggat jiit chup ci ggat bbop mat keap, bao ssep sse hnu mgaol wop. ¹⁷Sep Ye xip ssu zyl ssal hxip jjii lyi nao, caop ddiil yal diil nduet heat mat ngeap, caop ddiil ggat xip yet nyi mu wo gut nduet ngeat. ¹⁸Xip nrep heat hnu caop yal wo map diil, map nrep heat yal diil ggol, xip Sep Ye Ssu Dea mel ddu map nrep ngea. ¹⁹Bbop ssal hxip jjii lyi, caop ddiil yaop mup lu yal, ao set xip heat bbop map njo, na ddue haot njo, xip heat yal nao gie tao rrao diil. ²⁰Yal tveat keaop ngea ze bbop shaol, bbop bbu jiit mat lyip, a laot xip heat mup lu hxit ssaop jii. ²¹Ao ddet rryp kea sea heat ze bbop bbu lyi, xip heat Sep Ye deap zeal heat tveat ddeat ddaeo hngul.”

Yet Sut Nyi Cy Tut Sul Yop Hanl

²²Nvut tao ddut ggu, Yet Sut nzaol yaot chaot Yeap Tel miil kea, ggat wot rrao cy tut. ²³Yop Hanl yi Sa Len bbu Nget Nenl rrao cy tut, ggat wot yiip wop ddil set na dva dva jiit geat cy zap. ²⁴Ggeat taot Yop Hanl gie bao fap mat geat xi.

²⁵Yop Hanl nzaol yaot nyi Yeap Tel put tap yaop ao jjal ni jji gie rryl qan mba mu. ²⁶Ze lyip Yop Hanl bbu hxit: “Lat Bii, jiit bbii nyip chaot Yop Danl yiip bbu rrao, nyip hxit ggat yaop, a taot gao rrao cy tut na dva dva jiit xip bbu dda lo.” ²⁷Yop Hanl ddeat: “Mii kiet rrao ja lyip mat ngeap nao, caop eap zheat jiit wo wop ma ddop. ²⁸Ngop hxit nvut: ‘Ngop Jiit Dup mat ngeap, zyl xip jiit lyi

¹⁶神爱世人，甚至将他的独生子赐给他们，叫一切信他的，不至灭亡，反得永生。¹⁷因为神差他的儿子降世，不是要定世人的罪（或作“审判世人”。下同），乃是要叫世人因他得救。¹⁸信他的人，不被定罪；不信的人，罪已经定了，因为他不信神独生子的名。¹⁹光来到世间，世人因自己的行为是恶的，不爱光，倒爱黑暗，定他们的罪就是在此。²⁰凡作恶的便恨光，并不來就光，恐怕他的行为受责备。²¹但行真理的必來就光，要显明他所行的是靠神而行。”

耶稣和施洗约翰

²²这事以后，耶稣和门徒到了犹太地，在那里居住，施洗。²³约翰在靠近撒冷的哀嫩也施洗，因为那里水多，众人都去受洗。²⁴那时约翰还没有下在监里。

²⁵约翰的门徒和一个犹太人辩论洁净的礼。²⁶就来见约翰说：“拉比，从前同你在约旦河外，你所见证的那位，现在施洗，众人都往他那里去了。”²⁷约翰说：“若不是从天上赐的，人就不能得什么。²⁸我曾说：‘我不是基督，是奉差遣在他前面的，‘你们自己

ngeat', nap heat yaol mu ngop chaot jjo hxaop hxit biil. ²⁹Qit hiil keap heat nao sut yue hiil ngea, sut yue hiil chaot yep gao hxil sut yue hiil qo wo jjo ze ni jjuep biel; tao seat rra set, ngop ni jjuep tao mbaop ddvep ngea. ³⁰Xip yiip dot hngul, ngop dvaop bbe hngul."

Mii Kiet Rrao Lyip Heat Hnu Cao

³¹"Mii kiet rrao lyip heat kaop ngea kiet rrao, miil taot rrao lyip heat miil taot juet sseat, xip kaop hxit heat yi mii juet sseat. Mi kiet rrao lyip heat kaop ngea kiet rrao. ³²Xip wo hxaop wo jjo heat gie hxit ddeat ddao. Ao ddet xip hxit zap heat map wop. ³³Xip jjo hxaop hxit zap ggeat heat, ze sut diil du Sep Ye rryp ngea ddeat heat xip kiet tut. ³⁴Sep Ye let zyl lyip heat, ze Sep Ye ddut hxit; Sep Ye Sy Yi gie ddep map ddiel mu xip bbiit ngea. ³⁵A bba njo ssu, kaop ngea gie dul xip lal gat. ³⁶"Ssu nrep heat ssep sse hnu mgaol wop, ssu map nrep heat ssep sse hnu mgaol wo wop ma ddop, Sep Ye ni qiit tie tie xip kiet ddvot.

Yet Sut Sa Ma Liil Yal Nyit Neal Ghaot

4 Xip nzaol yaot geap shop nyi cy tut heat Yop Hanl nvut jiit map bbu Fap Liil Sep put wo jjo, Sep wo set. (²Ddut rryp Yet Sut yaop mu cy tut heat mat ngeap, xip nzaol yaot cy tut heat ngeat,) ³xip ze Yeap Tel rrao ddeat ddao, bao Jat Liil Liil leat. ⁴Sa Ma Liil Yal njo hngul; ⁵ze Xuel Jat ddeat mel heat Sa Ma Liil Yal lup tap ggup kea, lup tao Ya Gop gie xip ssu Yop Sep bbiit miil ggat dvaop ddet

可以给我作见证。²⁹娶新妇的就是新郎；新郎的朋友站着，听见新郎的声音就甚喜乐；故此，我这喜乐满足了。³⁰他必兴旺，我必衰微。”

来自天上的人

³¹"从天上来的是在万有之上；从地上来的是属乎地，他所说的也是属乎地。从天上来的是在万有之上。³²他将所见所闻的见证出来，只是没有人领受他的见证。³³那领受他见证的，就印上印，证明神是真的。³⁴神所差来的，就说神的话；因为神赐圣灵给他，是没有限量的。³⁵父爱子，已将万有交在他手里。³⁶信子的人有永生；不信子的人得不着永生（原文作“不得见永生”），神的震怒常在他身上。”

耶稣与撒玛利亚妇人

4 主知道法利赛人听见他收门徒、施洗比约翰还多，（²其实不是耶稣亲自施洗，乃是他的门徒施洗，）³他就离了犹太，又往加利利去。⁴必须经过撒玛利亚；⁵于是到了撒玛利亚的一座城，名叫叙加，靠近雅各给他儿子约瑟的那块地。⁶在那里有雅

rroa.⁶Ggat wot Ya Gop yiip ddu wop, Yet Sut jjop sea ni ggeap set yiip ddu bbu nyi no. Ggeat taot mu taot ggeat gga seat wo.

⁷Sa Ma Liil Yal mop tap yaop lyip yiip keat. Yet Sut xip bbu hxit: "Nap yiip keat ngop dao."⁸Ggeat taot nzaol yaot lup leat zuu ddea vep lo. ⁹Sa Ma Liil Yal mop xip bbu hxit: "Nyip Yeap Tel put ngea heat, keap sao ngop Sa Ma Liil Yal mop tap yaop bbu yiip luep ndao let?" Jiit bbii Yeap Tel put nyi Sa Ma Liil Yal put rryl bbu map sea. ¹⁰Yet Sut ddut zap hxit: "Sep Ye hxe bbo nyi nap bbu hxit: 'Yiip gie ngop dao' ddeat ggaot ap su ngea, nap wo set nao, nap shel mu ze xip bbu luep hngul, xip hnu mgoal yiip gie nap bbiit hngul."¹¹Nyit neal ddeat: "Mut sul, yiip keat ddea map wop, yiip ddu yi nal, nyip ddal wot lyi hnu mgoal yiip wop let?¹²Ngop heat pii ppi Ya Gop yiip ddu tao gie zyl du ngop heat bbiit, xip yaol mu nyi ssu, rrea jiit yiip ddu tao ndaop, nyip hxit seat nao, nyip xip yet jiit map bbu xi ap?"¹³Yet Sut ddut zap hxit: "Yiip tao ndaop heat kaop ngea jiit keap fep hngul xi;¹⁴sup ngop ja heat yiip ndaop, ze ssep sse jiit keap map fep, ngop ja heat yiip xip gao ddaot rrao babil kea mu yuep du ssep sse hnu mgoal kea hngul."¹⁵Nyit neal ddeat: "Mut sul cep yiip tao gie ngop bbiit, set ngop ggat keap tap fep, ao nyi tao vut lyi iip kaot map hngul."

¹⁶Yet Sut ddeat: "Nap geat nap sut yue yi kul tat wot lyi."¹⁷Nyit neal ddeat: "Ngop sut yue map wop." Yet Sut ddeat: "Nap hxit nap sut yue map wop nao map nrea ngeat.

备井 ;耶稣因走路困乏，就坐在井旁。那时约是中午十二点。

⁷有一个撒玛利亚的妇人来打水。耶稣对她说：“请你给我水喝。”⁸那时门徒进城买食物去了。⁹撒玛利亚的妇人对他说：“你既是犹太人，怎么向我一个撒玛利亚妇人要水喝呢？”原来犹太人和撒玛利亚人没有来往（有些古卷无“原来犹太人和撒玛利亚人没有来往”）。

¹⁰耶稣回答说：“你若知道神的恩赐，和对你说：‘给我水喝’的是谁，你必早求他，他也必早给了你活水。”¹¹妇人说：“先生，没有打水的器具，井又深，你从哪里得活水呢？¹²我们的祖宗雅各将这井留给我们，他自己和儿子并牲畜也都喝这井里的水，难道你比他还大吗？”¹³耶稣回答说：“凡喝这水的，还要再渴；¹⁴人若喝我所赐的水，就永远不渴；我所赐的水，要在里头成为泉源，直涌到永生。”¹⁵妇人说：“先生，请把这水赐给我，叫我不渴，也不用来这么远打水。”

¹⁶耶稣说：“你去叫你的丈夫也到这里来。”¹⁷妇人说：“我没有丈夫。”耶稣说：“你说没有丈夫，是不错的。¹⁸你已

¹⁸Nap sut yue hngu yaop wop ggol; a taot wop tat yaop nap sut yue mat ngeap. Nap ddut tat geal rryp ngeat.” ¹⁹Nyit neal ddeat: “Mut sul, nyip jiit set sul ngea ngop wo na. ²⁰Ngop heat piit pii bbop tao kiet rrao juel gaol, nap heat haot juel gaol ddea Yet Lul Sa Len rrao cha keap ddeat.” ²¹Yet Sut ddeat: “Mop, nap ngop nrep hngul. Nyip hxa kea hxe, nap heat A Bba juel, bbop tao kiet yi mat rraop, Yet Lul Sa Len yi mat rraop. ²²Nap heat juel heat nap heat wo mat se; ngop heat juel heat ngop heat wo set, gut hxe nao Yeap. Tel put gao ddaot ddeat ddao ngeat. ²³Nyip hxa gao kea hxe, a taot ze ngeap ggol, ngeap rry A Bba juel heat nao, yi nyi ni rryp gie xip juel hngul, A Bba nao tao seat rra heat ggat xip juel nduet. ²⁴Sep Ye Yi ngea, ao set xip juel heat, yi nyi ni rryp gie xip juel hngul.” ²⁵Nyit neal ddeat: “Miip Sep Yal (Jiit Dup ddeat kul ggaot ngea) lyip hxe ngop wo set; xip lyip ggo ze nvut kaop ngea jiit gie hxit ngop heat dvut hngul.” ²⁶Yet Sut ddeat: “Tao rrao nap bbu ddut hxit ggaot xip ngea.”

²⁷Nzao yaot bao nyi zhaol, ze Yet Sut nyit neal tap yaop chaot hxit let haop ngaop, ao ddet: “Nyip eap zheat luop nduet ngeat?” Ao nu hxit: “Nyip eap zheat yet nyi xip chaot ddut hxit?” ²⁸Nyit neal ggaot yiip bu zyl mgeat, ze lup leat na dva dva bbu hxit: ²⁹“Nap heat lyip na nyil? Caop tap yaop ngop tie tie zeal heat nvut kaop ngea jiit gie ngop chaot hxit ddeat gat ggol, tao Jiit Dup ddeat ggaot ngea mat ngeap map? ³⁰Na dva dva ddeat ddao, ze sea Yet Sut bbu leat. ³¹Tao

经有五个丈夫；你现在有的，并不是你的丈夫。你这话是真的。”¹⁹妇人说：“先生，我看不出你是先知。²⁰我们的祖宗在这山上礼拜，你们倒说，应当礼拜的地方是在耶路撒冷。”²¹耶稣说：“妇人，你当信我。时候将到，你们拜父，也不在这山上，也不在耶路撒冷。²²你们所拜的，你们不知道；我们所拜的，我们知道，因为救恩是从犹太人出来的。²³时候将到，如今就是了，那真正拜父的，要用心灵和诚实拜他，因为父要这样的人拜他。²⁴神是个灵（或无“个”字），所以拜他的，必须用心灵和诚实拜他。”²⁵妇人说：“我知道弥赛亚（就是那称为基督的）要来；他来了，必将一切的事都告诉我们。”²⁶耶稣说：“这和你说话的就是他。”

²⁷当下门徒回来，就希奇耶稣和一个妇人说话；只是没有人说：“你是要什么？”或者说：“你为什么和她说话？”²⁸那妇人就留下水罐子，往城里去，对众人说：²⁹“你们来看！有一个人将我素来所行的一切事都给我说出来了，莫非这就是基督吗？”³⁰众人就出城，往耶稣那里去。³¹这其间，门徒对耶稣说：“拉比，

gao ddaot, nzaol yaot Yet Sut bbu hxit: "Lat Bii, zuu xi." ³²Yet Sut ddeat: "Ngop zuu ddea wop, nap heat wo mat se heat ngea." ³³Nzaol yaot rryl ddut nul: "Ja xip zhu sup wop ngeat mat ngeap map?" ³⁴Yet Sut ddeat: "Ngop zuu ddea nao ngop zyl lyip put fel seat zeal, xip nvut gie zeal taol ngeat. ³⁵Nap heat: 'Mop geap taot kea nao, hlii hngup wop xi' ddeat map hxit ap? Ngop hxit nap heat hvut, hnu dul na miil gat haot, zzup mop mep geap biil ggol. ³⁶Geap sul vu pii wop, zzup mop zyl du ssep sse kea, shut shut heat nyi geap heat ggat jiit tap jjol mu rraop so. ³⁷Ddut lop biil ddeat: 'Nat yaop shut tveat, tat yaop maop geap', ddut tao nyil nao rryp ngeat. ³⁸Ngop nap heat zyl geat nap heat let nja du mat ngeap heat geap; ve ddea nvut nja, nap heat nao sup nja du heat zut bbo zap."

³⁹Lup ggat ggup Sa Ma Liil Yal put kup nvup Yet Sut nrep lo, nyit neal ggaot jjo hxaop hxit, ddeat: "Xip ngop tie tie zeal heat nvut kaop ngea jiit gie ngop chaot hxit ddeat ddao hop." ⁴⁰Ao ze Sa Ma Liil Yal put Yet Sut bbu lyi, xip cep xip heat bbu leat rraop, ze xip xip heat bbu leat nyit nyip rrao ho. ⁴¹Yet Sut ddut yet nyi mu ze nrep heat wao rrao nvu lo. ⁴²Ao ze xip heat nyit neal bbu hxit: "A taot ngop heat wo nrep nao nap ddut yet nyi mu heat mat ngeap, ngop heat yaol mu wo jjo ggol, ze tao ddut rryp hxip jjii Gut Sep ngea wo set."

Yet Sut Ap Nzup Ssu Mgup

⁴³Nyit nyip njop ggop, Yet Sut ggaot wot

请吃。" ³² 耶稣说：“我有食物吃，是你们不知道的。” ³³ 门徒就彼此对问说：“莫非有人拿什么给他吃吗？” ³⁴ 耶稣说：“我的食物就是遵行差我来者的旨意，做成他的工。 ³⁵ 你们岂不说：‘到收割的时候，还有四个月’吗？我告诉你们：举目向田观看，庄稼已经熟了（原文作“发白”），可以收割了。 ³⁶ 收割的人得工价，积蓄五谷到永生，叫撒种的和收割的一同快乐。 ³⁷ 俗语说：‘那人撒种，这人收割’，这话可见是真的。 ³⁸ 我差你们去收你们所没有劳苦的；别人劳苦，你们享受他们所劳苦的。”

³⁹ 那城里有好些撒玛利亚人信了耶稣，因为那妇人作见证，说：“他将我素来所行的一切事都给我说出来了。” ⁴⁰ 于是撒玛利亚人来见耶稣，求他在他们那里住下，他便在那里住了两天。 ⁴¹ 因耶稣的话，信的人就更多了。 ⁴² 便对妇人说：“现在我们信，不是因为你的话，是我们亲自听见了，知道这真是救世主。”

耶稣治好大臣之子

⁴³ 过了那两天，耶稣离开

rrao ddeat ddao Jat.Liil.Liil leat. ⁴⁴Yet Sut yaop mu: "Jiit set sul yaop miil rrao sup let gie hxaop laol heat map wop" ddeat hxit nvut. ⁴⁵Jat Liil.Liil put Yet Lul Sa Len dda nyip hxa mgal taot, Yet Sut zeal heat nvut kaop ngea wo hxaop nvut, ao set Yet Sut Jat Liil.Liil kea ggop, ze xip heat xip xi. ⁴⁶Yet Sut bao Jat Liil.Liil•Jat Nap, jiit bbii xip yiip tivil nryp mu nvut ggat wot kea; ap nzup tap yaop xip ssu Jat Bep Nop rrao no ssaop. ⁴⁷Yet Sut Yeap Tel rrao Jat Liil.Liil lyi ddeat xip wo jjo, ze lyi xip hxaop, xip kea jjea ssal leat xip ssu mgup, xip ssu xiil hxe ggol. ⁴⁸Ao ze Yet Sut xip bbu hxit: "Sy hliel haop ngaop nvut wo map hxaop heat nao, nap heat wo nrep ma ddop." ⁴⁹Ap nzup ggaot ddeat: "Mut sul, nyip kea jjea ngop ssu map xiil xi taot, ze ssal leat." ⁵⁰Yet Sut xip bbu hxit: "Nyi zhaol map, nap ssu ddveat ggol!" Yet Sut ddut caop ggaot wo nrep, ze nyi zhaol lo. ⁵¹Ssal leat xi taot, xip zyl lal lyip xip xi, nyip ssu ddveat ggol ddeat hxit. ⁵²Xip zyl lal ddut nul eap zheat taot zut ngeat ddeat ze xip heat ddeat: "Ap nyip hxaop taot ze hngup ddveap lo." ⁵³Tao Yet Sut xip bbu hxit: "Nap ssu ddveat ggol" ddeat taot kaot sea sea, ze xip nyi xip tap yi jiit nrep lo. ⁵⁴Tao Yet Sut Yeap Tel rrao nyi zhaol ggop ddut ggu, Jat Liil.Liil rrao tut heat dii nyit lea sy hliel ngea.

Heap Cyp Bbu Rrao Nop Mgup

5 Nvut tao ddut ggu, Yeap Tel put nyip hxa tap lea kea, ze Yet Sut dda Yet Lul

了那地方，往加利利去。⁴⁴耶稣以前说过：“先知在他本地是没有人尊敬的。”⁴⁵但这次他回到加利利，加利利人却接待他，因为他们上耶路撒冷过节时，看见他在那里所行的一切事。⁴⁶耶稣又到了加利利•迦拿，就是他从前变水为酒的地方；有一个大臣，他的儿子在迦百农患病。⁴⁷他听见耶稣从犹太到了加利利，就来见他，求他下去医治他的儿子，因为他儿子快要死了。⁴⁸耶稣就对他说：“若不看见神迹奇事，你们总是不信。”⁴⁹那大臣说：“先生，求你趁着我的孩子还没有死，就下去。”⁵⁰耶稣对他说：“回去吧，你的儿子活了！”那人信耶稣所说的话，就回去了。⁵¹正下去的时候，他的仆人迎见他，说他的儿子活了。⁵²他就问什么时候见好的。他们说：“昨日下午一点热就退了。”⁵³他便知道这正是耶稣对他说“你儿子活了”的时候；他自己和全家就都信了。⁵⁴这是耶稣在加利利行的第二件神迹，是他从犹太回去以后行的。

池边医病

5 这事以后，到了犹太人的一个节期，耶稣就上

Sa Len leat. ²Heap cyp tap lea Yet Lul Sa Len rrao, Hxaop Mgaop bbu rrao, Xiit Bep Lep mba nao Biip Shyl Dal ddeat kul, hxip tvu juet hngu ggup heap cyp ggeat gga rrao. ³Na jjii heat、tvu bi heat、xue sal fep jjol heat, su no zat gea gao mgeat. (Huel su kiet tat wot “⁴Yiip lea lyip hxaop, mii rrea taot chyp daot mu ssal lyip yiip lea ggop ddut ggu, ap su ssal jiit leat zie, eap zheat nop kaop wop wo jiit yiip bel zut lo.”) ⁵Ggat wot sea cea hxil kaol nop ho heat tap yaop wop. ⁶Xip ggeat mgeat, Yet Sut wo hxaop, xip zat za nop ho wo set, ze xip ddut nul: “Nap zut hop nduet ap?” ⁷Su no ddut zap hxit: “Mut sul, yiip lea taot, ngop gie treat yiip cyp gat heat map wop, ngop leap xi taot, ze ve yiit ssal leat ngop jaot map bbu.” ⁸Yet Sut xip bbu hxit: “Yiip dot, nap ku ddea ja sea map!” ⁹Caop ggaot tap heap mu zut lo, ze ku ddea xip ja sea lo.

¹⁰Ggat nyip sop no nyip ngea, ao set Yeap Tel put mgup zut ggop heat caop ggaot bbu hxit: “Hnup nyip sop no nyip ngea, nap ku ddea ja nat map biil ngeat.” ¹¹Ao ddet xip ddut zap hxit: “Ngop ggat zut hop ggaot ngop bbu ‘Nap ku ddea ja deat sea map’ ddeat hxit.” ¹²Xip heat xip ddut nul: “Nap bbu: ‘Ku ddeat ja sea ddeat’ hxit ggaot eap zheat hnu cao ngea?” ¹³Ap su ngea mgup zut ggaot wo mat se, ggat wot caop nvu set Yet Sut paop sseat lo. ¹⁴Mep ddut Yet Sut sy hxip mop rrao xip jjo put, xip bbu hxit: “Nap zut ggol nao bao lyip yal tap treat, a laot waol rrao mu nop heat nap put lo.” ¹⁵Caop ggaot geat xip ggat zut heat Yet Sut ngea ddeat gie

耶路撒冷去。²在耶路撒冷，靠近羊门有一个池子，希伯来话叫作毕士大，旁边有五个廊子。³里面躺着瞎眼的、瘸腿的、血气枯干的许多病人。（有古卷在此有“等候水动”，⁴因为有天使按时下池子搅动那水，水动之后，谁先下去，无论害什么病就痊愈了。）⁵在那里有一个人，病了三十八年。⁶耶稣看见他躺着，知道他病了许久，就问他说：“你要痊愈吗？”⁷病人回答说：“先生，水动的时候，没有人把我放在池子里；我正去的时候，就有别人比我先下去。”⁸耶稣对他说：“起来，拿你的褥子走吧！”⁹那人立刻痊愈，就拿起褥子来走了。

¹⁰那天是安息日，所以犹太人对那医好的人说：“今天是安息日，你拿褥子是不可的。”¹¹他却回答说：“那使我痊愈的，对我说，‘拿你的褥子走吧。’”¹²他们问他说：“对你说‘拿褥子走的’是什么人？”¹³那医好的人不知道是谁，因为那里的人多，耶稣已经躲开了。¹⁴后来耶稣在殿里遇见他，对他说：“你已经痊愈了，不要再犯罪，恐怕你遭遇的更加利害。”¹⁵那人就去告诉犹太人，使他痊愈的是耶稣。¹⁶所以犹太人逼迫耶

hxit Yeap Tel put dvut.¹⁶Xip sop no nyip rrao nvut tao zeal, ao set Yeap Tel put Yet Sut gup.¹⁷Ao ze Yet Sut xip heat bbu hxit: "Ngop A Bba nvut zeal a taot kea, ngop yi nvut zeal."¹⁸Xip ni ggeap no nyip tveat map hxil ddi, Sep Ye gie A Bba ddeat kul, yaop gie Sep Ye kaot mot mop mu na, ao set Yeap Tel put waol rrao xip gie ful hxaop nduet.

Sy Ssu Fel Nao

¹⁹Yet Sut xip heat bbu hxit: "Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat ddvut, Ssu yaol mu nao eap zheat wo zeal map ddop; Put zeal wo hxaop heat set Ssu wo zeal ddop, Put let zeal heat nvut, Ssu yi xip seat zeal.²⁰Put Ssu njo, yaop zeal heat nvut kaop ngea gie mut xip dvut, tao yet map bbu heat nvut jiit mut xip dvut xi, set nap heat ggat haop ngaop.²¹Put keap seap xii sul ggat yiip dot, xip heat ggat ddveat gao rrao, Ssu yi tao seat gie yaop ni nduet jol mu sul ggat ddveat gao rrao.²²Put eap zheat hnu cao yal nvut jiit map gal, gal nvut yiip bel tveat Ssu bbiit,²³sup ggat Ssu gie Put kaot sea mu hxaop laol. Ssu hxaop map laol heat nao Ssu zyl lyip Put ggaot yi hxaop map laol ngeat.²⁴Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, ngop ddut nul, ao nyi ngop mot xip zyl lyip heat nrep ggaot ze ssep sse hnu mgaol wop. Yal diil ggat bbop mat keap, xii sul rrao sea ddveat lyi ggol.²⁵Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, nyip hxa gao kea hxe, a taot ze ngeap ggol, xii sul Sep Ye Ssu qo wo jjo hxe, wo jjo heat ze ddveat bao hngul.

稣，因为他在安息日做了这事。¹⁷耶稣就对他们说：“我父做事直到如今，我也做事。”¹⁸所以犹太人越发想要杀他，因他不但犯了安息日，并且称神为他的父，将自己和神当作平等。

圣子的权柄

¹⁹耶稣对他们说：“我实实在在地告诉你们：子凭着自己不能做什么，惟有看见父所做的，子才能做；父所做的事，子也照样做。²⁰父爱子，将自己所做的一切事指给他看，还要将比这更大的事指给他看，叫你们希奇。²¹父怎样叫死人起来，使他们活着，子也照样随自己的意思使人活着。²²父不审判什么人，乃将审判的事全交与子，²³叫人都尊敬子如同尊敬父一样。不尊敬子的，就是不尊敬差子来的父。²⁴我实实在在地告诉你们：那听我话，又信差我来者的，就有永生，不至于定罪，是已经出死入生了。²⁵我实实在在地告诉你们：时候将到，现在就是了，死人要听见神儿子的声音，听见的人就要活了。²⁶因为父怎样在自己有生命，就赐给他儿子也照样在自己有生命，²⁷并且因

²⁶Put keap seap yaop mu hnu mgaol wop, ze Ssu yi tao seat yaop mu hnu mgaol wop heat gie xip bbiit, ²⁷ao jiit xip Caop Ssu ngea, ze nvut gal fel nao gie xip bbiit. ²⁸Nap heat nvut tao gie haop ngaop seat tap na, nyip hxa gao kea hxe, vut qeap rrao heat kaop ngea jiit xip qo wo jjo, ze ddeat ddao hngul; ²⁹zut zeal heat ddveat bao lyip, ze hnu mgaol wop, yal tveat heat ddveat bao lyip, ze yal diil. ³⁰Ngop yaop mu nao, eap zheat zeal map ddop, keap seap wo jjo, ze keap seap gal, ngop nvut gal yi mgiep mgie mu ngeat, ngop gie ngop ni nduet seat map zeal, set gie ngop mot xip zyl lyip ggaot ni nduet seat zeal.”

Yet Sut Chaot Jjo Hxaop Hxit

³¹“Ngop yaop wo lal jjo hxaop hxit, ze ngop jjo hxaop yi map rryp ngeat, ³²ve yiit tap yaop ngop chaot jjo hxaop hxit, yi xip ngop chaot jjo hxaop hxit ggaot ngeap ngeat ngop wo set. ³³Nap heat sup zyl Yop Hanl bbu leat taot, xip rryp kea chaot jjo hxaop hxit nvut. ³⁴Ddut rryp hxit nao, ngop let zap heat jjo hxaop ggaot caop bbu rrao lyi heat mat ngeap; ao ddet ngop ddut tat ddiil hxit nao, nap heat ggat wo gut nduet. ³⁵Yop Hanl nao daol sseat heat di bbop ngea, nap heat xip bbop gie tap hal ddvop ku. ³⁶Ao ddet ngop Yop Hanl yet map bbu heat jjo hxaop wop, a bba tveat ngop ggat zeal taol heat nvut ze ngop let zeal heat nvut ngea. Tao ze ngop mot put let zyl lyip heat jjo hxaop ngea. ³⁷Ngop gie zyl lyip heat Put yi ngop chaot jjo hxaop hxit nvut. Xip qo tap ssep jiit nap heat

为他是人子，就赐给他行审判的权柄。²⁸你们不要把这事看作希奇，时候要到，凡在坟墓里的，都要听见他的声音，就出来；²⁹行善的复活得生；作恶的复活定罪。³⁰我凭着自己不能做什么，我怎么听见就怎么审判，我的审判也是公平的，因为我不求自己的意思，只求那差我来者的意思。”

为耶稣作见证

³¹“我若为自己作见证，我的见证就不真。³²另有一位给我作见证，我也知道他给我作的见证是真的。³³你们曾差人到约翰那里，他为真理作过见证。³⁴其实，我所受的见证不是从人来的；然而，我说这些话，为要叫你们得救。³⁵约翰是点着的明灯，你们情愿暂时喜欢他的光。³⁶但我有比约翰更大的见证，就是我所做的事；这些都是父要我做的，见证我是父所差来的。³⁷差我来的父也为我作过见证。你们从来没有听见他的声音，也没有看见他的形象；³⁸你们并没有他的道存在心里，因为他所差来的，你们不

wo jjo map nvut, xip ddvup mup yi wo hxaop ma nvut; ³⁸xip zyl lyip heat nap heat map nrep, ao set xip jjop kea jiit nap heat ni mat rraop. ³⁹Nap heat sy su shul, gao ddaot nap heat let gie ssep sse hnu mgao wop mu na, ngop chaot jjo hxaop hxit nao sy su tao nega; ⁴⁰ao ddet nap heat ngop bbu lyi hnu mgao zap map rrut. ⁴¹Ngop caop bbu lyi heat dvaop ssea map zap. ⁴²Ao ddet nap heat ni Sep Ye njo map wop, ngop wo set. ⁴³Ngop ngop A Bba mel ddu mu lyip jiit nap heat ngop ma xi; sup yaop mel ddu dul mu lyip haot nap heat xip xi hxe. ⁴⁴Nap heat rryl dvaop ssea zap, tap yaop ddeat dea Sep Ye bbu lyi dvaop ssea ggaot haot map luep nao, keap sao ngop nrep ddo let? ⁴⁵Ngop A Bba jiit rrao nap heat nvaop hxe ddeat tap nduet; nap heat nvaop ggat yaop nao, nap heat let dul sseat Maot Xiit ggaot ngea. ⁴⁶Nap heat Maot Xiit nrep nao, ngop yi nrep hngul; xip su kiet gie ngop mot ggao heat ddut wop. ⁴⁷Nap heat xip su map nrep nao, keap sao ngop ddut nrep ddo let?”

Yet Sut Gie Hngu Dul Yaot Zhu Mbao

6 Nvut tao ddut ggu, Yet Sut hlii geat Jat Lii Lii Heap (yi Tiip Bii Lii Yal hea ngea) njo ggop. ²Caop zat gea xip gie su no kiet tvot heat sy hliel wo hxaop ze xip ddut mgal. ³Yet Sut bbop kiet leat nzaol yaot chaot gao nyi. ⁴Ggeat taot Yeap Tel put tvea njo nyip hxa kea hxe ggol. ⁵Caop zat gea lyip Yet Sut wo hxaop, ze Fit Liip bbu hxit: “A xit heat ddal wot leat ba ba vep lyi caop tat ddiil zhu let?”

信。³⁹你们查考圣经，因你们以为内中有永生；给我作见证的就是这经；⁴⁰然而，你们不肯到我这里来得生命。⁴¹我不受从人来的荣耀。⁴²但我知道你们心里没有神的爱。⁴³我奉我父的名来，你们并不接待我；若有别人奉自己的名来，你们倒要接待他。⁴⁴你们互相受荣耀，却不求从独一之神来的荣耀，怎能信我呢？⁴⁵不要想我在父面前要告你们；有一位告你们的，就是你们所仰赖的摩西。⁴⁶你们如果信摩西，也必信我；因为他书上有指着我写的话。⁴⁷你们若不信他的书，怎能信我的话呢？”

耶稣给五千人吃饱

6 这事以后，耶稣渡过加利利海，就是提比哩亚海。²有许多人因为看见他在病人身上所行的神迹，就跟随他。³耶稣上了山，和门徒一同坐在那里。⁴那时犹太人的逾越节近了。⁵耶稣举目看见许多人来，就对腓力说：“我们从哪里买饼叫这些人

⁶Xip ddut tao hxit nao, Fit Liip ni shyt nduet ngeat, xip keap seap zeal nduet nao jiit bbii, ze xip wo set. ⁷Fit Liip ddut zap hxit: “T vul nyip zeal lyip vep lyi heat ba ba, xip heat mep met yaop ggat it rry zzu ddeat, jiit map laol ngeat.” ⁸Xiit Mip•Bii Dep nyip bba Ngat Dep Lyip Yet Sut bbu hxit: ⁹“Shaol ba ba hngu lea mot nyi ngao nyit bao bbiit sseat heat a ngat tap yaop tat wot rrao; ao ddet gie ful caop tao nvut zhu heat eap zheat xip wo ndeap ddo let?” ¹⁰Yet Sut ddeat: “Nap heat na dva dva kul gao nyi.” Ggat wot miip neal wop ddil ze na dva dva gao nyi, hngu dul seat wop. ¹¹Yet Sut ba ba ja sseat bbop yip ggo, ze ful ggeat nyi heat ggat zzu; ngao yi tao seat gie xip heat luep nyil mu ful. ¹²Xip heat zzu mbao ggol, ze Yet Sut nzaol yaot bbu hxit: “Zzyp heat bi ddup geap shop lyi, a laot nya zza mu hol.” ¹³Xip heat ba ba mot ggaot hngu lea, na dva dva let zzu zzyp heat bi ddup geap shop lyi jiit ka ceap nyit lea gat ddvep ho. ¹⁴Yet Sut zeal heat sy hliel na dva dva wo hxaop, ze hxit: “Tao ddut rryp hxip jjii lyi hxe heat jiit set sul ngea!” ¹⁵Na dva dva xip gup vu mii zeal nduet, Yet Sut wo set, ze xip yaop mu bao bbop kiet dda lo.

Yet Sut Yiip Kiet Rrao Sea

¹⁶Mii kiil kea, xip nzaol yaot ssal heap dde leat, ¹⁷hlil kiet leat ggop, ze yiip ddvo Jat Bep Nop leat nduet. Mii kiil ggop, jiit Yet Sut xip heat bbu mat lyip xi. ¹⁸Hxip mot tap heap mu yiip dot, ze heap xip ndveal bao la ddao. ¹⁹Nzaol yaot hlil lal hlea ceap zal seat sea

吃呢？”⁶他说这话，是要试验**腓力**，他自己原知道要怎样行。⁷**腓力**回答说：“就是二十两银子的饼，叫他们各人吃一点，也是不够的。”⁸有一个门徒，就是**西门•彼得**的兄弟**安得烈**，对耶稣说：⁹“在这里有一个孩童，带着五个大麦饼、两条鱼；只是分给这许多人还算什么呢？”¹⁰耶稣说：“你们叫众人坐下。”原来那地方的草多，众人就坐下，数目约有五千。¹¹耶稣拿起饼来，祝谢了，就分给那坐着的人；分鱼也是这样，都随着他们所要的。¹²他们吃饱了，耶稣对门徒说：“把剩下的零碎收拾起来，免得有糟蹋的。”¹³他们便将那五个大麦饼的零碎，就是众人吃了剩下的，收拾起来，装满了十二个篮子。¹⁴众人看见耶稣所行的神迹，就说：“这真是那要到世间来的先知！”¹⁵耶稣既知道众人要来强逼他作王，就独自又退到山上了。

耶稣在水面行走

¹⁶到了晚上，他的门徒下海边去，¹⁷上了船，要过海往**迦百农**去。天已经黑了，耶稣还没有来到他们那里。¹⁸忽然狂风大作，海就翻腾起来。¹⁹门徒摇橹约行了十里多路，

ggop, ze Yet Sut yiip kiet sea xip heat wo hxaop, leap lea sea mu hliil bbu lyi, ze xip heat mot xip jao. ²⁰Yet Sut xip heat bbu hxit: “Ngop ngea, tap jjao!” ddeat. ²¹Nzaol yaot jjuep lea mu xip xi hliil kiet gat, hliil tap heap mu xip heat leap nduet heat miil kea ggol.

Yet Sut Hnu Mgaol Zzup Ngea

²²Weap nyi kea, heap ggat pap hxil heat na dva dva ggat wot hliil bbat tap zzea ggop nao, ve yiit hliil map wop wo set, ao nyi Yet Sut xip nzaol yaot chaot hliil map dda, nzaol yaot yaol mu leap ngeat wo set; ²³ao ddet hliil bbat it rry Tiip Bii Lii Yal bbu rrao lyi, Yet Sut kea jjea bbop yip ggo set ba ba gie ful sop zhu heat miil ddea bbu lyi. ²⁴Yet Sut nyi nzaol yaot jiit ggeat mat rraop, ze na dva dva nyip Jat Bep Nop leat Yet Sut shul. ²⁵Heap ggat pap rrao wo shul ggop, ze xip bbu hxit: “Lat Bii, keap taot tao lyi ngeat?” ²⁶Yet Sut ddut zap hxit: “Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, nap heat ngop shul nao sy hliel wo hxaop yet nyi mu heat mat ngeap, ba ba wo zuu mbaο yet nyi mu ye. ²⁷Chut hngul heat zuu ddea wo lal vu teal map hngul, zyl ssep sse hnu mgaol kea heat zuu ddea wo lal vu teal hngul, zuu ddea tao Caop Ssu let gie nap heat bbiit ngea; Caop Ssu nao Sep Ye A Bba let sut diil du ngeat.” ²⁸Na dva dva xip ddut nul: “Ngop heat eap zheat zeal, set Sep Ye nvut mup ddeat zha biil let?” ²⁹Yet Sut ddut zap hxit: “Sep Ye let zyl lyip tao nrep, ze Sep Ye nvut mup ngeat.” ³⁰Xip heat bao lyip hxit: “Nyip eap zheat sy hliel tvop set, ngop

看见耶稣在海面上走，渐渐近了船，他们就害怕。²⁰耶稣对他们说：“是我，不要怕！”²¹门徒就喜欢接他上船，船立时到了他们所要去的地方。

耶稣是生命的粮

²²第二日，站在海那边的众人知道那里没有别的船，只有一只小船，又知道耶稣没有同他的门徒上船，乃是门徒自己去的；²³然而，有几只小船从提比哩亚来，靠近主祝谢后分饼给人吃的地方。²⁴众人见耶稣和门徒都不在那里，就上了船，往迦百农去找耶稣。²⁵既在海那边找着了，就对他说：“拉比，是几时到这里来的？”²⁶耶稣回答说：“我实实在在地告诉你们：你们找我，并不是因见了神迹，乃是因吃饼得饱。²⁷不要为那必坏的食物劳力，要为那存到永生的食物劳力，就是人子要赐给你们的；因为人子是父神所印证的。”²⁸众人问他说：“我们当行什么，才算做神的工呢？”²⁹耶稣回答说：“信神所差来的，这就是做神的工。”³⁰他们又说：“你行什么神迹，叫我们看见就信你？你到底做什么事呢？”³¹我们的祖宗在旷野

heat ggat wo hxaop, ze nyip nrep; nyip ddut rryp eap zheat nvut zeal ngeat let? ³¹Ngop heat piit pii pup nyeat miil rrao Ma Nap zuu nvut, su kiet hxit: ‘Xip mii kiet rrao zzup mop tveat ssal lyip xip heat zhu” ddeat ggeat seat. ³²Yet Sut ddeat: “Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, mii kiet lyi heat zzup mop ggaot Maot Xiit gie nap heat bbiit heat mat ngeap, ngop A Bba let mii kiet lyi heat zzup rryp gie nap heat bbiit ngeat. ³³Sep Ye zzup ze mii kiet rrao tveat ssal lyip, hnu mgaol gie hxip jjii bbiit ggaot ngea.”

³⁴Xip heat ddeat: “Sep ap, tie tie jiit zzup tao gie ngop heat bbiit.” ³⁵Yet Sut ddeat: “Ngop ze hnu mgaol zzup ngea. Ngop bbu lyi heat waol hxi map ddop; ngop nrep heat ssep sse keap map fep. ³⁶Ao ddet ngop nap heat bbu hxit nvut, ngop mot nap heat wo hxaop ggol jiit nap heat ngop map nrep xi. ³⁷A Bba let gie ngop bbiit heat caop kaop ngea jiit lyip ngop bbu kea hngul; lyip ngop bbu kea heat jiit ngop xip li map mgeap. ³⁸Ngop mii kiet rrao ssal miil ddvot nao, gie ngop ni nduet seat zeal hxe. ³⁹Ngop mot xip zyl lyip heat ni nduet nao, xip gie ngop bbiit heat, ngop ggat tap lea yi nvit map ga, nyip hxa ggeap me rrao xip ggat ddveat bao lyip. ⁴⁰Ngop a bba ni nduet nao, ssu hxaop nyi nrep heat kaop ngea ggat jiit ssep sse hnu mgaol wop, ao jiit ngop xip ggat nyip hxa ggeap me rrao ddveat bao lyip hngul.”

⁴¹Yet Sut ddeat: “Ngop mii kiet rrao tveat ssal lyip heat zzup ngea” ddeat, ze Yeap Tel put ssal rrao rryl hxeap. ⁴²Tao Yop Sep ssu

吃过吗哪, 如经上写着说:“他从天上赐下粮来给他们吃。”

³²耶稣说:“我实实在在地告诉你们:那从天上来的是~~摩西~~赐给你们的,乃是我父将天上来的是~~摩西~~真粮赐给你们。³³因为神的粮就是那从天上降下来的,赐生命给世界的。”

³⁴他们说:“主啊,常将这粮赐给我们。”³⁵耶稣说:“我就是生命的粮。到我这里来的,必定不饿;信我的,永远不渴。

³⁶只是我对你们说过,你们已经看见我,还是不信。³⁷凡父所赐给我的人,必到我这里来;到我这里来的,我总不丢弃他。³⁸因为我从天上降下来,不是要按自己的意思行,乃是要按那差我来者的意思行。³⁹差我来者的意思就是:他所赐给我的,叫我一个也不失落,在末日却叫他复活。⁴⁰因为我父的意思是叫一切见子而信的人得永生,并且在末日我要叫他复活。”

⁴¹犹太人因为耶稣说:“我是从天上降下来的粮”,就私下议论他,⁴²说:“这不是

Yet Sut mat ngeap ap? Xip put mu a xit heat wo map set ap? Xip a taot keap sao haot 'Ngop mii kiet rrao tveat ssal lyip ngeat' ddeat hxit let?"⁴³ Yet Sut ddut zap hxit: "Nap heat tap ba mu tap hxeap."⁴⁴ Ngop gie zyl lyip heat A Bba sup hliip ma sseat nao. Wo ngop bbu lyi ddop heat map wop; ngop bbu lyi heat, nyip hxa ggeap me ngop xip ggat ddveat bao lyip hngul.⁴⁵ Jiit set sul su kiet 'Xip heat jiit Sep Ye let mut hngul' ddeat hxit du. A Bba mut wo jjo nyi nzaol heat kaop ngea ze ngop bbu lyi.⁴⁶ Tao A Bba sup wo hxaop nvut ddeat heat mat ngeap; Sep Ye bbu rrao lyip ggaot set A Bba xip wo hxaop nvut ye.⁴⁷ Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, ssu nrep heat ssep sse hnu mgaol wop.⁴⁸ Ngop hnu mgaol zzup ngea.⁴⁹ Nap heat piit pii pup nyeat miil rrao Ma Nap zuu nvut, jiit xiil lo xi.⁵⁰ Tao mii kiet rrao tveat ssal lyip, sup ggat zuu ggop, ze map xiil heat zzup ngea.⁵¹ Ngop mii kiet rrao tveat ssal lyip heat zzup ngea, sup zzup tao zuu ze ssep sse mu gao rrao hngul. Ngop ja hxe heat zzup nao, ngop fu ngea, tao hxiip jjii hnu cao hnu mgaol yet nyi mu ja ngeat."

⁵² Ddut tat geal yet nyi mu, Yeap Tel put rryl bbu jjop zi hxit: "Caop tao keap sao xip fu gie a xit heat zhu ddop let?"⁵³ Yet Sut ddeat: "Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, nap heat Caop Ssu fu map zuu, Caop Ssu xue map ndaop, ze hnu mgaol nap heat gao ddaot rrao heat map wop."⁵⁴ Ngop fu zuu ngop xue ndaop heat, ze ssep sse hnu mgaol wop, nyip hxa ggeap me ngop xip ggat

约瑟的儿子耶稣吗？他的父母我们岂不认得吗？他如今怎么说‘我是从天上降下来的’呢？”⁴³ 耶稣回答说：“你们不要大家议论。⁴⁴ 若不是差我来的父吸引人，就没有能到我这里来的；到我这里来的，在末日我要叫他复活。⁴⁵ 在先知书上写着说：‘他们都要蒙神的教训。’凡听见父之教训又学习的，就到我这里来。⁴⁶ 这不是说有人看见过父；惟独从神来的，他看见过父。⁴⁷ 我实实在在地告诉你们：信的人有永生。⁴⁸ 我就是生命的粮。⁴⁹ 你们的祖宗在旷野吃过吗哪，还是死了。⁵⁰ 这是从天上降下来的粮，叫人吃了就不死。⁵¹ 我是从天上降下来生命的粮；人若吃这粮，就必永远活着。我所要赐的粮，就是我的肉，为世人之生命所赐的。”

⁵² 因此，犹太人彼此争论说：“这个人怎能把他的肉给我们吃呢？”⁵³ 耶稣说：“我实实在在地告诉你们：你们若不吃人子的肉，不喝人子的血，就没有生命在你们里面。

⁵⁴ 吃我肉喝我血的人就有永生，在末日我要叫他复活。⁵⁵ 我的肉真是可吃的；我的血

ddveat bao lyip hngul. ⁵⁵Ngop fu ddut rryp zuu biil ngeat, ngop xue ddut rryp ndaop biil ngeat. ⁵⁶Ngop fu zuu ngop xue ndaop heat tie tie kie ngop kea, ngop yi tie te kie xip kea. ⁵⁷Ssep sse gao rrao heat A Bba keap seap ngop zyl lyip, ngop xip yet nyi mu gao rrao; ngop fu zuu heat yi tao seat ngop yet nyi mu gao rrao. ⁵⁸Tao mii kiet rrao tveat lyip heat zzup ngea. Zzup tao zuu heat, ze ssep sse gao rrao, nap heat piit pii Ma Nap zuu nvut, jiit xiil xi ggaot seat map rrap." ⁵⁹Ddut tat ddiil Yet Sut Jat Bep Nop hiet hxip rrap sup mut taot hxit ngeat.

Ssep Sse Hnu Mgaol Jjop Kea

⁶⁰Xip nzaol yaot gao ddaot kup nvup wo jjo, ze hxit: "Ddut tao ka biel, ap su wo nul ddo let?" ddeat. ⁶¹Nzaol yaot ddut tao yet nyi mu rryl hxeap Yet Sut ni rrao wo set, ze xip heat bbu hxit: "Ddut tao gie nap heat ggat ni map nvel ngeat ap? ⁶²Caop Ssu dda jiit bbii xip rraop ddea leat nap heat wo hxaop nao, keap seap rra let? ⁶³Sup ggat gao rrao heat nao yi ngea, fu chut nao zeal ddea map wop ngeat, ngop nap heat bbu hxit heat ddut ze yi ngea, hnu mgaol ngea. ⁶⁴Ao ddet nap heat gao ddaot map nrep heat wop." Yet Sut jiit bbii ze ap su xip ma nrep, ap su xip vut nduet wo set. ⁶⁵Yet Sut bao lyip hxit: "Ao set ngop hxit nap heat dvut, ngop A Bba hxe bbo map tveat nao, wo ngop bbu lyi ddop heat map wop."

⁶⁶Tao ddet dep ze nzaol yaot gao ddaot nyi zhaol, bao xip ddut mat mgal heat wop

真是可喝的。⁵⁶吃我肉喝我血的人常在我里面，我也常在他里面。⁵⁷永活的父怎样差我来，我又因父活着；照样，吃我肉的人也要因我活着。⁵⁸这就是从天上降下来的粮。吃这粮的人就永远活着，不像你们的祖宗吃过吗哪还是死了。⁵⁹这些话是耶稣在迦百农会堂里教训人说的。

永生之道

⁶⁰他的门徒中有好些人听见了，就说：“这话甚难，谁能听呢？”⁶¹耶稣心里知道门徒为这话议论，就对他们说：“这话是叫你们厌恶吗（“厌恶”原文作“跌倒”）？”⁶²倘或你们看见人子升到他原来所在之处，怎么样呢？⁶³叫人活着的乃是灵，肉体是无益的。我对你们所说的话，就是灵，就是生命。⁶⁴只是你们中间有不信的人。”耶稣从起头就知道谁不信他，谁要卖他。⁶⁵耶稣又说：“所以我对你们说过，若不是蒙我父的恩赐，没有人能到我这里来。”

⁶⁶从此，他门徒中多有退去的，不再和他同行。⁶⁷耶稣

ddiil lo.⁶⁷Ao ze Yet Sut nzaol yaot ggeat ceap nyit yaop bbu hxit: "Nap heat yi leap nduet ap?" ddeat.⁶⁸Xiit Mip•Bii Dep ddut zap hxit: "Sep ap, nyip ssep sse hnu mgaol jjop kea wop, ngop heat ap su ddut mgal xi let?⁶⁹Ngop heat wo nrep, ao nyi nyip Sep Ye sy sul ngea wo set ggol."⁷⁰Yet Sut ddeat: "Nap heat nzaol yaot tao ceap nyit yaop ngop seal du ggol heat mat ngeap ap? Ao ddet nap heat gao ddaot tap yaop cao bbu mot ngea."⁷¹Yet Sut ddut tao gie Jat Leap put Xiit Mip ssu Yeap Dal mot hxit ngeat; xip nao nzaol yaot ceap nyit yaop gao ddaot, mep ddut kea Yet Sut vut hxe ggaot ngea.

Yet Sut Nyit Bba Map Nrep

7 Nvut tao ddut ggu, Yeap Tel put xip gie fu hop nduet, set Yet Sut Jat Lil Lil rrao gao zhaol, Yeap Tel rrao gao zhaol map ku.²Ggeat taot Yeap Tel put hxaop cheat nyip hxa kea hxe ggol.³Yet Sut vil nyip xip bbu hxit: "Nyip tat wot rrao dda Yeap Tel leat, set nyip nzaol yaot ghat yi nyip nvut zeal wo hxaop.⁴Sup mel ddu tveat ddeat ddaot nduet set na mat hxaop rrao nvut zeal heat map wop; nyip nvut tao zeal, ze yaop gie tveat ddeat ddaot hxip jjii sul dvut hngul."⁵Xip vil nyip xip map nrep, ao set jiit ddut tao seat hxit.⁶Yet Sut xip heat bbu hxit: "Ngop nyip hxa gao map keap xi, nap heat nyip hxa nao tie tie jiit ndveat ddop ngeat.⁷Hxip jjii hnu cao nap heat shaol map ddop, ao ddet ngop shaol; ngop xip heat nvut zeal heat yal ngeat ddeat hxit ddeat gat.⁸Nap heat geat nyip hxa

就对那十二个门徒说：“你们也要去吗？”⁶⁸西门•彼得回答说：“主啊，你有永生之道，我们还归从谁呢？”⁶⁹我们已经信了，又知道你是神的圣者。⁷⁰耶稣说：“我不是拣选了你们十二个门徒吗？但你们中间有一个是魔鬼。”⁷¹耶稣这话是指着加略人西门的儿子犹大说的；他本是十二个门徒里的一个，后来要卖耶稣的。

耶稣的弟兄不信

7 这事以后，耶稣在加利利游行，不愿在犹太游行，因为犹太人想要杀他。²当时犹太人的住棚节近了。³耶稣的弟兄就对他说：“你离开这里上犹太去吧，叫你的门徒也看见你所行的事。⁴人要显扬名声，没有在暗处行事的；你如果行这些事，就当将自己显明给世人看。”⁵因为连他的弟兄说这话，是因为不信他。⁶耶稣就对他们说：“我的时候还没有到；你们的时候常是方便的。⁷世人不能恨你们，却是恨我；因为我指证他们所做的事是恶的。⁸你们上去过节吧！我现在不上去过这节，因为我的时候还

mgal map! Ngop a taot geat map mgal, ngop nyip hxa map ddvep xi.”⁹ Yet Sut ddut tao hxit ggop, ze Jat LiiL LiiL rrao ddo.

Yet Sut Hxaop Cheat Nyip Hxa Mgal

¹⁰ Ao ddet xip heat leap ggo, ze Yet Sut yi geat hxa mgal, mgiel mgie mu leap heat mat ngeap, at ssaot ssaot mu leap ngeat seat rra. ¹¹ nyip hxa rrao xi ze Yeap Tel put Yet Sut shul. “Xip ddal wot rrao?” ddeat hxit. ¹² Na dva dva xip yet nyi mu hxeap qip qip mu, “Xip hnu cao zut ngea” ddeat hxit heat wop. “Map ngeap, xip na dva dva heat hop ngeat” ddeat hxit heat wop. ¹³ Ao ddet jjaو Yeap Tel put jii set mgiel mgie mu xip yet nyi hxeap heat map wop.

¹⁴ Nyip hxa kea, Yet Sut ggup leat sup mut. ¹⁵ Yeap Tel put haop ngaop, ze seat ddeat: “Caop tao su yuep ma nvut, keap sao su xip wo set let?” ¹⁶ Yet Sut ddeat: “Ngop mut heat ngop ddaot mat ngeap, ngop gie zyl lyip put ddaot ngea. ¹⁷ Sup ni tveat del xip nduet ddea seat zeal, ze ngop mut tao Sep Ye bbu lyi ngeat nu ngop yaop mu hxit ngeat, wo set hngul. ¹⁸ Sup yaop mu hxit nao, yaop dvaop ssea luep ngeat. Xip mot xip zyl lyi put dvaop ssea luep caop tao set rryp ngeat, xip ni ddaot map mgiel heat map wop. ¹⁹ Maot Xiit ni jji hxit nap heat map dvut ngeat ap? Ao ddet nap heat ni jji sseat heat tap yaop map wop. Eap zheat yet nyi ngop gie fu hop nduet let?” ²⁰ Na dva dva ddut zap hxit: “Nyip mot caop bbu let bu ssaop ho! Ap su nyip fu nduet?” ²¹ Yet Sut ddeat: “Ngop nvut tap lea

没有满。”⁹ 耶稣说了这话，仍旧住在加利利。

耶稣过住棚节

¹⁰ 但他弟兄上去以后，他也上去过节，不是明去，似乎是暗去的。¹¹ 正在节期，犹太人寻找耶稣，说：“他在哪里？”¹² 众人为他纷纷议论，有的说：“他是好人。”有的说：“不然，他是迷惑众人的。”¹³ 只是没有人明明地讲论他，因为怕犹太人。

¹⁴ 到了节期，耶稣上殿里去教训人。¹⁵ 犹太人就希奇，说：“这个人没有学过，怎么明白书呢？”¹⁶ 耶稣说：“我的教训不是我自己的，乃是那差我来的。¹⁷ 人若立志遵着他的旨意行，就必晓得这教训或是出于神，或是我凭着自己说的。¹⁸ 人凭着自己说，是求自己的荣耀；惟有求那差他来者的荣耀，这人是真的，在他心里没有不义。¹⁹ 摩西岂不是传律法给你们吗？你们却没有一个人守律法。为什么想要杀我呢？”²⁰ 众人回答说：“你是被鬼附着了！谁想要杀你？”²¹ 耶稣说：“我做了一件事，你们都以为希

zeal, jiit nap heat mot xip haop ngaop.
²²Maot Xiit ddi ni jji hxit nap heat dvut (Maot Xiit bbu rrao bbiip heat mat ngeap, piit pii bbu rrao bbiip ngeat), ao set nap heat yi sop no nyip rrao sup chaot ddi ni jji tut. ²³Sup sop no nyip rrao ddi ni jji zap, jiit Maot Xiit ni jji gie xip ne biil, ngop ni ggeap no nyip rrao caop tap yaop ggat zut hop, ze nap heat ngop bbu ni qii ap? ²⁴Sup yao mu nyil mu ngeap ma ngeap diil map biil, kaop ngea mgiep nyil ddu ngeap ma ngeap diil hngul.”

Tao Jit Dup Ngea Ap?

²⁵Yet Lul Sa Len put tap ddiip ddeat: “Xip heat fu nduet heat caop tao mat ngeap ap?
²⁶Nap na nyil xip mgiep mgie mu jjo kea mut jiit xip heat xip bbu map hxit xi, tao Jiit Dup ngea ddut rryp ap nzup mot wo set ggol ap?
²⁷Ao ddet caop tao ddal wot lyi ngeat ngop heat wo set; Jiit Dup lyip taot a rry ddeat xip ddeal lyi wo set heat map wop ye.” ²⁸Ggeat taot, Yet Sut sy hxip mot rrao sup mut, qo ye mu hxit: “Ngop mot yi nap heat wo set, ngop keap ddea lyi ngeat yi nap heat wo set; ngop lyip nao yaop yaol mu mat ngeap, ngop gie zyl lyip ggaot nao rryp ngeat. Ao ddet xip mot nap heat wo map set. ²⁹Ao ddet xip mot ngop wo set, ngop xip bbu rrao lyip, ngop mot yi xip zyl lyip.” ³⁰Xip heat Yet Sut yop nduet, xip nyip hxa gao mat keap xi set lal tveat heat map wop. ³¹Ao ddet na dva dva gao ddaot xip nrep heat kup nvup ddeat: “Jiit Dup lyip taot, xip tut heat sy hliel caop tao let tut heat nvut jiit map bbu xi ap?”

奇。²²摩西传割礼给你们（其实不是从摩西起的，乃是从祖先起的），因此你们也在安息日给人行割礼。²³人若在安息日受割礼，免得违背摩西的律法，我在安息日叫一个人全然好了，你们就向我生气吗？²⁴不可按外貌断定是非，总要按公平断定是非。”

这是基督吗？

²⁵耶路撒冷人中有的说：“这不是他们想要杀的人吗？”²⁶你看他还明明地讲道，他们也不向他说什么，难道官长真知道这是基督吗？²⁷然而，我们知道这个人从哪里来；只是基督来的时候，没有人知道他从哪里来。²⁸那时，耶稣在殿里教训人，大声说：“你们也知道我，也知道我从哪里来；我来并不是由于自己，但那差我来的是真的，你们不认识他。²⁹我却认识他，因为我是从他来的，他也是差了我来。³⁰他们就想要捉拿耶稣；只是没有人下手，因为他的时候还没有到。³¹但众人中间有好些信他的，说：“基督来的时候，他所行的神迹岂能比这人所行的更多吗？”

Mu Nu Ndup Sul Mot Hnu Cao Zyl Yet Sut Yop

³²Na dva dva Yet Sut gie tao seat hxeap ddva lo mu Fap Liil Sep put wo jjo, ze mu nu ndup sul mot nyi Fap Liil Sep put zyl mal tveat geat xip yop. ³³Ao ze Yet Sut ddeat: “Ngop nyip hxa kup nvup wo nap heat chaot map rrao, ze ngop nyi zhaol ngop gie zyl lyip ggaot bbu leat hxe. ³⁴Nap heat ngop shul nduet jiit wo shul mat ddop; ngop gao rrao heat mill ddea nap heat wo keap ma ddop.” ³⁵Yeap Tel put rryl bbu ddut nul: “Caop tao keap ddea leat nduet set a xit heat ggat wo shul ssaot map ddop let? Xip hie Xiit Lap rrao heat Yeap Tel put bbu leat Xiit Lap put mut nduet xi jii ap? ³⁶Xip ddeat: “Nap heat ngop shul nduet jiit wo shul mat ddop; ngop rraop heat miil ddea nap heat wo keap map ddop, ddut tao eap zheat tea ngeat let?”

Ddveat Heat Yiip Mop

³⁷Nyip hxa mep ddut ye ddi lal mat lep ggat nyip, Yet Sut gao hxil qo ye mu hxit: “Sup keap fep nao ngop bbu lyi ndaop. ³⁸Ngop nrep heat ze su kiet hxit seat: ‘Xip waol bu gao ddaot yiip mot mu yuep ddeat ddaot hngul.’” ³⁹Yet Sut ddut tao gie xip nrep heat Sy Yi zap hxe nyil hxit ngeat; ggeat taot Yet Sut dvaop ssea wo map zap xi set Sy Yi tveat ssal mat gap xi.

Na Dva Dva Gao Lao Rrao Heat Rryl Bu

⁴⁰Na dva dva ddut tao wo jjo ze “Tao jiit

祭司长差人捉拿耶稣

³² 法利赛人听见众人为耶稣这样纷纷议论，祭司长和法利赛人就打发差役去捉拿他。³³ 于是耶稣说：“我还有不多的时候和你们同在，以后就回到差我来的那里去。³⁴ 你们要找我，却找不着；我所在的地方你们不能到。”

³⁵ 犹太人就彼此对问说：“这人要往哪里去，叫我们找不着呢？难道他要往散住希腊中的犹太人那里，去教训希腊人吗？”³⁶ 他说：‘你们要找我，却找不着；我所在的地方，你们不能到’，这话是什么意思呢？”

活水的江河

³⁷ 节期的末日，就是最大之日，耶稣站着高声说：“人若渴了，可以到我这里来喝。³⁸ 信我的人，就如经上所说：‘从他腹中要流出活水的江河来。’”³⁹ 耶稣这话是指着信他之人要受圣灵说的；那时还没有赐下圣灵来，因为耶稣尚未得着荣耀。

在众人中的纷争

⁴⁰ 众人听见这话，有的

set sul ggaot ngea rryp" ddeat hxit heat wop.
⁴¹"Tao Jit Dup ngea" ddeat hxit heat wop.
 Ao ddet "Jit Dup Jat Liil Liil rrao ddeat ddao
 ngeat ap! ⁴²Su kiet Jit Dup Dal Vil gal qii, Dal
Vil yaop miil Bep Liil Heng rrao ddeat ddao
 ddeat map hxit ap?" Ddeat hxit heat yi wop.
⁴³Ao ze na dva dva xip yet nyi mu rryl tva lo.
⁴⁴Gao ddaot xip yop nduet heat wop, ao
 ddet lal tveat heat map wop.

Yeap Tel Hnu Zeal Heat Map Nrep

⁴⁵Zyl mal bao mu nu ndup sul mot nyi
 Fap Liil Sep put bbu leat. Xip heat zyl mal bbu
 hxit: "Nap heat eap zheat yet nyi xip gie hiet
 map lyip let?" ⁴⁶Zyl mal ddut zap hxit: "Tap
 ssep jiit xip seat ddut hxit heat map wop!"
⁴⁷Fap Liil Sep put ddeat: "Nap heat yi heat
 hop ssaop lo ap? ⁴⁸Ap nzup nu Fap Liil Sep
 put xip nrep heat wop ap? ⁴⁹Ao ddet ni jji
 map gal heat lup su tat ddiil nao rru ssaop
 ggol ngeat!" ⁵⁰Gao ddaot jiit bbii Yet Sut bbu
 lyi nvut Nyip Got Dii Mu ggaot xip heat bbu
 hxit: ⁵¹"Xip hxit heat map nul, xip zeal heat
 nvut wo mat se jiit a xit heat ni jji gie xip yal
 diil xi ap?" ⁵²Xip heat ddut zap hxit: "Nap yi
Jat Liil Liil rrao yao ngeat ap? Nap su kiet leat
 shul na, ze Jat Liil Liil jiit set sul ddao map
 nvut wo set."

Yiil Nrea Tveat Taot Wo Yop Heat Nyit Neal

8 Ao ze mep met yaop jiit ggaol dda lo;
 ao ddet Yet Sut dda Ga La Bbop kiet
 leat. ²Hea mu bao nyi zhaol hxip mot lyi. Lup
 su kaop ngea jiit xip bbu leat, xip gao nyi ze

说：“这真是那先知。”⁴¹有的说：“这是基督。”但也有的说：“基督岂是从加利利出来的吗？”⁴²经上岂不是说，“基督是大卫的后裔，从大卫本乡伯利恒出来的吗？”⁴³于是众人因着耶稣起了纷争。⁴⁴其中有人要捉拿他，只是无人下手。

犹太领袖们不信

差役回到祭司长和法利赛人那里。他们对差役说：“你们为什么没有带他来呢？”⁴⁶差役回答说：“从来没有像他这样说话的！”⁴⁷法利赛人说：“你们也受了迷惑吗？”⁴⁸官长或是法利赛人岂有信他的呢？⁴⁹但这些不明白律法的百姓是被咒诅的！”⁵⁰内中有尼哥底母，就是从前去见耶稣的，对他们说：⁵¹“不先听本人的口供，不知道他所做的事，难道我们的律法还定他的罪吗？”⁵²他们回答说：“你也是出于加利利吗？你且去查考，就可以知道加利利没有出过先知。”

行淫时被捉的女人

8 ⁵³于是各人都回家去了；
¹耶稣却往橄榄山去，
²清早又回到殿里。众百姓都到他那里去，他就坐下，教训

xip heat mut. ³Su nja put nyi Fap Liil Sep put miit jja tveat taot, ze wo yop heat nyit neal tap yaop hiet lyip, xip ggat gao lao hxil, ⁴ze Yet Sut bbu hxit: "Mut sul, nyit neal tao miit jja tveat taot yop sseat ngeat. ⁵Maot Xiit ni jji kie, tao seat rra heat nyit neal nao, laop mop gie ndup xil hop ddeat ngop heat ddut fiip. Nyip ddeat xip gie keap seap zeal cha?" ⁶Xip heat ddut tao hxit nao, Yet Sut nra ddu, xip nvaop heat ddut lep yop nduet. Ao ddet Yet Sut rraol ggaol du, lal zhu gie miil taot su ggao. ⁷Xip heat xip ddut nul xi mu, ze Yet Sut rraol mgiel yiip dot xip heat bbu hxit: "Nap heat gao ddaot ap su yal map wop, ze ap su laop mop gie xip kiet tvot jiit gat." ⁸Ao ze bao rraol ggaol du, lal gie miil taot su ggao. ⁹Ddut tao xip heat wo jjo, ze mot sul ddet ddep hlaul sul kea jiit tap yaop tap yaop mu ddeat ddao lo, Yet Sut tap yaop ddeat dea zzyp ssal lyip, miip neal mot ggoat yi gao hxil xi. ¹⁰Yet Sut rraol dul yiip dot xip bbu hxit: "Mop, caop ggat ddiil keap ddea rrao let?" ¹¹Xip ddeat: "Sep ap, tap yaop jiit tao mat rraop." Yet Sut ddeat: "Ngop yi nap yal map diil, leap map, tao ddet ddep bao lyi yal tap tveat."

Yet Sut Hxip Jjii Bbop Ngea

¹²Yet Sut bao na dva dva bbu hxit: "Ngop hxip jjii bbop ngea. Ngop ddut mgal heat, ze na ddue rrao map sea. Hnu mgaol bbop wo zap hngul." ¹³Fap Liil Sep put ddeat: "Nyip yaop wo lal jjo hxaop hxit, nyip jjo hxaop map rryp." ¹⁴Yet Sut ddeat: "Ngop

他们。³文士和法利赛人带着一个行淫时被拿的妇人来，叫她站在当中，⁴就对耶稣说：“夫子，这妇人是正行淫之时被拿的。⁵摩西在律法上吩咐我们，把这样的妇人用石头打死。你说该把她怎么样呢？”⁶他们说这话，乃试探耶稣，要得着告他的把柄。耶稣却弯着腰，用指头在地上画字。⁷他们还是不住地问他，耶稣就直起腰来，对他们说：“你们中间谁是没有罪的，谁就可以先拿石头打她。”⁸于是又弯着腰，用指头在地上画字。⁹他们听见这话，就从老到少一个一个地都出去了，只剩下耶稣一人，还有那妇人仍然站在当中。¹⁰耶稣就直起腰来，对她说：“妇人，那些人在哪里呢？没有人定你的罪吗？”¹¹她说“主啊，没有。”耶稣说：“我也不定你的罪。去吧！从此不要再犯罪了。”（有些古卷无7章53节至8章11节）

耶稣是世界的光

¹²耶稣又对众人说：“我是世界的光。跟从我的，就不在黑暗里走，必要得着生命的光。”¹³法利赛人对他说：“你是为自己作见证，你的见证不真。”¹⁴耶稣说：“我虽然

yaop wo lal jjo hxaop hxit. Ao ddet ngop jjo hxaop rryp xi ngeat, ngop keap ddea rrao lyip, bao keap ddea leat, ngop wo set; ao ddet ngop keap ddea rrao lyip, bao keap ddea leat nap heat wo mat se. ¹⁵Nap heat sup yao nyil mu hnu caop gal. Ngop nao caop map gal. ¹⁶Sup gal ddeat jiit ngop gal heat yi rryp ngeat, ngop yaop mu tao rrao heat mat ngeap, set ngop gie zyl lyip heat A Bba yi ngop chaot tao rrao xi ngeat. ¹⁷Nap heat ni jji kiet yi ‘Nyit yaop jjo hxaop nao rryp ngeat’ ddeat ggao du. ¹⁸Ngop nao yaop chaot jjo hxaop hxit, ngop gie zyl lyip heat A Bba yi ngop chaot jjo hxaop hxit xi.’ ¹⁹Xip heat xip ddut nul: “Nyip A Bba keap ddea rrao?” Yet Sut ddut zap hxit: “Ngop mot nap heat wo mat se nao, ngop A Bba yi nap heat wo mat se; ngop mot wo set ze ngop A Bba yi wo set.” ²⁰Ddut tat ddiil Yet Sut sy hxip mot ddaot zzup mgao zzup bol rrao sup mut taot hxit ngeat. Xip nyip hxa gao mat keap xi set xip yop sul mat wo.

Ngop Leap Heat Miil Ddea Nap Heat Wo Leap Ma Ddop

²¹Yet Sut bao xip heat bbu hxit: “Ngop leap hxe ggol, nap heat nao ngop shu, ao jiit nap heat xiil yal ddu ddiil hngul; ngop leap heat miil ddea, nap heat wo keap ma ddop.” ²²Yeap Tel put ddeat: “Xip ddeat: ‘Ngop leap heat miil ddea nap heat wo keap ma ddop’ ddeat heat nao, xip yaop hnu mgaol hop nduet ap?’ ²³Yet Sut xip heat bbu hxit: “Nap heat ssal rrao lyip ngeat, ngop tat kie rrao

为自己作见证，我的见证还是真的，因我知道我从哪里来，往哪里去；你们却不知道我从哪里来，往哪里去。¹⁵你们是以外貌（原文作“凭肉身”）判断人，我却不判断人。¹⁶就是判断人，我的判断也是真的，因为不是我独自在这里，还有差我来的父与我同在。¹⁷你们的律法上也记着说：‘两个人的见证是真的。¹⁸我是为自己作见证，还有差我来的父也是为我作见证。¹⁹他们就问他说：“你的父在哪里？”耶稣回答说：“你们不认识我，也不认识我的父；若是认识我，也就认识我的父。”²⁰这些话是耶稣在殿里的库房教训人时所说的，也没有人拿他，因为他的时候还没有到。

我所去的地方你们不能去

²¹耶稣又对他们说：“我要去了，你们要找我，并且你们要死在罪中；我所去的地方，你们不能到。”²²犹太人说：“他说：‘我所去的地方，你们不能到’；难道他要自尽吗？”²³耶稣对他们说：“你们是从下头来的，我是从上头来的；你们是属这世界的，我

lyip ngeat; nap heat hxip jjii tao bbu lyi ngeat, ngop hxip jjii tao bbu lyi mat ngeap.
²⁴Ao set ngop nap heat bbu hxit, nap heat xiiyal ddu ddiil hngul. Ngop Jiit Dup ngea nap hea wo map nrep nao xiil yal ddu ddiil hngul.”
²⁵Xip heat xip ddut nul, ze “Nyip ap su ngea?” ddeat hxit. Yet Sut xip heat bbu hxit: “Ngop jiit bbii, ze hxit nap heat dvut.
²⁶Ngop nvut zat gea wop nap heat gie hxit, nap heat gal; ao ddet ngop gie zyl lyip ggaot rryp ngeat, ngop tao rrao wo jjo heat, ze gie hxit hxip jjii hnu cao dvut.”
²⁷Yet Sut A Bba nyil hxit ngeat xip heat wo map gal.
²⁸Ao set Yet Sut ddeat: “Caop Ssu nap heat let dul yiip dot ggop, ze ngop Jiit Dup ngea nap heat wo set, ao jiit ngop yaol mu zeal heat nvut tap lea map wop nap heat wo set hngul. Ngop ddut tat ddiil jiit A Bba mut ngop dvut seat hxit ngeat.
²⁹Ngop mot xip zyl lyip heat ngop chaot rraop; xip ngop tap yaop ddeat tveat tao mat mgeat ngeat, ngop tie tie jiit xip ni jjuep nvut zeal.”
³⁰Yet Sut ddut tao hxit taot, ze caop zat gea xip nrep.

Rryp Kea Keap Seap Mu Jiit Nap Heat Ggat Yaop Nzu

³¹Yet Sut xip nrep heat Yeap Tel put bbu hxit: Nap heat tie tie ngop jjop kea cea sseat sea, ze ddut rryp ngop nzaol yaot ngea;
³²rryp kea nap heat wo set, rryp kea nap heat ggat yaop nzu hngul.”
³³Xip heat ddut zap hxit: “Ngop heat Yal Bep Lat Han cil zal sul ngea, tap ssep jiit ap su zyl lal zeal map nvut. Nyip keap sao haot ‘Nap heat yaop nzu

不是属这世界的。²⁴所以我对你们说，你们要死在罪中，你们若不信我是基督，必要死在罪中。”²⁵他们就问他说：“你是谁？”耶稣对他们说：“就是我从起初所告诉你们的（或作“为什么我还回答你们”）。²⁶我有许多事讲论你们，判断你们；但那差我来的是真的，我在他那里所听见的，我就传给世人。”²⁷他们不明白耶稣是指着父说的。²⁸所以耶稣说：“你们举起人子以后，必知道我是基督，并且知道我没有一件事是凭着自己做的。我说这些话乃是照着父所教训我的。²⁹那差我来的，是与我同在；他没有撇下我独自在这里，因为我常做他所喜悦的事。”³⁰耶稣说这话的时候，就有许多人信他。

真理必叫你们得自由

³¹耶稣对信他的犹太人说：“你们若常常遵守我的道，就真是我的门徒；³²你们必晓得真理，真理必叫你们得以自由。”³³他们回答说：“我们是亚伯拉罕的后裔，从来没有作过谁的奴仆。你怎么说，‘你们必得以自由’呢？”

hngul' ddeat let?"³⁴ Yet Sut ddut zap hxit: "Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, yal tveat kaop ngea jiit yal zyl lal ngea.³⁵ Zyl lal ze ssep sse hxil rrao map biil. Ssu nao ssep sse hxip rrao ngeat.³⁶ Ao set Mii Put Ssu nap heat ggat yaop nzu nao, nap heat yaop nzu rryp ggea.³⁷ Nap heat Yal Bep Lat Han ssu hlili ngea ngop wo set, ao ddet nap heat ni mop ngop jjop kea gat map ddop set nap heat ngop gie fu hop nduet.³⁸ Ngop hxit heat ngop A Bba bbu rrao wo hxaop ngeat; nap heat zeal heat nao, nap heat a bba bbu rrao wo jjo ngeat."

Caop Bbu Mot Ssu Hlii

³⁹ Xip heat ddeat: "Ngop heat a bba Yal Bep Lat Han ngea." Yet Sut ddeat: "Nap heat Yal Bep Lat Han ssu ngea nao, Yal Bep Lat Han zeal heat nvut zeal hngul.⁴⁰ Ngop Sep Ye bbu rrao wo jjo heat rryp kea hxit nap heat dvut haot a taot nap heat ngop gie fu hop nduet; tao Yal Bep Lat Han let zeal heat nvut mat ngeap.⁴¹ Nap heat nao nap heat a bba zeal heat nvut zeal ngeat." Xip heat ddeat: "Ngop heat mgal ssu map ngeap, ngop heat A Bba tap yaop ddeat wop ye, Sep Ye ngea."⁴² Yet Sut ddeat: "Nap heat A Bba Sep Ye ngea ze nap heat ngop njo hngul; ngop Sep Ye bbu rrao ddeat ddao nyi Sep Ye bbu rrao lyip ngeat, ngop yaop mu lyip heat mat ngeap, xip ngop zyl lyip ngeat.⁴³ Nap heat eap zheat yet nyi ngop ddut wo map gal let? Ngop jjop kea nap heat nul mat ddop heat yet nyi kiet map dvea.⁴⁴ Nap heat nao nap heat a bba

³⁴ 耶稣回答说：“我实实在在地告诉你们：所有犯罪的，就是罪的奴仆。³⁵ 奴仆不能永远住在家里，儿子是永远住在家里。³⁶ 所以天父的儿子若叫你们自由，你们就真自由了。³⁷ 我知道你们是亚伯拉罕的子孙；你们却想要杀我，因为你们心里容不下我的道。³⁸ 我所说的是在我父那里看见的；你们所行的是在你们的父那里听见的。”

魔鬼的子孙

³⁹ 他们说：“我们的父就是亚伯拉罕。”耶稣说：“你们若是亚伯拉罕的儿子，就必行亚伯拉罕所行的事。⁴⁰ 我将在神那里所听见的真理告诉了你们，现在你们却想要杀我；这不是亚伯拉罕所行的事。⁴¹ 你们是行你们父所行的事。”他们说：“我们不是从淫乱生的，我们只有一位父，就是神。”⁴² 耶稣说：“倘若神是你们的父，你们就必爱我；因为我本是出于神，也是从神而来，并不是由着自己来，乃是他差我来。⁴³ 你们为什么不明白我的话呢？无非是因你们不能听我的道。⁴⁴ 你们是出于你们的父魔鬼，你们父的私欲，你们偏要行。他从起初

caop bbu mot bbu rrao ddeat ddaot ngeat, nat heat jiip nap heat a bba ni luep ni njo seat zeal. Xip jiit bbii ze rryp kea map nul mu sup fu ngeat, rryp kea xip ni mop mat rraop. Xip mgie hxit ggaot yaop bbu lyi ngeat. Xip jiit bbii ze ddut mgii hxit ngeat. Ao nyi mgii hxit heat a bba ngea.⁴⁵ Ngop rryp kea gie hxit nap heat dvut, ze nap heat tao yet nyi mu ngop mu nrep.⁴⁶ Nap heat gao ddaot ap su ngop yal mot ddeat ddaot ddop let? Nap rryp kea gie hxit nap heat dvut ggol heat, nap heat eap zheat yet nyi ngop ma nrep let?⁴⁷ Sep Ye bbu lyip heat nao, Sep Ye ddut nul, nap heat Sep Ye bbu lyi heat mat ngeap set Sep Ye ddut map nul.”

Yet Sut Yal Bep Lat Han Jiit Rrao

⁴⁸ Yeap Tel put ddut zap hxit: “Ngop heat ddeat nyip Sa Ma Lii! Yal put ngea. Ao jiit caop bbu let bu sseat ngeat ddeat ddut tao map ngeap ap?”⁴⁹ Yet Sut ddeat: “Ngop caop bbu let bu heat map ngeap; ngop A Bba hxaop laol, nap heat haot ngop gie na mat gap.⁵⁰ Ngop yaop dvaop ssea map luep, ngop wo lal dvaop ssea luep, ngeap ma ngeap diil heat tap yaop wop.⁵¹ Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, sup ngop jjop kea zeal sseat, ze ssep sse xiil map hxaop.”⁵² Yeap Tel put xip bbu hxit: “A taot nyip mot caop bbu let bu heat ngeat, ngop heat wo set ggol. Yal Bep Lat Han xiil ggol, jiit set sul na dva dva yi xiil ggol, jiit nyip hxit: ‘Sup ngop jjop kea zeal sseat nao, ssep sse jiit xiil eap zheat tea wo mat se’ ddeat xi.⁵³ Nyip hxit nao nyip ngop

是杀人的，不守真理，因他心里没有真理。他说谎是出于自己，因他本来是说谎的，也是说谎之人的父。⁴⁵ 我将真理告诉你们，你们就因此不信我。⁴⁶ 你们中间谁能指证我有罪呢？我既然将真理告诉你们，为什么不信我呢？⁴⁷ 出于神的，必听神的话；你们不听，因为你们不是出于神。”

耶稣在亚伯拉罕之先

⁴⁸ 犹太人回答说：“我们说你是撒玛利亚人，并且是鬼附着的，这话岂不正对吗？”⁴⁹ 耶稣说：“我不是鬼附着的；我尊敬我的父，你们倒轻慢我。⁵⁰ 我不求自己的荣耀，有一位为我求荣耀定是非的。⁵¹ 我实实在在地告诉你们：人若遵守我的道，就永远不见死。”⁵² 犹太人对他说：“现在我们知道你是鬼附着的。亚伯拉罕死了，众先知也死了，你还说：‘人若遵守我的道，就永远不尝死味。’⁵³ 难道你比我们的祖宗亚伯拉罕还大吗？他死了，众先知也死了，你将自己当作什么人

heat piit pii Yal Bep Lat Han yet jiit map bbu ap? Xip xii^l ggol, jiit set sul na dva dva yi xiil ggol, nyip yaop gie eap zheat hnu caop mu na let?" ⁵⁴ Yet Sut ddut zap hxit: "Ngop yaop mu ngop dvaop ssea nao, ngop dvaop ssea yi zha map biil; ndvaop ssea gie ngop bbiit heat nao A Bba, nap heat let hxit Sep Ye ggaot ngea. ⁵⁵ Nap heat xip hxaop map nvut, ngop nao xip hxaop nvut. Ngop ddeat ngop xip hxaop map nvut ddeat, ze ngop nap heat seat mgii sup chea ngeat; ao ddet ngop xip set ao nyi xip jjop kea seat zeal. ⁵⁶ Nap heat piit pii Yal Bep Lat Han jjuep lea leap mu ngop nyip hxaop; wo hxaop ggo ze ni jjuep." ⁵⁷ Yeap Tel put ddeat: "Nyip ngu cea kaol jiit map wop xi, keap sao Yal Bep Lat Han hxaop nvut let?" ⁵⁸ Yet Sut ddeat: "Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, Yal Bep Lat Han map wop xi, ze ngop wop ggol." ⁵⁹ Ao ze xip heat laop mop ja xip ndup nduet, ao ddet Yet Sut sseat du, hxip mot rrao ddeat ddao lo.

Yao Lyip Ze Na Jjii Mgup Zut

9 Yet Sut ggat pap leat taot, yaop lyip ze na jjii heat tap yaop xip wo hxaop.

²Nzaol yaot Yet Sut ddut nul: "Lat Bii, caop tao yao lyip ze na jjii ngeat, ap su yal tveat hol? Caop tao ngea nu xip put mu ngea let?"

³ Yet Sut ddut zap hxit: "Caop tao yal tveat heat yi mat ngeap. Xip put mu yal tveat heat yi mat ngeap, Sep Ye mup lu gie xip kiet tveat ddeat ddao nduet ngeat. ⁴ Mii nyip xi ze ngop heat ngop mot xip zyl lyip ggaot nvut mu

呢?" ⁵⁴ 耶稣回答说:“我若荣耀自己,我的荣耀就算不得什么;荣耀我的乃是我的父,就是你们所说是你们的神。⁵⁵ 你们未曾认识他;我却认识他。我若说不认识他,我就是说谎的,像你们一样;但我认识他,也遵守他的道。⁵⁶ 你们的祖宗亚伯拉罕欢欢喜喜地仰望我的日子;既看见了,就快乐。”⁵⁷ 犹太人说:“你还没有五十岁,岂见过亚伯拉罕呢?”⁵⁸ 耶稣说:“我实实在在地告诉你们:还没有亚伯拉罕就有了我。”⁵⁹ 于是他们拿石头要打他,耶稣却躲藏,从殿里出去了。

医好生来瞎眼的人

9 耶稣过去的时候,看见一个人生来是瞎眼的。

² 门徒问耶稣说:“拉比,这人生来是瞎眼的,是谁犯了罪?是这人呢?是他父母呢?”³ 耶稣回答说:“也不是这人犯了罪,也不是他父母犯了罪,是要在他身上显出神的作为来。⁴ 趁着白日,我们必须做那差我来者的工;

hngul; mii kiet kea ze nvut wo mup ddo heat map wop ggol. ⁵Ngop hxiп jjii rrao taot hxip jjii bbop ngea.” ⁶Yet Sut ddut tao hxit ggop, ze diit diit miil taot gat, diit gie shear dvea hxao dva na jjii na kiet shut, ⁷xip bbu hxit: “Nap Xiit Lop Ya! heap cyp lea cy, (Xiit Lop Ya! bao ddeat ddaо nao zyl leap ddeat tea), xip geat cy nyi wop zhaol, ze wo hxaop lo. ⁸Xip ggeat gga put nyi tie tie jiit xip zzup luep wo hxaop heat cao ze hxit: “Tao jiit bbii gao nyi zzup luep put ggaot mat ngeap ap?” ddeat. ⁹“Xip ngea” ddeat hxit hxit heat wop, “xip seat rra ddet xip mat ngeap” ddeat hxit heat yi wop. Xip yaop mu “Ngop ngea” ddeat hxit. ¹⁰Xip heat xip bbu hxit: “Nap na ddu keap sao bbup lo ngeat let?” ¹¹Xip ddut zap hxit: “Yet Sut ddeat mel heat tap yaop, diit gie shear dvea hxao ngop na kiet shut, ngop bbu hxit: ‘Nap Xiit Lop Ya! heap cyp leat cy.’ Ngop geat wop cy ze wo hxaop lo.” ¹²Xip heat ddeat: “Caop ggaot keap ddea rrao?” Xip ddeat: “Ngop wo mat se.”

Fap Liil Sep Put Mgup Nvut Ddut Mgal Na

¹³Xip heat geat jiit bbii na jjii ggaot hiet Fap Liil Sep put bbu leat. ¹⁴Yet Sut shear dvea gie xip na pup heat nyip hxa sop no nyip ngea. ¹⁵Fap Liil Sep put yi keap seap wo hxaop ngeat gie xip ddut nul; na jjii xip heat bbu hxit: “Xip shear dvea ja ngop na kiet shut, ngop geat wop cy ze wo hxaop lo.” ¹⁶Fap Liil Sep put gao ddaо “Xip ni ggeap no nyip map ssea, ao set caop tao Sep Ye bbu lyi heat mat ngeap” ddeat hxit heat wop, “Caop

黑夜将到，就没有人能做工了。⁵我在世上的时候，是世上的光。⁶耶稣说了这话，就吐唾沫在地上，用唾沫和泥抹在盲人的眼睛上，⁷对他说：“你往西罗亚池子里去洗（西罗亚翻出来，就是“奉差遣”）。”他去一洗，回头就看见了。⁸他的邻舍和那素常见他是讨饭的，就说：“这不是那从前坐着讨饭的人吗？”⁹有人说：“是他”；又有人说：“不是，却是像他。”他自己说：“是我。”¹⁰他们对他说：“你的眼睛是怎么开的呢？”¹¹他回答说：“有一个人，名叫耶稣，他和泥抹我的眼睛，对我说：‘你往西罗亚池子去洗。’我去一洗，就看见了。”¹²他们说：“那个人在哪里？”他说：“我不知道。”

法利赛人调查医治的事

¹³他们把从前瞎眼的人带到法利赛人那里。¹⁴耶稣和泥开他眼睛的日子是安息日。¹⁵法利赛人也问他是怎么得看见的；盲人对他们说：“他把泥抹在我的眼睛上，我去一洗，就看见了。”¹⁶法利赛人中有的说：“这个人不是从神来的，因为他不守安息日。”又有人说：“一个罪人怎

yal tap yaop keap sao tao seat rra heat sy hliel tut ddop let?" ddeat hxit heat yi wop. Ao ze xip heat bu yiip dot lo. ¹⁷Xip heat bao na jjii bbu hxit: "Xip nap na pup ggol nao, nap ddeat xip keap seap rra heat hnu cao ngea ddeat let?" Xip ddeat: "Jiit set sul tap yaop ngea." ¹⁸Xip jiit bbii na jjii, mep ddut set wo hxaop ngeat, Yeap Tel put wo map nrep, xip put mu kui lyip taot kea lyi hxaop; ¹⁹ze xip nyit ddut nul: "Tao nap nyit ssu ngea ap? Nap nyit ddeat, xip yao lyip ze na jjii ddeat a taot keap sao wo hxaop lo let?" ²⁰Xip put mu ddut zap hxit: "Xip ngop nyit ssu ngea, yao lyip ze na jjii ngeat, tao ngop nyit wo set ngeat. ²¹A taot xip keap sao wo hxaop ddo ddeat, ngop nyit wo mat se; xip na ap su let pup ho ngeat, ngop nyit wo mat se. Xip sul ye ngea ggol, nap heat xip ddut nul map, xip yaop mu wo hxit ddop." ²²Xip put mu ddut tao hxit nao, jiao Yeap Tel put jji, Yeap Tel put rryl bbu det nzeap ggol, sup Yet Sut gie Jiit Dup mu na heat wop nao, xip gie hiet hxip rrao naop ddeat gat hop. ²³Ao set xip put mu "Xip sul ye ngea ggol, nap heat xip ddut nul map" ddeat hxit.

²⁴Ao set Fap Liil Sep put bao nyi zhaol jiit bbii na jjii ggat yaop kul lyip. Xip bbut hxit: "Nap dvaop ssea gie Sep Ye bbiit cha keap; Caop tao caop yal tap yaop ngea, ngop heat wo set." ²⁵Xip ddeat: "Xip caop yal ngeap mat ngea ngop wo mat se, nvut tap lea ngop wo set, jiit bbii ngop na jjii ngeat, a taot wo hxaop ddo lo." ²⁶Xip heat xip ddut nul: "Xip eap zheat zeal nap kiet gat, keap seap nap na

能行这样的神迹呢?"他们就起了纷争。¹⁷他们又对盲人说:"他既然开了你的眼睛,你说他是怎样的人呢?"他说:"是个先知."¹⁸犹太人不信他从前是瞎眼,后来能看见的,等到叫了他的父母来;¹⁹问他们说:"这是你们的儿子吗?你们说他生来是瞎眼的,如今怎么能看见了呢?"²⁰他父母回答说:"他是我们的儿子,生来就瞎眼,这是我们知道的。²¹至于他如今怎么能看见,我们却不知道;是谁开了他的眼睛,我们也不知道。他已经成了人,你们问他吧,他自己必能说。²²他父母说这话,是怕犹太人,因为犹太人已经商议定了,若有人认耶稣是基督的,要把他赶出会堂。²³因此他父母说:"他已经成了人,你们问他吧。"

²⁴所以法利赛人第二次叫了那从前瞎眼的人来,对他说:"你该将荣耀归给神,我们知道这人是个罪人."²⁵他说:"他是个罪人不是,我不知道;有一件事我知道,从前我是瞎眼的,如今能看见了."²⁶他们就问他说:"他向你做什么?是怎么开了你

gie pup ho ngeat let?"²⁷Xip ddut zap hxit: "Ngop i saop hxit nap heat dvut jiit nap heat map nul; eap zheat yet nyi bao lyip nul nduet xi let? Nap heat yi lyip xip nzaol yaot zeal nduet heat mat ngeap ap?"²⁸Xip heat bbe mu xip bbu hxit: "Nap xip nzaol yaot ngea, ngop heat Maot Xiit nzaol yaot ngea.²⁹Sep Ye Maot Xiit bbu ddut hxit ngop heat wo set ngeat. Ao ddet caop tao xip keap ddea rrao lyip ngeat, ngop heat wo mat se."³⁰Caop ggaot ddut zap hxit: "Ngop na xip pup ho ngeat jiit xip keap ddea rrao lyip nap heat wo mat se, tao nao haop ngaop rryp!"³¹Sep Ye caop yal ddut map nul, ngop heat wo set, Sep Ye juei gaol、xip ddut nzaol heat set Sep Ye xip nul.³²Mii mili ggop ddut ggu, yao lyip ze na jjii heat na gie pup ddo ddeat heat wo jjo map nvut.³³Caop tao Sep Ye bbu lyip heat mat ngeap nao, eap zheat jiit zeal mat ddop."³⁴Xip heat ddut zap hxit: "Nap kaop ngea jiit yao yal ddu rrao jiit ngop heat mut xi ap?" ddeat, ze xip gie naop ddeat gat hxaop.

Yi Hngu Na Ddu

³⁵Xip heat xip gie naop ddeat gat ddeat Yet Sut wo jjo, mep ddut xip jjo put, ze xip bbu "Nap Sep Ye Ssu nrep nre" ddeat hxit.³⁶Xip ddut zap hxit: "Sep ap, ap su Sep Ye Ssu ngea set ngop ggat xip nrep?"³⁷Yet Sut ddeat: "Xip mot nap wo hxaop ggol, a taot nap bbu ddut hxit heat ze xip ngea."³⁸Xip "Sep ap, ngop nrep" ddeat, ze Yet Sut juei.³⁹Yet Sut ddeat: "Ngop yal nvut gal yet nyi

的眼睛呢 ?"²⁷他回答说 : "我方才告诉你们, 你们不听 ; 为什么又要听呢 ? 莫非你们也要作他的门徒吗 ?"²⁸他们就骂他说 : "你是他的门徒 ; 我们是摩西的门徒。²⁹神对摩西说话是我们知道的 ; 只是这个人, 我们不知道他从哪里来。"³⁰那人回答说 : "他开了我的眼睛, 你们竟不知道他从哪里来, 这真是奇怪 !"³¹我们知道神不听罪人, 惟有敬奉神、遵行他旨意的, 神才听他。³²从创世以来, 未曾听见有人把生来是盲人的眼睛开了。³³这人若不是从神来的, 什么也不能做。³⁴他们回答说 : "你全然生在罪孽中, 还要教训我们吗 ?" 于是把他赶出去了。

灵里的瞎眼

³⁵耶稣听说他们把他赶出去, 后来遇见他, 就说 : "你信神的儿子吗 ?"³⁶他回答说 : "主啊, 谁是神的儿子, 叫我信他呢 ?"³⁷耶稣说 : "你已经看见他, 现在和你说话的就是他。"³⁸他说 : "主啊, 我信 !" 就拜耶稣。³⁹耶稣说 : "我为审判到这世上来, 叫不

mu hxiп jjii tao lyi, na jjii heat ggat wo hxaop, wo hxaop heat na jjii bao.”⁴⁰Xip chaot ggreat rrao heat Fap Lii Sep put wo jjo, ze “Tao seat hxit nao, ngop heat yi na jjii lo ngeat ap?” deat hxit⁴¹ Yet Sut xip heat bbu hxit: “Nap heat na jjii lo ze nap heat yal map wo ggol; ao ddet a taot nap heat ddeat: ‘Ngop heat wo na ddop’ ddeat set nap heat yal gao rrao xi.”

Hxaop Hlaop Mgaop Gao Dot

10 “Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, sup ndvea hxaop hlaop leat, mgaop njo ndvea map leap set ve yiit njo dda leap nao, caop ggaot su vel ngea, su zzi ngea.²Mgaop njo ndvea leap heat set hxaop hlaol sul ngea.³Mgaop hxal put, ze xip chaot mgaop pup; hxaop yi xip qo nul. Xip mel nyil mu yaop hxaop kul, hxaop gie hiet ddeat ddao.⁴Yaop hxaop tveat ddeat gat ggop, ze jiit leat sea, hxaop yi xip ddut mgal, xip qo hxaop wo set.⁵Hxaop caop tvut map set ddut map mgal, xip qo wo map set, ze paop tep hngul.”⁶Yet Sut mgaop daot ddea tao gie hxit xip heat dvut, ao ddet hxit hxit eap zheat tea xip heat wo map gal.

Yet Sut Hxaop Hlaol Sul Zut Ngea

⁷Ao set Yet Sut bao xip heat bbu hxit: “Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, ngop hxaop mgaop ngea.⁸Ngop jiit rrao lyip heat kaop ngea jiit su vel ngea, su zzi ngea, hxaop jiit xip heat map nul.⁹Ngop mgaop ngea, ngop bbu njo lyip heat hnu

能看见的，可以看见；能看见的，反瞎了眼。”⁴⁰同他在那里的法利赛人听见这话，就说：“难道我们也瞎了眼吗？”⁴¹耶稣对他们说：“你们若瞎了眼，就没有罪了；但如今你们说：‘我们能看见’，所以你们的罪还在。”

羊圈的比喻

10 “我实实在在地告诉你们：人进羊圈，不从门进去，倒从别处爬进去，那人就是贼，就是强盗。²从门进去的，才是羊的牧人。³看门的就给他开门；羊也听他的声音。他按着名叫自己的羊，把羊领出来。⁴既放出自己的羊来，就在前头走，羊也跟着他，因为认得他的声音。⁵羊不跟着生人，因为不认得他的声音，必要逃跑。”⁶耶稣将这比喻告诉他们，但他们不明白所说的是什么意思。

耶稣是好牧人

⁷ 所以耶稣又对他们说：“我实实在在地告诉你们：我就是羊的门；⁸凡在我以先来的，都是贼，是强盗；羊却不懂他们。⁹我就是门，凡从我进来的，必然得救，并且出入

mgaol wo gut, ao jiit leap lyip yi shy wo zuu.
¹⁰Zzi na lyip nao, que、fu、tva mu map mu heat mat ngeap. Ngop lyi nao, hxaop ggat hnu mgaol wop, ao jiit ddvep ddvep mu wop hngul. ¹¹Ngop hlaol sul zut ngea, hlaol sul zut hxaol yet nyi mu hnu mgaol mgeap. ¹²Nvut mu sul ngea hlaol sul mat ngeap nao, hxaop yi xip ddaot mat ngeap, xip ssil lyip hxaop, ze hxaop li mgeat paop sea; ssil hxaop yop sseat, hxaop pup naop hie hop. ¹³Nvut mu sul paop sea nao, xip nvut mu sul ngea set hxaop ddup map nduet. ¹⁴Ngop hlaol sul zut ngea; ngop ngop hxaop set, ngop hxaop yi ngop set, ¹⁵A Bba ngop set, ngop yi A Bba set kaot seat sea mu rra; ao jiit ngop hxaop yet nyi mu hnu mgaol mgeap. ¹⁶Ngop hlaop tao mat rraop heat ve yiit hxaop wop xi; ngop xip heat gie hiet lyip, xip heat yi ngop qo nul hngul, ao jiit nyit put gie tap pup mu hlaol sul tap yaop bbiit hop. ¹⁷Ngop hnu mgaol mgeap ho ja nyi zhaol bao, ao set ngop A Bba ngop njo. ¹⁸Ngop hnu mgaol kii deap heat map wop. Ngop yaop mu mgeap ngeat. Ngop mgeap ho heat fel nao wop, ao nyi ja nyi zhaol heat fel nao wop; tao ngop A Bba bbu rrao zap lyi heat daop zha ngea.”

¹⁹Yeap Tel put ddu tat ddiil yet nyi mu ddva bao. ²⁰Gao ddaot “Xip mot caop bbu let bu sseat, ao jiit vu lo, eap zheat yet nyi xip nul let” ddeat hxit heat wop, ²¹“Tao caop bbu let bu heat hxit heat ddu mat ngeap, caop bbu heat na jjii ggat bbup ddo ap?” ddeat hxit heat yi wop.

得草吃。¹⁰ 盗贼来，无非要偷窃、杀害、毁坏；我来了，是要叫羊（或作“人”）得生命，并且得的更丰盛。¹¹ 我是好牧人，好牧人为羊舍命。¹² 若是雇工，不是牧人，羊也不是他自己的，他看见狼来，就撇下羊逃走；狼抓住羊，赶散了羊群。¹³ 雇工逃走，因他是雇工，并不顾念羊。¹⁴ 我是好牧人；我认识我的羊，我的羊也认识我，¹⁵ 正如父认识我，我也认识父一样；并且我为羊舍命。¹⁶ 我另外有羊，不是这圈里的；我必须领他们来，他们也要听我的声音，并且要合成一群，归一个牧人了。¹⁷ 我父爱我，因我将命舍去，好再取回来。¹⁸ 没有人夺我的命去，是我自己舍的。我有权柄舍了，也有权柄取回来；这是我从我父所受的命令。”

¹⁹ 犹太人为这些话又起了纷争。²⁰ 内中有好些人说：“他是被鬼附着，而且疯了，为什么听他呢？”²¹ 又有人说：“这不是鬼附之人所说的话。鬼岂能叫盲人的眼睛开了呢？”

Yeap Tel Put Map Daot

²²Cu mii taot, Yet Lul Sa Len rrao hxip mot zzao nyip hxa wop. ²³Yet Sut hxip mot So Lop Mip hxip tvu juet rrao sea. ²⁴Yeap Tel put xip gie tie sseat hxit: “Nyip ngop heat ggat ni pa zhy zhy mu keap taot kea let? Nyip Jiit Dup ngea nao, mgiep mgie mu hxit ngop heat dvut.” ²⁵Yet Sut ddut zap hxit: “Ngop hxit nap heat dvut ggol. Ao ddet nap heat map nrep. Ngop A Bba mel dul zeal heat nvut ngop chaot jjo hxaop hxit biil; ²⁶ao ddet nap heat ngop hxaop mat ngeap set nap heat wo mat nrep. ²⁷Ngop hxaop ngop qo nul, ngop yi xip heat set, xip heat yi ngop ddut mgal. ²⁸Ngop ssep sse hnu mgoal gie xip heat bbiit, xip heat ssep sse jiit zzep map ggie. Ap su jiit ngop lal lyi xip heat kii deap ma ddop. ²⁹Ngop A Bba hxaop gie ngop bbiit, xip kaop wo jiit yet map bbu, ap su jiit ngop A Bba lal lyi xip heat gie kii deap ma ddop. ³⁰A Bba ngop nyit jiit bbii tap yaop ngea.”

³¹Yeap Tel put bao lyip laop mop ja yiip dot xip ndup nduet. ³²Yet Sut xip heat bbu hxit: “Ngop A Bba bbu nvut zut zat gea tveat nap heat dvut, nap heat ddal ddut yet nyi mu laop mop gie ngop ndup let?” ³³Yeap Tel put ddut zap hxit: “Ngop heat nvut zut yet nyi mu laop mop gie nap ndup heat mat ngeap, nap ddut gie Sep Ye yet map bbu mu hxit, ao nyi nap caop tap yaop ngea, jiit yaop gie Sep Ye mu na yet nyi ngea.” ³⁴Yet Sut ddeat: “Nap heat ni jji kiet ‘Ngop nap heat sep ngea ddeat hxit nvut’ ddeat ggao gao mat del ap?

犹太人弃绝耶稣

²²在耶路撒冷有修殿节，是冬天的时候。²³耶稣在殿里所罗门的廊下行走。²⁴犹太人围着他，说：“你叫我们犹疑不定到几时呢？你若是基督，就明明地告诉我们。”²⁵耶稣回答说：“我已经告诉你们，你们不信。我奉我父之名所行的事可以为我作见证；²⁶只是你们不信，因为你们不是我的羊。²⁷我的羊听我的声音，我也认识他们，他们也跟着我。²⁸我又赐给他们永生；他们永不灭亡，谁也不能从我手里把他们夺去。²⁹我父把羊赐给我，他比万有都大，谁也不能从我父手里把他们夺去。³⁰我与父原为一。”

³¹犹太人又拿起石头来要打他。³²耶稣对他们说：“我从父显出许多善事给你们看，你们是为哪一件拿石头打我呢？”³³犹太人回答说：“我们不是为善事拿石头打你，是为你说僭妄的话；又为你是个人，反将自己当作神。”³⁴耶稣说：“你们的律法上岂不是写着，‘我曾说你们是神’吗？³⁵经上的话是不能废的；那些接受神道的人，他

³⁵Su kiet ddut nao mgeap ma biil ngeat; Sep Ye jjop kea zap ggat ddiil jiit gie sep ddeat kul nao; ³⁶A Bba let gal sy ggop, nyi zyl ddeat miil lyi heat, xip yaop mu Sep Ye Ssu ngea ddeat, jiit nap heat xip bbu ‘Nap ddut gie Sep Ye yet map bbu mu hxit’ ddeat hxit xi ap? ³⁷Ngop ngop A Bba nvut map zeal, ze nap heat ngop nrep hngul. ³⁸Ngop zeal ggop nao, nap heat ngop map nrep yi nvut tat ddiil nrep set nap heat ggat A Bba ngop gao ddaot nyi, ngop yi A Bba gao ddaot nyi ngeat wo set, wo gal.”
³⁹Xip heat bao xip yop nduet, ao ddet xip xip heat lal rrao paop sea lo.

⁴⁰Yet Sut bao Yop Danl yiip bbu leat, sea Yop Hanl jiit bbii cy tut miil ddeat kea, ze ggat wot rrao. ⁴¹Caop zat gea xip bbu lyi. Xip heat ddeat: “Yop Hanl sy hliel tap lea tut map nvut, ao ddet Yop Hanl gie caop tao nyi hxit heat ddut kaop ngea jiit rryp ngeat.” ⁴²Ggat wot rrao Yet Sut nrep heat ze wop ddil lo.

Lat Sa Lul Xii

11 Lat Sa Lul ddeat mel heat su no tap yaop, Ma Liil Yal nyi xip a ye Ma Dal tea miil ddea Bep Dal Nyip rrao. ²Ma Liil Yal tao nvel gao gie Sep kiet heat nyi hnu cea gie qea fep gaot ngea; nop wop Lat Sa Lul ggaot xip mop dil ngea. ³Xip nyit mop kea mii neal sup zyl Yet Sut bbu leat, ze “Sep ap, nyip xip njo heat caop nop lo” ddeat hxit. ⁴Yet Sut wo jjo, ze “Nop tao xiiл ggat bbop mat keap, Sep Ye dvaop ssea yet nyi mu set Sep Ye Ssu ggat tao yet nyi mu dvaop ssea wop.” ⁵Yet Sut jiit

们被称为神；³⁶父所分别为圣，又差到世间来的那位，他说他是神的儿子，你们为什么还向他说‘你说僭妄的话’？³⁷我若不行我父的事，你们就不必信我；³⁸我若行了，你们纵然不信我，也当信这些事，叫你们又知道，又明白父在我里面，我也在父里面。”³⁹他们又要拿他，他却逃出他们的手走了。

⁴⁰耶稣又往约旦河外去，到了约翰起初施洗的地方，就住在那里。⁴¹有许多人来到他那里。他们说：“约翰一件神迹没有行过，但约翰指着这人所说的一切话都是真的。”⁴²在那里信耶稣的人就多了。

拉撒路之死

11 有一个患病的人，名叫拉撒路，住在伯大尼，就是马利亚和她姐姐马大的村庄。²这马利亚就是那用香膏抹主，又用头发擦他脚的；患病的拉撒路是她的兄弟。³她姐妹两个就打发人去见耶稣，说：“主啊，你所爱的人病了。”⁴耶稣听见，就说：“这病不至于死，乃是为神的荣耀，叫神的儿子因此

bbii, ze Ma Dal, Ma Liil Yal nyi Lat Sa Lul njo.
Lat Sa Lul nop lo ddeat wo jjo, ze xip rraop
ddea rrao nyit nyip rraop ho. ⁷Mep ddut
nzaol yaot bbu hxit: "A xit heat bao Yeap Tel
leat xi map!" ⁸Nzaol yaot ddeat: "Lat Bii,
Yeap Tel put tat za laop mop ja nyip ndup
nduet, jiit nyip ggeat leat xi ap?" ⁹Yet Sut
ddut zap hxit: "Mii nyip ceap nyit nap wop
heat mat ngeap ap? Sup mii nyip rrao jjop
sea, hxip jjii tao bbop wo hxaop set fal ddvea
map ddop." ¹⁰Mii kiet rrao jjop sea nao, bbop
xip map wop set fal ddvea hngul." ¹¹Yet Sut
ddut tao hxit ggop, ze xip heat bbu hxit: "A
xit heat chaot yep Lat Sa Lul gao yiil lo, ngop
geat xip kul yiip nyuet." ¹²Nzaol yaot ddeat:
"Sep ap, xip yiip ngut ddvup lo nao, zut ggol
hngul." ¹³Yet Sut ddut tao gie xip xiiil nyil hxit
ngeat, ao ddet xip heat gie zut mu gao yiil
seat na. ¹⁴Yet Sut ze mgiep mgie mu hxit xip
heat dvut: "Lat Sa Lul xiiil lo. ¹⁵Ngop ggeat
rrao ze ni map jjuep nao, nap heat yet nyi mu
set nap heat ggat wo nrep. A taot a xit heat
xip bbu leat map." ¹⁶Ao ze Diit Tu Ma ddeat
mel Dot Ma xip chaot nzaol yaot zeal ggaot
bbu hxit: "A xit heat yi gao leat xip chaot xiiil
map" ddeat.

Ddveat Bao Lyip Sep Rrao, Hnu Mgaol Sep Rrao

¹⁷Yet Sut gao kea ze Lat Sa Lul vut qeap
rrao hlii nyip wop ggol, xip wo set ggol. ¹⁸Bep
Dal Nyip nyi Yet Lul Sa Len kaop vup map jot,
jjop qaol zal seat wop. ¹⁹Yeap Tel put kup
nvup Ma Dal nyi Ma Liil Yal bbu lyi, xip heat

得荣耀。⁵耶稣素来爱马大和
她妹子并拉撒路。⁶听见拉撒
路病了，就在所居之地，仍住
了两天。⁷然后对门徒说：“我
们再往犹太去吧。”⁸门徒说：
“拉比，犹太人近来要拿石
头打你，你还往那里去吗？”⁹耶
稣回答说：“白日不是有十二
小时吗？人在白日走路，就
不至跌倒，因为看见这世上的
光。¹⁰若在黑夜走路，就必
跌倒，因为他没有光。”¹¹耶
稣说了这话，随后对他们说：
“我们的朋友拉撒路睡了，我
去叫醒他。”¹²门徒说：“主啊，
他若睡了，就必好了。”¹³耶
稣这话是指着他死说的，他
们却以为是说照常睡了。¹⁴耶
稣就明明白白地告诉他们说：“拉
撒路死了。¹⁵我没有在那里就
欢喜，这是为你们的缘故，好
叫你们相信。如今我们可以
往他那里去吧。”¹⁶多马，又
称为低土马（“低土马”意为“双胞
胎”），就对那同作门徒的说：
“我们也去和他同死吧。”

复活在主，生命在主

¹⁷耶稣到了，就知道拉撒
路在坟墓里已经四天了。¹⁸伯
大尼离耶路撒冷不远，约有
六里路。¹⁹有好些犹太人来看
马大和马利亚，要为她们的

vil nyip yet nyi mu xip nyit ku dvep nduet.
²⁰ Yet Sut lyip ggol ddeat Ma Dal wo jjo, ze
 ddeat ddao xip xi; Ma Liil Yal nao hxil nyi xi.
²¹ Ma Dal Yet Sut bbu hxit: "Sep ap, nyip shel
 mu tao rrao nao. Ngop mop dil xiil map
 ddop." ²² A taot ddeat jiit, nyip Sep Ye bbu eap
 zheat kaop luep lue, Sep Ye yi gie nyip bbiit,
 ngop wo set. ²³ Yet Sut ddeat: "Nap mop dil
 ddveat bao lyip hngul." ²⁴ Ma Dal ddeat:
 "Nyip hxa ggeap me ddveat bao taot, xip
 ddveat bao lyip hngul, ngop wo set." ²⁵ Yet
 Sut xip bbu hxit: "Ddveat bao ngop rrao, hnu
 mgoal yi ngop rrao, ngop nrep heat hnu cao,
 xiil ggop, yi ddveat bao lyip hngul." ²⁶ Ddveat
 sseat mu ngop nrep kaop ngea, ssep sse jiit
 map xiil. Ddut tao nap nrep ap?" ²⁷ Ma Dal
 ddeat: "Sep ap, ngeap ngeat, nyip Jiit Dup
 ngea, Sep Ye Ssu ngea, hxip jjii lyi hxe ggaot
 ngea, ngop wo nrep."

Yet Sut Nyuel Lo

²⁸ Ma Dal ddut tao hxit ggop, ze ggol leat
 at ssaot ssaot mu Ma Liil Yal bbut hxit: "Mut
 sul lyip ggol, nap kul." ²⁹ Ma Liil Yal wo jjo, ze
 jol mu yiip dot Yet Sut bbu leat. ³⁰ Ggeat taot,
 Yet Sut Ma Dal xip xi ddea rrao ndvea laop
 ggao map leap xi. ³¹ Ma Liil Yal chaot hxil rrao
 xip ku dvep Yeap Tel put ggat ddiil, xip jol mu
 ddeat ddao hxaop, ze xip ddut mgal; xip vut
 qeap bbu leat nyuel nduet ngea nraop ddeat
 nduet. ³² Ma Liil Yal Yet Sut bbu kea xip
 hxaop, ze xip jiit jue hxit: "Sep ap, nyip shel
 mu tao rrao nao, ngop mop dil xiil map
 ddop." ³³ Xip nyi xip chaot lyip heat Yeap Tel

兄弟安慰她们。²⁰ 马大听见耶稣来了，就出去迎接他；马利亚却仍然坐在家里。²¹ 马大对耶稣说：“主啊，你若早在这里，我兄弟必不死。”²² 就是现在，我也知道，你无论向神求什么，神也必赐给你。”²³ 耶稣说：“你兄弟必然复活。”²⁴ 马大说：“我知道在末日复活的时候，他必复活。”²⁵ 耶稣对她说：“复活在我，生命也在我，信我的人，虽然死了，也必复活。²⁶ 凡活着信我的人，必永远不死。你信这话吗？”²⁷ 马大说：“主啊，是的，我信你是基督，是神的儿子，就是那要临到世界的。”

耶稣哭了

²⁸ 马大说了这话，就回去暗暗地叫她妹子马利亚，说：“夫子来了，叫你。”²⁹ 马利亚听见了，就急忙起来，到耶稣那里去。³⁰ 那时，耶稣还没有进村子，仍在马大迎接他的地方。³¹ 那些同马利亚在家里安慰她的犹太人，见她急忙起来出去，就跟着她；以为她要往坟墓那里去哭。³² 马利亚到了耶稣那里，看见他，就俯伏在他脚前，说：“主啊，你若早在这里，我兄弟必不

put jiit nyuel, Yet Sut wo hxaop ze ni tuet nyi
nduet shu biel,³⁴seat ddeat: "Nap heat xip
gie tveat keap ddea du?" Xip heat ddut zap
hxit: "Sep cep lyip na."³⁵Yet Sut nyuel lo.
³⁶Yeap Tel put ddeat: "Nap na nyil, xip keap
seap seat caop tao njo ao?"³⁷Gao ddaot tap
ddiip ddeat: "Na jjii na jiit xip pup ho heat,
caop tao ggat map xiil mu map ddop ap?"

Lat Sa lul Ddveat Bao Lyip

³⁸Yet Sut bao ni tuet mu vut qeap jiit lyi,
vut qeap ggaot ddu tap nap ngea, lao tap
gaol gao quet.³⁹Yet Sut ddeat: "Nap heat
laop mop gie ddeat hop." Xiil su a ye Ma Dal
xip bbu hxit: "Sep ap, xip xiil hlii nyip wop
ggol, set a tao bbiit neal ggol."⁴⁰Yet Sut
ddeat: "Ngop nap heat bbu nap heat nrep,
ze Sep Ye dvaop ssea wo hxaop hngul ddeat
hxit map nvut ap?"⁴¹Xip heat laop mop
ddeat hop, ze Yet Sut hnu dul mii mot, seat
ddeat: "A Bba ap, ngop nyip qaop chet, nyip
ngop nul ggol."⁴²Ngop yi nyip tie tie ngop nul
wo set, ao ddet ngop ddut tao hxit nao,
ggeat gga hxil heat na dva dva ggat ngop mot
nyip zyl lyip wo nrep yet nyi ngea."⁴³Ddut
tao hxit ggop, ze qo ye mu kul: "Lat Sa Lul
ddeat ddao!"⁴⁴Xiil su ggaot qii lal tie du,
tvut lal qea pao gie mbot du mu ddeat ddao.
Yet Sut xip heat bbu hxit: "Tveat hop xip ggat
sea."

死。³³ 耶稣看见她哭，并看见与她同来的犹太人也哭，就心里悲叹，又甚忧愁，³⁴便说：“你们把他安放在哪里？”他们回答说：“请主来看。”³⁵ 耶稣哭了。³⁶ 犹太人就说：“你看他爱这人是何等恳切。”³⁷ 其中有人说：“他既然开了盲人的眼睛，岂不能叫这人不死吗？”

拉撒路复活

³⁸ 耶稣又心里悲叹，来到坟墓前；那坟墓是个洞，有一块石头挡着。³⁹ 耶稣说：“你们把石头挪开。”那死人的姐姐马大对他说：“主啊，他现在必是臭了，因为他死了已经四天了。”⁴⁰ 耶稣说：“我不是对你说过，你若信，就必看見神的荣耀吗？”⁴¹ 他们就把石头挪开。耶稣举目望天，说：“父啊，我感谢你，因为你已经听我。”⁴² 我也知道你常听我，但我说这话是为周围站着的众人，叫他们信是你差了我来。”⁴³ 说了这话，就大声呼叫说：“拉撒路出来！”⁴⁴ 那死人就出来了，手脚裹着布，脸上包着手巾。耶稣对他们说：“解开，叫他走！”

Ddup Na Pil Yet Sut Hlep

⁴⁵Ma Liil Yal bbu lyi heat Yeap Tel put Yet Sut zeal nvut hxaop, ze xip nrep heat wop ddil; ⁴⁶ao ddet Yet Sut zeal nvut gie hxit geat Fap Liil Sep put dvut heat yi wop. ⁴⁷Mu nu ndup sul mot nyi Fap Liil Sep put pup mot nzeap mut rrao rryl nzeap, seat ddeat: “Caop tao sy hliel kup nvup tut hol. A xit heat keap seap zeal let? ⁴⁸Tao seat tveat xip mu ddeat nao, kaop ngea jiit xip nrep hngul; Lop Ma put yi lyip a xit heat miil ddea nyi lup su kii deap hngul.” ⁴⁹Gao ddaot Gat Yal Fap ddeat mel heat tap yaop, chyp kaol mu nu ndup sul ye zeal, xip heat bbu hxit: “Eap zheat jiit nap heat wo mat se. ⁵⁰Tap yaop lup su wo lal xiil, a laot tap ggup jiit chup ci hol, ze nap heat zut bbo wop ggaot haot nduet gao mat keap.” ⁵¹Xip ddut tao yaop bbu ddeat ddao heat mat ngeap, xip chyp kaol mu nu ndup sul ye zeal, set Yet Sut ggup tao wo lal xiil gie hxit jiit du. ⁵²Ggup tao wo lal xiil map hxit, Sep Ye lhii tvut shut heat lup su jiit gie geap shop rryl bbu lyi hngul. ⁵³Ggat nyip ddet ddep, ze xip heat rryl nzeap Yet Sut fu nduet.

⁵⁴Ao set Yet Sut bao Yeap Tel put na qii rrao ddeat map ddao, ze ggat wot ddeat ddao pup nyeat miil bbu rrao heat miil ddea leat, Yii Fap Linp ddeat mel heat lup tap ggup kea, ze xip nzaol yaot chaot ggat wot rrao.

⁵⁵Yeap Tel put tvea njo nyip hxa kea hxe ggol, caop zat gea laop ggao rrao dda Yet Lu! Sa Len leat, nyip hxa jiit rrao yaop cy ao jjal nduet. ⁵⁶Xip heat Yet Sut shul, hxip mot hxil

计划杀害耶稣

那些来看马利亚的犹太人见了耶稣所做的事，就多有信他的。⁴⁶但其中也有去见法利赛人的，将耶稣所做的事告诉他们。⁴⁷祭司长和法利赛人聚集公会，说：“这人行好些神迹，我们怎么办呢？”⁴⁸若这样由着他，人人都要信他；罗马人也要来夺我们的地土和我们的百姓。”

⁴⁹内中有一个人，名叫该亚法，本年作大祭司，对他们说：“你们不知道什么。⁵⁰独不想一个人替百姓死，免得通国灭亡，就是你们的益处。”⁵¹他这话不是出于自己，是因他本年作大祭司，所以预言耶稣将要替这一国死。⁵²也不但替这一国死，并要将神四散的子民都聚集归一。⁵³从那日起他们就商议要杀耶稣。

⁵⁴所以耶稣不再显然行在犹太人中间，就离开那里往靠近旷野的地方去，到了一座城，名叫以法莲，就在那里和门徒同住。

⁵⁵犹太人的逾越节近了，有许多人从乡下上耶路撒冷去，要在节前洁净自己。⁵⁶他们就寻找耶稣，站在殿里彼

rryl bbu hxit: “Nap heat na nyil keap seap rra, xip lyip nyip hxa map mgal ap?”⁵⁷ Mu nu ndup sul mot nyi Fap Liil Sep put shel mu ggeat taot, ze ddut fiip du, hxit: “Yet Sut keap ddea rrao sul wo hxaop, ze hxit geat yop hngul.”

Yet Sut Bep Dal Nyip Rrao Gie Gao Heat

12 Tvea njop nyip jiit qaol nyip, Yet Sut lyip Bep Dal Nyip xip Lat Sa Lul ggat ddveat bao ddea kea. ²Ggeat rrao Yet Sut chaot su vet ssal ddea zeal du heat wop; Ma Dal gao rrao zhao fu, Lat Sa Lul yi Yet Sut chaot nyip heat gao zhy rrao. ³Ma Liil Yal pii ka biel heat Nap Dap nvel gao tap geal ja lyip, ze gie Yet Sut qii kiet heat nyi yaop hnu cea gie qea; ao ze hxip gao ddaot gao nvel sal ddvep lo. ⁴Nzaol yaot tap yaop, Yet Sut vut hxe Jat Leap put Yeap Dal ggaot ddeat: ⁵“Nvel gao tao eap zheat yet nyi gie tvul sea cea lyip vut lyip fep put map bbiit let?” ⁶Xip ddut tao hxit nao, kie fep put kea heat mat ngeap, xip su vel nyi tvup cy gat ddea bbiit sseat set, tie tie gao nyi heat ja shel. ⁷Yet Sut ddeat: “Tveat xip mu map, tao xip ngop eat taot yet nyi mu zyl du ngeat. ⁸Fep put tie tie nap heat chaot rrao heat wop, ao ddet nap heat tie tie ngop ma wop.”

Ddup Na Pil Lat Sa Lul Hlep

⁹Yet Sut ggeat rrao Yeap Tel put zat gea wo set, ze Yet Sut yet nyi mu lyip map hxit ddi, xip gie xii rrao ddveat bao lyip heat Lat Sa Lul yi na nduet. ¹⁰Ao ddet mu nu ndup sul

此说：“你们的意思如何？他不来过节吗？”⁵⁷那时，祭司长和法利赛人早已吩咐说：“若有人知道耶稣在哪里，就要报告，好去拿他。”

耶稣在伯大尼被膏抹

12 逾越节前六日，耶稣来到伯大尼，就是他叫拉撒路从死里复活之处。²有个人在那里给耶稣预备筵席；马大伺候，拉撒路也在那同耶稣坐席的人中。³马利亚就拿着一斤极贵的真哪哒香膏，抹耶稣的脚，又用自己头发去擦；屋里就满了膏的香气。⁴有一个门徒，就是那将要卖耶稣的加略人犹大，⁵说：“这香膏为什么不卖三十两银子周济穷人呢？”⁶他说这话，并不是挂念穷人，乃因他是个贼，又带着钱囊，常取其中所存的。⁷耶稣说：“由她吧，她是为我安葬之日存留的。⁸因为常有穷人和你们同在，只是你们不常有我。”

计划杀害拉撒路

⁹有许多犹太人知道耶稣在那里，就来了，不但是为耶稣的缘故，也是要看他从死里所复活的拉撒路。¹⁰但祭司

mot Lat Sa Lul jiit gie fu hop ddeat, rryl det
nzeap,¹¹Yeap Tel put kup nvup Lat Sa Lul yet
nyi mu, set ggaol leat Yet Sut nrep lo.

Ni Jjuep Mu Yet Lul Sa Len Leat

¹²Weap nyi Yet Sut Yet Lul Sa Len leat
hxe ddeat hxa mgal, sul zat gea wo jjo, ze
¹³seal dvaot gal ja ddeat ddao xip xi, kul sseat
mu hxit:

“Hop Sa Nap!

Sep mel ddu dul lyip heat Yii Sep Lyip vu
mii nao qaop chet cha ngeat!” ddeat.

¹⁴Yet Sut liit mu tap lea wo wop, ze xip kiet
nyi zze, su kiet hxit seat:

¹⁵“Xiip Ngat lup su ap,
tap jiao!

Nap vu mii liit mu zze sseat lyip ggol.”

¹⁶Nvut tat ddiil jiit bbii nzaol yaot wo map
gal, Yet Sut ggat dvaop ssea wop ggo, set
ddut tao xip nyil hxit, ao jiit na dva dva yi
ddut rryp xip bbu ggeat seat zeal ggol wo kie.

¹⁷Yet Sut Lat Sa Lul kul, xip ggat xii vut qeap
rrao ddveat bao taot, ze na dva dva Yet Sut
chaot ggeat rrao jjo hxaop hxit.¹⁸Na dva dva
Yet Sut sy hliel tao tut wo jjo yet nyi, ze geat
xip xi.¹⁹Fap Liil Sep put rryl bbu hxit: “Na nyil,
nap heat bel lal vu teal, caop ddiil jiit xip bbu
dda lo.”

Xiit Lap Put Yet Sut Luep Hxaop

²⁰Ggeat taot, dda lyip hxa mgal juel gaol
heat caop gao ddaot Xiit Lap put it rry gao
chaot.²¹Xip heat Jat Liil Liil miil Bep Sep Dal

长商议连拉撒路也要杀了，
¹¹因有好些犹太人，为拉撒路
的缘故，回去信了耶稣。

凯旋进耶路撒冷

¹²第二天，有许多上来过
节的人听见耶稣将到耶路撒
冷，¹³就拿着棕树枝出去迎接
他，喊着说：

“和撒那！

奉主名来的以色列王是
应当称颂的！”

¹⁴耶稣得了一个驴驹，就骑
上，如经上所记的说：

¹⁵“锡安的民哪，
不要惧怕！
你的王骑着驴驹来了。”

¹⁶这些事门徒起先不明白，等
到耶稣得了荣耀以后，才想起
这话是指着他写的，并且
众人果然向他这样行了。¹⁷当
耶稣呼唤拉撒路，叫他从死
复活出坟墓的时候，同耶稣
在那里的众人就作见证。¹⁸众
人因听见耶稣行了这神迹，
就去迎接他。¹⁹法利赛人彼此
说：“看哪！你们是徒劳无益，
世人都随从他去了。”

希腊人求见耶稣

²⁰那时，上来过节礼拜的
人中，有几个希腊人。²¹他们
来见加利利•伯赛大的腓力，

Iyi Fit Liip hxaop xip kea jjea mu hxit: "Mut sul, ngop heat Yet Sut hxaop ku" ddeat." ²²Fit Liip geat hxit Ngat Dep Lyip dvut; Ngat Dep Lyip nyi Fit Liip geat hxit Yet Sut dvut. ²³Yet Sut ddeat: "Caop Ssu dvaop ssea wop heat nyip hxa kea ggol. ²⁴Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat hvut, shaol mu tap maol bbep miil leat map xiiл nao, tap mao ye; xiiл ggop, ze mop zat gea ddiel ddeat dda. ²⁵Yaop hnu mgaol njo heat, ze hnu mgaol mgeap; hxip jjii tao rrao yaop hnu mgaol shaol heat, ze hnu mgaol baop sseat ssep sse kea hngul. ²⁶Ngop zhao fu heat nao, ngop ddut mgal; ngop keap ddea rrao, ngop zhao fu heat ggat yi keap ddea rrao hngul; sup ngop zhao fu heat wop nao, ngop A Bba xip hxao laol hngul."

Caop Ssu Mot Dul Yiip Dot Hngul

²⁷"A taot ngop ni shu, ngop ggat eap zheat hxit set zut let? A Bba ap! Ngop gut taot chaop tao leal hop; ao ddet ngop jiit bbbi ze taot chaop tao yet nyi mu lyip ngeat. ²⁸A Bba ap! Nyip ggat nyip mel dvaop ssea ku." Ggeat taot xi ze mii kiet qo ssal lyip: "Ngop ngop mel dvaop ssea ggol, bao lyip dvaop ssea hngul xi" ddeat hxit. ²⁹Tap pap hxil heat na dva dva wo jjo, ze "Mii jue ggea" ddeat hxit, "Mii zyl sul xip bbu hxit" ddeat hxit heat yi wop xi. ³⁰Yet Sut ddeat: "Qo tao ngop yet nyi mu heat mat ngeap, nap heat yet nyi mu lyip ngeat. ³¹A taot hxip jjii tao nvut gal ssaop, hxip jjii tao vu mii gie naop ddeat dda. ³²Ngop miil rrao sup dul yiip dot ze

求他说：“先生， 我们愿意见耶稣。”²²腓力去告诉安得烈；安得烈同腓力去告诉耶稣。

²³耶稣说：“人子得荣耀的时候到了。²⁴我实实在在地告诉你们：一粒麦子不落在地里死了，仍旧是一粒；若是死了，就结出许多子粒来。²⁵爱惜自己生命的，就丧失生命；在这世上憎恶自己生命的，就要保守生命到永生。²⁶若有人服侍我，就当跟从我；我在哪里，服侍我的人也要在哪里；若有人服侍我，我父必尊重他。”

人子必须被举起来

²⁷“我现在心里忧愁，我说什么才好呢？父啊！救我脱离这时候；但我原是为这时候来的。²⁸父啊！愿你荣耀你的名。”当时就有声音从天上来，说：“我已经荣耀了我的名，还要再荣耀。”²⁹站在旁边的众人听见，就说：“打雷了。”还有人说：“有天使对他说话。”³⁰耶稣说：“这声音不是为我，是为你们来的。³¹现在在这世界受审判，这世界的王要被赶出去。³²我若从地上被举起来，就要吸引万人来归我。”³³耶稣这话原是指着

caop kaop ngea hliip ngop bbu lyi.”³³ Yet Sut ddut tat ddiil nao jiit bbii ze gie yaop keap seap gao mot hxe nyil hxit ngeat.³⁴ Na dva dva ddut zap hxit: “Ni jji kiet Jiit Dup nao ssep sse rraop ngeat ddeat, ngop heat wo jjo. Nyip keap sao Caop Ssu gie dul yiip dot hngul ddeat hxit let? Caop Ssu tao ap su ngea let?”³⁵ Yet Sut xip heat bbu hxit: “Bbop map nvu nyip hxa nap heat gao ddaot rrao xi, bbop wop xi taot ze jjop sea cha, a laot na ndue nap heat bbu kea, na ndue ggaot rrao jjop sea heat, keap ddea leat jiit wo mat se.

³⁶ Nap heat bbop wop xi taot ze bbop nrep set nap heat ggat na hxao ssu zeal cha keap.”

Yeap Tel Put Map Nrep

Yet Sut ddut tao hxit ggop, ze xip heat bbu ddeat ddaao gao sseat lo.³⁷ Xip xip heat jiit rrao sy hliel zat gea tut hol jiit xip heat wo map nrep xi.³⁸ Tao jiit set sul Yii Sep Yal ddut njo hngul, seat ddeat:

“Sep ap!

Ngop heat hxit heat ap su nrep let?

Sep Ye lal bbop tveat ddeat ddaao ap su dvut let?”

³⁹ Xip heat map nrep nao, jiit set sul Yii Sep Yal bao lyip hxit, xip ddeat:

⁴⁰ “Sep xip heat ggat na jjii hop,
ni ka hop,
a laot xip heat na ddu wo hop,
ni mop wo gal,
haot bao nyi zhaol,
ze ngop xip heat mgup zut.”

自己将要怎样死说的。³⁴ 众人回答说：“我们听见律法上有话说，基督是永存的；你怎么说，人子必须被举起来呢？这人子是谁呢？”³⁵ 耶稣对他们说：“光在你们中间还有不多的时候，应当趁着有光行走，免得黑暗临到你们；那在黑暗里行走的，不知道往何处去。³⁶ 你们应当趁着有光，信从这光，使你们成为光明之子。”

犹太人的不信

耶稣说了这话，就离开他们隐藏了。³⁷ 他虽然在他们面前行了许多神迹，他们还是不信他。³⁸ 这是要应验先知以赛亚的话说：

“主啊！

我们所传的有谁信呢？

主的膀臂向谁显露呢？”

³⁹ 他们所以不能信，因为以赛亚又说：

⁴⁰ “主叫他们瞎了眼，硬了心，免得他们眼睛看见，心里明白，回转过来，我就医治他们。”

⁴¹Yii Sep Yal xip dvaop ssea hxaop yet nyi mu ddut tat ddiip gie xip nyil hxit. ⁴²Tao seat rra, ao ddet ap nzup mot gao ddaot xip nrep heat zat gea wop; Fap Liil Sep put yet nyi mu ze xip rryp ddeat map hxit, a laot xip heat let hiet hxip rrao naop ddeat gat haop jii. ⁴³Tao xip heat caop dvaop ssea njo gie Sep Ye dvaop ssea njo ddet map bbu mu na.

Yet Sut Nvut Gal Heat Ddut Mba

⁴⁴Yet Sut qo ye mu hxit: “Ngop nrep heat ngop map nrep, ngop gie zyl lyip ggaot nrep ngeat. ⁴⁵Sup ngop hxaop, ze ngop gie zyl lyip ggaot xip wo hxaop. ⁴⁶Ngop hxip jjii lyi nao bbop ngea, ngop nrep heat kaop ngea ggat jiit na ndue mat rraop. ⁴⁷Sup ngop ddut wo jjo jiit map zeal, ngop xip nvut map gal. ngop lyip nao hxip jjii nvut gal ddeat heat mat ngeap, hxip jjii gut nduet ngeat. ⁴⁸Ngop gie li mgeat, ngop ddut zap map sseat heat, xip heat nvut gal sul wop; ngop hxit heat ddut jiit nyip hxa ggeap me kea nao xip heat chaot nvut gal hngul. ⁴⁹Ngop yaop mu map mba, ngop eap zheat hxit, eap zheat mba jiit fel nao ngop gie zyl lyip heat A Bba let gie ngop bbiit ggol. ⁵⁰Xip daop zha nao ssep sse hnu mgaol ngea, yi ngop wo set. Tao seat set, ngop hxit heat ddut nao, gie A Bba ngop bbu hxit kaot sea sea mu hxit ngeat.”

Yet Sut Nzaol Yaot Chaot Qiil Cy

13 Tvea njo nyip hxa jiit ggea, Yet Sut yaop hxip jjii rrao ddeat ddao A Bba bbu leat heat nyip hxa gao kea wo set; xip

⁴¹以赛亚因为看见他的荣耀，就指着他说这话。⁴²虽然如此，官长中却有好些信他的，只因法利赛人的缘故，就不承认，恐怕被赶出会堂。⁴³这是因他们爱人的荣耀，过于爱神的荣耀。

耶稣审判的话语

⁴⁴耶稣大声说：“信我的，不是信我，乃是信那差我来的。⁴⁵人看见我，就是看见那差我来的。⁴⁶我到世上来，乃是光，叫凡信我的不住在黑暗里。⁴⁷若有人听见我的话不遵守，我不审判他。我来本不是要审判世界，乃是要拯救世界。⁴⁸弃绝我，不领受我话的人，有审判他的；就是我所讲的道，在末日要审判他。⁴⁹因为我没有凭着自己讲；惟有差我来的父，已经给我命令，叫我说什么，讲什么。⁵⁰我也知道他的命令就是永生。故此，我所讲的话正是照着父对我所说的。”

耶稣为门徒洗脚

13 逾越节以前，耶稣知道自己离世归父的时候到了；他既然爱世间属自

hxip jjii rrao yaop ddaot ngea heat caop njo ggop, ze xip heat gie njo mep taop kea.
²Cheap zzu taot, (caop bbu mot Yet Sut vut heat nduet ddea tveat Xiit Mip ssu Jat Leap put Yeap Dal ni gat ggol), ³A Bba kaop ngea jao xip lal gat ggol, ao jiit yaop Sep Ye bbu rrao lyi, ao nyi Sep Ye bbu leat hngul, Yet Sut wo set, ⁴ze nyip ddea kiet yiip dot gao hxil, mbu hlaop hop, lal qea pao tap giel gie rraol qii shi; ⁵yiip shet kao gat, ze nzaol yaot chaot qiiil cy, ao jiit yaop lal qea pao gie qea fep ho.
⁶Xiit Mip•Bii Dep bbu kea, Bii Dep xip bbu hxit: "Sep ap, nyip ngop qiiil cy ap?" ⁷Yet Sut ddut zap hxit: "Ngop zeal heat, a taot nap wo mat se, mep ddut kea nap wo gal hngul." ⁸Bii Dep ddeat: "Nyip tap ssep ngop qiiil cy map biil!" Yet Sut ddeat: "Ngop nap map cy ze ngop bbop nap ddaot gao mat chaop lo."
⁹Xiit Mip•Bii Dep ddeat: "Sep ap, ngop qii map hxit ddi, lal nyi hnu jiit cy hngul." ¹⁰Yet Sut ddeat: "Geap bbu cy nvut heat kao ngea, qii gie wop cy, ze geap bbu hnu leap jiit ao jjal ggol." ¹¹Yet Sut jiit bbii ze ap su xip vut ngeat wo set, ao set hxit: "Nap heat kaop ngea jiit ao jjal heat mat ngeap" ddeat.

¹²Yet Sut xip heat qiiil cy ggop, ze mbu ja vil, bao lyip gao nyi xip heat bbu hxit: "Ngop nap heat bbu zeal heat, nap heat wo gal ga?" ¹³Nap heat ngop gie mut sul, Sep ddeat kul, nap heat kul map nrea, ngop nao ngeap ngeat. ¹⁴Ngop nap heat Sep ngea, nap heat mut sul ngea jiit nap heat chaot qiiil cy nao, nap heat yi rryl chaot qiiil cy cha keap. ¹⁵Ngop nap heat chaot nyil ddea tut du, nap heat

己的人，就爱他们到底。²吃晚饭的时候（魔鬼已将卖耶稣的意思，放在西门的儿子加略人犹大心里），³耶稣知道父已将万有交在他手里，且知道自己是从神出来的，又要归到神那里去，⁴就离席站起来，脱了衣服，拿一条手巾束腰；⁵随后把水倒在盆里，就洗门徒的脚，并用自己所束的手巾擦干。⁶挨到西门•彼得，彼得对他说：“主啊，你洗我的脚吗？”⁷耶稣回答说：“我所做的，你如今不知道，后来必明白。”⁸彼得说：“你永不可洗我的脚！”耶稣说：“我若不洗你，你就与我无份了。”⁹西门•彼得说：“主啊，不但我的脚，连手和头也要洗。”¹⁰耶稣说：“凡洗过澡的人，只要把脚一洗，全身就干净了；你们是干净的，然而不都是干净的。”¹¹耶稣原知道要卖他的是谁，所以说：“你们不都是干净的。”

¹²耶稣洗完了他们的脚，就穿上衣服，又坐下，对他们说：“我向你们所做的，你们明白吗？”¹³你们称呼我夫子，称呼我主，你们说得不错，我本来是。¹⁴我是你们的主，你们的夫子，尚且洗你们的脚，你们也当彼此洗脚。¹⁵我给你们作了榜样，叫你们照着我

ggat ngop nap heat bbu zeal seat geat zeal.
¹⁶Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, zyl lal sep pu kiet ndvi ddveat map biil; zyl lyip sul yi xip gie zyl lyip heat kiet ndvi ddveat map biil. ¹⁷Nap heat nvut tao wo set ggop, ze geat zeal nao sop wop ggol. ¹⁸Ngop ddut tao nap heat na dva dva nyil hxit heat mat ngeap, ngop seal heat ap su ngea ngop wo set. A taot su ddut kiet njo hxe. Seat ddeat: 'Ngop chaot cheap cheat zuu heat, qiił gie ngop ndvao' ¹⁹a taot nvut ggup map ddvup xi, ngop jiit ze hxit nap heat dvut nao, nap heat ggat nvut tao ggup ddvup taot, nap heat ggat ngop Jiit Dup ngea wo nrep. ²⁰Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, ngop zyl lyip sul xi heat, ze ngop xi ngeat, ngop xi heat, ze ngop zyl lyip heat xi ngeat.'

Yet Sut Yaop Mot Sup Vut Hxit Jit Du

²¹Yet Sut ddut tao hxet ggop, ni shu, ze mgiep mgie mu hxit: "Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, nap heat gao ddaot tap yaop ngop vu hxe." ²²Nzaol yaot na rryl nyi mu, hxit heat ap su ngea wo ce ddeat ddaot map ddop. ²³Yet Sut xip njo heat nzaol yaot ggat yaop, geap bbu vel Yet Sut maop kut gat. ²⁴Xiit Mip•Bii Dep hnu hlea xip bbu hxit: "Nap hxit ngop heat dvut, Sep ap su nyil hxit ngeat." ²⁵Nzaol yaot ggaot ggeat seat bao Yet Sut da mgaop deap, xip ddut nul: "Sep ap, ap su ngea let?" ²⁶Yet Sut ddut zap hxit: "Ngop ba ba tap qiep di ap su zhu, ze ap su xip ngea." Yet Sut ba ba tap qiep di ze dul

向你们所做的去做。¹⁶我实实在在地告诉你们：仆人不能大于主人；差人也不能大于差他的人。¹⁷你们既知道这事，若是去行就有福了。¹⁸我这话不是指着你们众人说的，我知道我所拣选的是谁。现在要应验经上的话，说：“同我吃饭的人，用脚踢我。”¹⁹如今事情还没有成就，我要先告诉你们，叫你们到事情成就的时候，可以信我是基督。²⁰我实实在在地告诉你们：有人接待我所差遣的，就是接待我；接待我，就是接待那差遣我的。”

耶稣预言自己将被出卖

²¹耶稣说了这话，心里忧愁，就明说：“我实实在在地告诉你们：你们中间有一个人要卖我了。”²²门徒彼此对看，猜不透所说的是谁。²³有一个门徒，是耶稣所爱的，侧身挨近耶稣的怀里。²⁴西门•彼得点头对他说：“你告诉我们，主要是指着谁说的。”²⁵那门徒便就势靠着耶稣的胸膛，问他说：“主啊，是谁呢？”²⁶耶稣回答说：“我蘸一点饼给谁，就是谁。”耶稣就蘸了一点饼，递给加略人西门的

Jat Leap put Xiit Mip ssu Yeap Dal bbiit.²⁷ Xip zuu ggop, ze caop bbu ndvea xip ni leat lo. Yet Sut xip bbu hxit: “Nap zeal heat nvut jol mu zeal map!”²⁸ Rryl chaot gao nyi heat hnu cao, eap zheat yet nyip xip bbu ddut tao hxit ngeat wo set heat tap yaop map wop.²⁹ Yeap Dal pii gat ddea bbiit set Yet Sut xip bbu: hxit: “Nap geat a xit heat nyip hxa teat ddea vep” ddeat, ao nu xip ggat eap zheat ja geat fep put bbiit.³⁰ Yeap Dal ba ba ggat qiep zap ggo, ze tap heap mu ddeat bbop leat. Ggeat taot mii kiet ngea ggol.

Daop Zha Hiil Heat

³¹ Xip ddeat ddao ggop, ze Yet Sut ddeat: “A taot Caop Ssu dvaop ssea wop ggol, Sep Ye yi Caop Ssu kiet rrao dvaop ssea wop ggol.³² Sep Ye yaop yet nyi mu Caop Ssu dvaop ssea, ao jiit jol mu xip dvaop ssea hngul.³³ Ssu bbat ddiil! Ngop map nvu heat nyip hxa wo nap heat chaot rraop xi; mep ddut nap heat ngop shul hngul, ao ddet ngop leap heat miil ddea nap heat wo keap ma ddop. Ddut tao ngop Yeap Tel put bbu hxit nvut, a taot yi gie nap heat bbu hxit.³⁴ Ngop hiil daop zha tap dvu gie nap heat bbiit, nap heat ggat rryl njo rryl dvet ngea; ngop keap seap nap heat njo, nap heat yi keap seap rryl njo hngul.³⁵ Nap heat rryl njo rryl dvet heat ni wop, ze nap heat ngop nzaol yaot ngea na dva dva wo na ddeat ddao.”

Bii Dep Xip Map Renl Hxit Jiit Du

³⁶ Xiit Mip•Bii Dep Yet Sut ddut nul: “Sep

儿子犹大。²⁷ 他吃了以后，撒但就入了他的心。耶稣便对他说：“你所做的，快做吧！”²⁸ 同席的人，没有一个知道是为什么对他说这话。²⁹ 有人因犹大带着钱囊，以为耶稣是对他说：“你去买我们过节所应用的东西”，或是叫他拿什么周济穷人。³⁰ 犹大受了那点饼，立刻就出去。那时候是夜间了。

新的命令

³¹ 他既出去，耶稣就说：“如今人子得了荣耀，神在人子身上也得了荣耀。³² 神要因自己荣耀人子，并且要快快地荣耀他。³³ 小子们！我还有不多的时候与你们同在；后来你们要找我，但我所去的地方，你们不能到。这话我曾对犹太人说过，如今也照样对你们说。³⁴ 我赐给你们一条新命令，乃是叫你们彼此相爱；我怎样爱你们，你们也要怎样相爱。³⁵ 你们若有彼此相爱的心，众人因此就认出你们是我的门徒了。”

预言彼得不认主

³⁶ 西门•彼得问耶稣说：

keap ddea leat?" Yet Sut ddut zap hxit: "Ngop leap heat miil ddea, a taot nap wo leap map ddop, mep ddut nao ngop ddut mgal hngul."³⁷Bii Dep ddeat: "Sep ap! A tao ngop eap zheat yet nyi wo nap chaot leap ma ddop? Ngop nyip yet nyi mu hnu mgaol mgeap ku."³⁸Yet Sut ddeat: "Nap ngop yet nyi mu hnu mgaol mgeap ku ap? Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap dvut, wa mbii jiit ggea, nap sea yep ngop ma set hngul."

Yet Sut A Bba Bbu Leat Jiop Ngea

14 "Nap heat ni mop nduet tap shu; nap heat Sep Ye nrep yi ngop nrep cha.²Ngop A Bba rraop ddea hxip zat gea wop, map wop nao ngop shel mu ze hxit nap heat dvut ggol. Ngop leap nao nap heat chaot miil ddea zeal du.³Ngop nap heat chaot miil ddea zeal du ggop, ze bao lyip nap heat hiet ngop bbu leat; ngop keap ddea rrao, nap heat ggat yi keap ddea rrao.⁴Ngop keap ddea leat nap heat wo set, jjop ggat giel yi nap heat wo set (hluel su "Ngop keap ddea leat, jjop ggat giel nap heat wo set" ddeat heat wop).⁵Dot Ma xip bbu hxit: "Sep ap, nyip keap ddea leat jiit ngop heat wo mat se, keap sao jjop ggaot wo set let?"⁶Yet Sut ddeat: "Ngop jjop kea、rryp kea、hnu mgaol ngea; ngop mat ngeap nao, sup wo A Bba bbu leat ddop heat map wop.⁷Nap heat ngop set ze ngop A Bba yi set. Hnup nyip ddut ggu, ze nap heat xip set, ao jiit xip hxaop ggol."

⁸Fit Liip xip bbu hxit: "Sep ggat A Bba tveat ngop heat dvut, ze ngop heat ni laol

"主往哪里去?"耶稣回答说 : "我所去的地方，你现在不能跟我去，后来却要跟我去。"

³⁷ 彼得说 : "主啊！我为什么现在不能跟你去？我愿意为你舍命。"³⁸ 耶稣说 : "你愿意为我舍命吗？我实实在在地告诉你 : 鸡叫以前，你要三次不认我。"

耶稣是往父那里去的道路

14 "你们心里不要忧愁；你们信神，也当信我。²在我父的家里有许多住处；若是没有，我就早已告诉你们了。我去原是为你们预备地方去。³我若去为你们预备了地方，就必再来接你们到我那里去；我在哪里，叫你们也在哪里。⁴我往哪里去，你们知道；那条路，你们也知道（有古卷作“我往哪里去，你们知道那条路”）。"⁵ 多马对他说：“主啊，我们不知道你往哪里去，怎么知道那条路呢？”⁶ 耶稣说：“我就是道路、真理、生命；若不借着我，没有人能到父那里去。⁷你们若认识我，也就认识我的父。从今以后，你们认识他，并且已经看见他。”

⁸ 腓力对他说：“求主将父显给我们看，我们就知足

ggol.”⁹Yet Sut xip bbu hxit: “Fit Liip! Ngop nap heat chaot tao nvut rraop ho, jiit nap wo map set xi ap? Sup ngop hxaop, ze A Bba hxaop ggol; nap keap sao haot ‘A Bba gie tveat ngop heat dvut’ ddeat hxit let?¹⁰Ngop A Bba gao ddaot rrao, A Bba ngop gao ddaot rrao, nap wo map nrep ap? Ngop nap heat bbu hxit heat ddut, yaop mu hxit heat mat ngeap, ngop gao ddaot nyi put yaop nvut zeal ngeat.¹¹Nap heat ngop nrep cha, ngop A Bba gao ddaot rrao, A Bba ngop gao ddaot rrao; ngop map nrep ddeat jiit ngop zeal heat nvut yet nyi mu ngop nrep cha.¹²Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap hat dvut, ngop zeal heat nvut, ngop nrep sul yi zeal hngul; ao jiit ngop A Bba bbu leat Yue Set, tao yet map bbu heat nvut jiit zeal hngul.¹³Nap heat ngop mel dul sseat eap zheat luep jiit ngop ggup ddvup hngul, A Bba ggat ssu yet nyi mu dvaop ssea wop.¹⁴Nap heat ngop dul sseat eap zheat luep jiit ngop ggup ddvup hngul.”

Xuep Du Heat Sy Yi

¹⁵Nap heat ngop njo, ze ngop fel zeal sseat hngul.¹⁶Ngop A Bba kea jjea, ze A Bba Hxe Baop Sul tap yaop tveat nap heat bbiit, xip ggat ssep sse nap heat chaot rraop,¹⁷rryp kea Sy Yi ngea, hxip jjii sul wo zap ma ddop heat; xip ma hxaop set xip mot yi wo mat se, ao ddet xip tie tie nap heat bbu rrao nyi nap heat ni rrao set nap heat xip set.¹⁸Ngop nap heat li mgeat sul chu mu map mu, ngop nap heat bbu lyi hngul.¹⁹Taot chaop kup nvup map wop xi, ze hxip jjii hnu cao bao ngop

了。¹⁹耶稣对他说：“腓力！我与你们同在这样长久，你还不认识我吗？人看见了我，就是看见了父；你怎么说，‘将父显给我们看’呢？¹⁰我在父里面，父在我里面，你不信吗？我对你们所说的话，不是凭着自己说的，乃是住在我里面的父做他自己的事。¹¹你们当信我，我在父里面，父在我里面；即或不信，也当因我所做的事信我。¹²我实实在在地告诉你们：我所做的事，信我的人也要做；并且要做比这更大的事，因为我往父那里去。¹³你们奉我的名无论求什么，我必成就，叫父因儿子得荣耀。¹⁴你们若奉我的名求什么，我必成就。”

圣灵的应许

¹⁵“你们若爱我，就必遵守我的命令。¹⁶我要求父，父就另外赐给你们一位保惠师，叫他永远与你们同在，¹⁷就是真理的圣灵，乃世人不能接受的；因为不见他，也不认识他；你们却认识他，因他常与你们同在，也要在你们里面。¹⁸我不撇下你们为孤儿，我必到你们这里来。¹⁹还有不多的时候，世人不再看见我，你们

hxap ma ddop, ao ddet nap heat ngop
hxap hngul; ngop ddveat gao rrao nao, nap
heat yi ddveat gao rrao. ²⁰Ggat nyip kea, ze
ngop A Bba gao ddaot rrao, nap heat ngop
gao ddaot rrao, ngop yi nap heat gao ddaot
rrao nap heat wo set. ²¹Ngop fel zap ggop, ze
zeal sseat heat, caop tao ze ngop njo ngeat,
ngop njo heat, ze ngop A Bba yi xip njo
hngul. Ngop yi xip njo, ao jiit tveat ddeat
ddao xip dvut hngul.” ²²Yeap Dal (Jat Leap
put Yeap Dal mat ngeap) Yet Sut ddut nul:
“Sep ap, eap zheat yet nyi tveat ngop heat
dvut, tveat hxip jjii hnu cao map dvut let?”
²³Yet Sut ddut zap hxit: “Sup ngop njo, ze
ngop jjop kea seat zeal, ngop A Bba yi xip njo
hngul, ao jiit ngop heat xip bbu leat xip chaot
rraop hngul. ²⁴Ngop ma njo heat, ze ngop
jjop kea zeal map sseat; nap heat wo jjo
heat, jjop kea ngop ddaot mat ngeap, ngop
gie zyl lyip heat A Bba jjop kea ngea.

²⁵Ngop nap heat chaot rraop xi taot, ze
ddut tat ddiil gie nap heat chaot hxit hop.
²⁶Ao ddet Hxe Baop Sul, A Bba ngop yet nyi
mu zyl lyip heat Sy Yi, xip nvut kaop ngea gie
nap heat mut, ao jiit nap heat ggat kie ddu
ngop nap heat bbu hxit heat ddut kaop ngea
kea hngul. ²⁷Ngop ni sop zyl du nap heat
bbiit; ngop ngop ni sop gie nap heat bbiit,
ngop ja heat hxip jjii hnu cao ja mat sea; nap
heat nduet tap shu, ao nyi ni tap bbu. ²⁸Ngop
nap heat bbu hxit nap heat wo jjo ggol, ngop
leap ggol, bao nap heat bbu lyi hngul xi. ²⁹A
taot nvut ggup map ddvup xi, ngop jiit ze hxit
nap heat dvut, nap heat ggat nvut tao ggup

却看见我；因为我活着，你们
也要活着。²⁰到那日，你们就
知道我在父里面，你们在我
里面，我也在你们里面。²¹有了我的命令又遵守的，这人
就是爱我的；爱我的必蒙我
父爱他，我也要爱他，并且要
向他显现。”²²犹大（不是加
略人犹大）问耶稣说：“主啊，
为什么要向我们显现，不向
世人显现呢？”²³耶稣回答
说：“人若爱我，就必遵守我
的道；我父也必爱他，并且我
们要到他那里去，与他同住。
²⁴不爱我的人，就不遵守我
的道；你们所听见的道，不是我
的，乃是差我来之父的道。

²⁵我还与你们同住的时候，已将这些话对你们说了。
²⁶但保惠师，就是父因我的名
所要差来的圣灵，他要将一
切的事指教你们，并且要叫
你们想起我对你们所说的一
切话。²⁷我留下平安给你们；
我将我的平安赐给你们，我
所赐的，不像世人所赐的；你
们心里不要忧愁，也不要胆
怯。²⁸你们听见我对你们说
了，我去还要到你们这里来。
你们若爱我，因我到父那里去，
就必喜乐；因为父是比我

ddvup taot ze wo nrep. ³⁰Hxip jjii tao vu mii gao kea hxe set, mep ddut ngop bao lyip nap heat chaot ddut nvu mu map hxit. Xip ngop gao ddaot rrao nao tap ddup map wop; ³¹ao ddet hxip jjii hnu cao ggat ngop A Bba njo, ao jjit A Bba keap seap ddut fiip, ze ngop keap seap zeal wo set. Yiip dot, a xit heat sea map.”

Yet Sut Hxaop Ddao Si Ngea

15 “Ngop hxaop ddao si rryp ngea, ngop A Bba del chao sul ngea. ²Ngop kiet ddiil set mop map ddiel heat gal, ze xip gie cet hop; mop ddiel heat kaop ngea, ze xip gie chao hal ao jjal mu set xip ggat mop nvu mu ddiel. ³A taot nap heat ngop hxit nap heat dvut heat jjop kea yet nyi mu ao jja ggol. ⁴Nap heat tie tie ngop gao dvut rrao hngul, ngop yi tie tie nap heat gao ddaot rrao. Gal tie tie hxaop ddao zzep kiet mat rrao nao, yaop mu mop ddiel mat ddop; nap heat tie tie ngop gao ddaot mat rrao yi tao seat rra. ⁵Ngop hxaop ddao ngea, nap heat gal ngea. Tie tie ngop gao ddaot rrao heat, ngop yi tie tie xip gao ddaot rrao, caop tao ze mop nvu mu ddiel; ngop gao ddaot mat rraop, ze nap heat eap zheat zeal map ddop. ⁶Sup tie tie ngop gao ddaot mat rraop, ze gal li ddeat bbop gat fep jjol, sup gie lyip li mii daol gat chea hop seat rra. ⁷Nap heat tie tie ngop gao ddaot rrao nao, ngop ddut yi tie tie nap heat gao ddaot rrao, nap heat ni gao ku heat kaop ngea, luep ze nap heat chaot ggup ddvup.

大的。²⁹ 现在事情还没有成就，我预先告诉你们，叫你们到事情成就的时候，就可以信。³⁰ 以后我不再和你们多说话，因为这世界的王将到。他在我里面是毫无所有³¹ 但要叫世人知道我爱父，并且父怎样吩咐我，我就怎样行。起来，我们走吧。”

耶稣是真葡萄树

15 “我是真葡萄树，我父是栽培的人。² 凡属我不结果子的枝子，他就剪去；凡结果子的，他就修理干净，使枝子结果子更多。³ 现在你们因我讲给你们的道，已经干净了。⁴ 你们要常在我里面，我也常在你们里面。枝子若不常在葡萄树上，自己就不能结果子；你们若不常在我里面，也是这样。⁵ 我是葡萄树，你们是枝子。常在我里面的，我也常在他里面，这人就多结果子；因为离了我，你们就不能做什么。⁶ 人若不常在我里面，就像枝子丢在外面枯干，人拾起来，扔在火里烧了。⁷ 你们若常在我里面，我的话也常在你们里面，凡你们所愿意的，祈求就给你们成就。⁸ 你们多结果子，我父就因此得荣耀，你们也就是我的门徒了。⁹ 我爱你

⁸Nap heat mop nnu mu ddiel, ze ngop A Bba tao yet nyi mu dvaop ssea wop, nap heat yi ngop nzaol yaot ngea ggol. ⁹Ngop A Bba ngop njo seat nap heat njo; nap heat tie tie ngop njo gao ddaot rrao hngul. ¹⁰Nap heat ngop daop zha zeal sseat, ze tie tie xip njo gao ddaot rrao; ngop yi A Bba daop zha zeal sseat, ze tie tie xip njo gao ddaot rrao.

¹¹Nvut tat ddiil ngop hxit nap heat dvut hop nao. Ngop ni jjuep ggat nap heat ni zheal, ao jiit ni jjuep ggat mbaop ddvep. ¹²Ngop nap heat njo seat, nap heat rryl njo rryl dvet mu hngul; tao ngop daop zha ngea. ¹³Sup chaot yep wo lal mu hnu mgaol mgeap, caop njo ni nao tao yet map bbu heat map wop. ¹⁴Nap heat ngop ddut fiip du zeal sseat, ze ngop chaot yep ngea ggol. ¹⁵Zyl lal sep pu zeal heat nvut wo map set, ao set mep ddut ngop nap heat gie zyl lal ddeat map kul; ngop A Bba bbu rrao wo jjo heat jiit hxit nap heat dvut hol set ngop nap heat gie chaot yep ddeat kul. ¹⁶Ngop mot nap heat seal heat mat ngeap, nap heat mot ngop seal ngeat, ao jiit nap heat zyl geat mop ddiel, nap heat mop ggat tie tie gao ddiel, nap heat ggat ngop mel dul sseat, A Bba bbu eap zheat luep ze xip ggat gie nap heat bbiit. ¹⁷Ngop tao seat nap heat ddut fiip nao, nap heat ggat rryl njo rryl dvet mu ngeat.”

Hxip Jjii Lyi Heat Shaol

¹⁸“Hxip jjii hnu cao nap heat shaol, nap heat wo set (ao nu “set cha keap” ddeat”), nap heat shaol jiit ze ngop shaol ggol. ¹⁹Nap heat hxip

们, 正如父爱我一样 ;你们要常在我的爱里。¹⁰你们若遵守我的命令, 就常在我的爱里, 正如我遵守了我父的命令, 常在他的爱里。

¹¹这些事我已经对你们说了, 是要叫我的喜乐存在你们心里, 并叫你们的喜乐可以满足。¹²你们要彼此相爱, 像我爱你们一样 ;这就是我的命令。¹³人为朋友舍命, 人的爱心没有比这个大的。¹⁴你们若遵行我所吩咐的, 就是我的朋友了。¹⁵以后我不再称你们为仆人, 因仆人不知道主人所做的事 ;我乃称你们为朋友, 因我从我父所听见的, 已经都告诉你们了。¹⁶不是你们拣选了我, 是我拣选了你们, 并且分派你们去结果子, 叫你们的果子常存 ;使你们奉我的名, 无论向父求什么, 他就赐给你们。¹⁷我这样吩咐你们, 是要叫你们彼此相爱。”

世界的恨

¹⁸“世人若恨你们, 你们知道 (或作“该知道”), 恨你们以前已经恨我了。¹⁹你们若属世界,

jjii ddiil heat ngea nao, hxip jjii yaop ddiil heat hnu cao njo hngul. Nap heat hxip jjii ddiil mat ngeap, ngop hxip jjii rrao nap heat seal ggol set, hxip jjii ze nap heat shaol.²⁰ Nap heat ngop jiit bbii nap heat bbu hxit heat ddut gie kie sseat hngul, 'Zyl lal sep pu kiet ndvi ddveat map biil.' Xip heat ngop gup ggo nao, nap heat yi gup ssaop hngul. Ngop ddut zeal sseat nao, nap heat ddut yi zeal sseat hngul.²¹ Ngop gie zyl lyip ggaot xip heat wo mat se, set xip heat ngop mel yet nyi mu nap heat bbu nvut tat ddiil zeal hngul.²² Ngop lyip xip heat map mut ze xip heat yal map wop; ao ddet a taot xip heat yal ddeat ddea map wop.²³ Ngop gie shaol heat ngop A Bba yi gie shaol.²⁴ Ngop xip heat gao ddaot sup zeal map nvut heat nvut map zeal, ze xip heat yal map wop; ao ddet a taot ngop nyi ngop A Bba jiit xip heat wo hxaop nyi shaol ggol.²⁵ Tao xip heat ni jji kiet ggao du: 'Xip heat vup lep lep mu ngop shaol' ddeat ddut ggaot njo hngul.²⁶ Ao ddet ngop A Bba bbu rrao hxe bao sul, A Bba bbu rrao ddeat ddao Sy Yi ggaot zyl lyip hngul, xip lyip ggo, ze ngop chaot jjo hxaop hxit hngul.²⁷ Nap heat jiit bbii ze ngop chaot rraop set nap heat yi jjo hxaop hxit hngul."

16 "Ngop nvut tat ddiil hxit nap heat dvut set nap heat ggat fal tap ddvea.² Sup nap heat gie hiet hxip rrao naop ddeat gat hxe; ao jiit nyip hxa kea hxe, nap heat fu heat kaop ngea ze gie Sep Ye zhao fu mu na.³ Xip heat tao seat zeal nao A Bba xip heat wo

世界必爱属自己的；只因你们不属世界，乃是我从世界中拣选了你们，所以世界就恨你们。²⁰ 你们要记念我从前对你们所说的话，‘仆人不能大于主人。’他们若逼迫了我，也要逼迫你们；若遵守了我的话，也要遵守你们的话。²¹ 但他们因我的名，要向你们行这一切的事，因为他们不认识那差我来的。²² 我若没有来教训他们，他们就没有罪；但如今他们的罪无可推诿了。²³ 恨我的也恨我的父。²⁴ 我若没有在他们中间行过别人未曾行的事，他们就没有罪；但如今连我与我的父，他们也看见也憎恶了。²⁵ 这要应验他们律法上所写的话，说：‘他们无故地恨我。’²⁶ 但我要从父那里差保惠师来，就是从父出来真理的圣灵；他来了，就要为我作见证。²⁷ 你们也要作见证，因为你们从起头就与我同在。”

16 “我已将这些事告诉你们，使你们不至于跌倒。² 人要把你们赶出会堂；并且时候将到，凡杀你们的，就以为是侍奉神。³ 他们这样行，是因未曾认识父，也

hxaop ma nvut, ngop yi xip heat wo hxaop ma nvut.⁴ Ngop nvut tao hxix nap heat dvut, nap heat ggat nyip hxa kea taot kie ngop nap heat bbu hxix nvut kea. Ngop jiit bbii nap heat chaot rraop set nvut tao gie hxix nap heat map dvut.”

Sy Yi Nvut

⁵A taot ngop bao ngop gie zyl lyip heat A Bba bbu leat, nap heat gao ddaot ‘Nyip keap ddea leat?’ ddeat hxix sul jiit mat wo.⁶ Ngop nvut tao hxix nap heat dvut set nap heat nduet shu ddvep ddvep mu rra.⁷ Ao ddet ngop rryp nvut hxix nap heat dvut; ngop leap nao, nap heat chaot zut ddea wop ngeat, ngop map leap, ze Hxe Baop Sul nap heat bbu mat lyip. Ngop leap, ze xip gie zyl lyip.⁸ Xip lyip ggop, ze hxip jjii hnu cao ggat yal yet nyi、ni mgiel yet nyi、yal nvut gal yet nyi mu yaop mu yaop hlul;⁹ yal yet nyi nao, xip heat ngop map nrep ngea;¹⁰ ni mgiel yet nyi nao, ngop A Bba bbu leat ggop ze nap heat bao ngop hxaop ma ddop;¹¹ nvut gal yet nyi nao, hxip jjii tao vu mii nvut gal ssaop ggol ngea.¹² Ngop nvut tap ddiip wop hxix nap heat dvut xi, ao ddet a taot nap heat wo val map ddop.¹³ Rryp kea Sy Yi lyip ggo, xip nap heat hiet jjop kea kaop ngea wo gal hngul; xip yaop mu hxix heat mat ngeap, xip wo jjo heat jiit gie hxix ddeat ddao. Ao nyi lyip hxe heat ddut jiit gie hxix nap heat dvut.¹⁴ Xip ngop dvaop ssea hngul, xip gie ngop bbiit heat hxix nap heat dvut hxe.¹⁵ A Bba kaop wop heat jiit ngop ddaot ngea; ao set

未曾认识我。⁴ 我将这事告诉你们，是叫你们到了时候，可以想起我对你们说过了。我起先没有将这事告诉你们，因为我与你们同在。”

圣灵的工作

⁵ 现今我往差我来的父那里去；你们中间并没有人问我：“你往哪里去？”⁶ 只因我将这事告诉你们，你们就满心忧愁。⁷ 然而，我将真情告诉你们；我去是与你们有益的，我若不去，保惠师就不到你们这里来；我若去，就差他来。⁸ 他来的时候，就要向世人证明，他们对罪、对义、对审判的认识是错的；⁹ 对罪的认识错误，是因他们不信我；¹⁰ 对义的认识错误，是因我往父那里去，你们就不再见我；¹¹ 对审判的认识错误，是因这世界的王受了审判。¹² 我还有好些事要告诉你们，但你们现在担当不了（或作“不能领会”）。¹³ 只等真理的圣灵来了，他要引导你们明白（原文作“进入”）一切的真理；因为他不是凭自己说的，乃是把他所听见的都说出来，并要把将来的事告诉你们。¹⁴ 他要荣耀我；因为他要将受于我的告诉你们。¹⁵ 凡父所有的，都是我的；

ngop ddeat, xip gie ngop bbiit heat jiit hxit nap heat dvut hngul ddeat.”

Ni Shu Tvi Ni Jjuep Mu Hxe

¹⁶“Kup nvup map laol, nap heat ngop hxaop ma ddop; bao kup nvup ma lao, nap heat ngop hxaop hngul xi.” ¹⁷Nzaol yaot it rry rryl bbu hxit: “Xip a xit heat bbu hxit: ‘Kup nvup map laol, nap heat ze ngop hxaop ma ddop, bao kup nvup map laol, nap heat ngop hxaop hngul’, ao nyi ‘Ngop A Bba bbu ggat wot leat’ ddeat. Tao eap zheat tea?” ¹⁸Nzaol yaot rryl bbu hxit: “Xip hxit ‘Kup nvup map laol’, tao ddut rryp eap zheat tea ngea let? Xip hxit heat a xit heat wo map gal.” ¹⁹Yet Sut xip heat xip ddut nul nduet wo na, ze hxit: “Ngop hxit: ‘Kup nvup map laol, nap heat ze ngop hxaop ma ddop; bao kup nvup map laol nap heat ze ngop hxaop hngul’; nap heat ddut tao gie rryl ddut nul ap?” ²⁰Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat dvut, nap heat nyuel luet nryp shu, hxip jjii hnu cao haot jjuep lea hngul; nap heat ni shu hxe, ao ddet nap heat ni shu tvil ni jjuep mu hngul. ²¹Nyit neal nyip hxa gao kea, ao set xip yao taot ze ni shu; a ngat yao ggop, ze shu njia ggaot map kie, ddeat miil rrao caop tap yaop yao ggop let jjuep. ²²Nap heat a taot yi ni shu, ao ddet ngop bao lyip nap heat hxaop ze nap heat ni jjuep ggol; ni jjuep tao sup wo kii deat yi map ddop. ²³Ggat nyip kea ze nap heat yi ngop ddut nul map hngul ggol. Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap heat vut, nap heat A Bba bbu eap zheat luep nao, xip ngop mel ddu

所以我说，他要将受于我的告诉你们。”

悲伤将变喜乐

¹⁶“等不多时，你们就不得见我；再等不多时，你们还要见我。” ¹⁷有几个门徒就彼此说：“他对我说：‘等不多时，你们就不得见我；再等不多时，你们还要见我’；又说：“因我往父那里去。”这是什么意思呢？” ¹⁸门徒彼此说：“他说‘等不多时’，到底是什么意思呢？我们不明白他所说的话。” ¹⁹耶稣看出他们要问他，就说：“我说，‘等不多时，你们就不得见我；再等不多时，你们还要见我’；你们为这话彼此相问吗？” ²⁰我实实在在地告诉你们：你们将要痛哭、哀号，世人倒要喜乐；你们将要忧愁，然而你们的忧愁要变为喜乐。 ²¹妇人生产的时候就忧愁，因为她的时候到了；既生了孩子，就不再记念那苦楚，因为欢喜世上生了一个人。 ²²你们现在也是忧愁；但我要再见你们，你们的心就喜乐了；这喜乐也没有人能夺去。 ²³到那日，你们什么也就不问我了。我实实在在地告诉你们：你们若向父求什么，他必因我的名赐给你们。 ²⁴向来你们没有奉我的名

yet nyi mu gie nap heat bbiit hngul. ²⁴Nap heat tap ssep ngop mel ddu dul sseat eap zheat map luep, a taot nap heat luep ze wo wop, nap heat ggat ni jjuep ddvep ddvep mu ddop."

Ngop Hxip Jjii Kiet Ndvi Hlao Ggol

²⁵"Nvut tat ddiil ngop mgaop daot ddea gie nap heat bbu map hxit, mgiep mgie mu A Bba gie hxit nap heat dvut. ²⁶Ggat nyip kea, nap heat ngop mel ddu sseat kea ddva nduet, ao jiit ngop gie nap heat chaot map hxit, ngop nap heat yet nyi mu A Bba kea ddva. ²⁷Nap heat ngop njo ggol, ao nyi A Bba bbu rrao ddeat ddao nrep, A Bba yaol mu nap heat njo. ²⁸Ngop A Bba bbu rrao hxip jjii lyi, ngop bao hxip jjii rrao ddeat ddao A Bba bbu leat." ²⁹Nzaol yaot ddeat: "A taot nyip mgiep mgie mu hxit, mgaop daot ddea map hxit ggol. ³⁰A taot nyip nvut kaop ngea set, ngop heat wo gal ggol, sup ggat yi nyip bbu ddut nul map hngul, nyip Sep Ye bbu rrao lyip ngeat, ngop heat wo nrep." ³¹Yet Sut ddeat: "A taot nap heat nrep ap? ³²Na nyil! Nyip hxa keap hxe, ao jiit gao kea ggol, nap heat ful mep met yaop miil ddea leat, ngop tap yaop ddeat zyl mgeat hngul; ddut rryp nao, ngop tap yaop ddeat mat ngeap, A Bba ngop chaot rrao. ³³Ngop ddut tat ddiil hxit nap heat dvut nao, nap heat ggat ngop gao ddaot rrao ni sop wop ngeat. Hxip jjii rrao nap heat shu nja wop, ao ddet nap heat ni tveat gie, ngop hxip jjii kiet ndvi hlao ggol."

求什么，如今你们求就必得着，叫你们的喜乐可以满足。”

我战胜了世界

²⁵“这些事，我是用比喻对你们说的；时候将到，我不再用比喻对你们说，乃要将父明明白地告诉你们。²⁶到那日，你们要奉我的名祈求；我并不对你们说，我要为你们求父。²⁷父自己爱你们，因为你们已经爱我，又信我是从父出来的。²⁸我从父出来，到了世界；我又离开世界，往父那里去。²⁹门徒说：“如今你是明说，并不用比喻了。³⁰现在我们晓得你凡事都知道，也不用问你；因此我们信你是从神出来的。”³¹耶稣说：“现在你们信吗？”³²看哪！时候将到，且是已经到了，你们要分散，各归自己的地方去，留下我独自一人；其实我不是独自一人，因为有父与我同在。³³我将这些事告诉你们，是要叫你们在我里面有平安。在世上你们有苦难；但你们可以放心，我已经胜了世界。”

Yet Sut Kea Ddva

17 Yet Sut ddut tao hxit ggop, ze hnu dul mii mot hxit: "A Bba ap, nyip hxa kea ggol, nyip ssu dvaop ssea set ssu ghat yi nyip dvaop ssea; ²nyip gie xip bbit xue sal kaop ngea nvut tvup heat fel nao seat, xip ghat ssep sse hnu mgaol gie nyip tveat xip bbiit heat hnu caop bbiit. ³Nyip Sep Ye dea set, ao jiit nyip zyl lyip Yet Sut Jiit Dup set; tao nao ssep sse hnu mgaol ngea. ⁴Ngop miil taot rrao nyip dvaop ssea ggol, nyip ngop kiet chet heat nvut ngop zeal ggup ggol. ⁵A Bba ap! A taot nyip ngop ghat nyip chaot hxip jjii map wop jiit, ze a xit wo wop dvaop ssea ggaot zap.

⁶Nyip hxip jjii rrao gie ngop bbiit heat hnu cao, ngop nyip mel ddu tveat ddeat ddaot xip heat dvut ggol. Xip heat nyip ddaot ngea, nyip xip heat gie ngop bbiit, xip heat yi nyip jjop kea zeal sseat ggol, ⁷a taot nyip gie ngop bbiit heat kaop ngea jiit nyip bbu lyip ngea, xip heat wo set; ⁸nyip gie ngop bbiit heat jjop kea, ngop gie xip heat bbiit; xip heat zap sseat ggol, ao nyi ngop nyip bbu lyip ngeat wo set, ao jiit ngop mot nyip zyl lyip ngeat, ddut rryp wo nrep. ⁹Ngop xip heat chaot kea ddva, hxip jjii sul chaot kea map ddva, ao ddet nyip gie ngop bbiit heat hnu cao chaot kea ddva; xip heat nyip ddaot ngea. ¹⁰Ngop ddaot kaop ngea jiit nyip ddaot ngea; nyip ddaot yi ngop ddaot ngea, ao jiit nyip xip heat yet nyi mu dvaop ssea wop ggol ¹¹Hnup nyip ddut ggu, ngop ddeat miil

耶稣的祷告

17 耶稣说了这话，就举目望天，说：“父啊，时候到了，愿你荣耀你的儿子，使儿子也荣耀你；²正如你曾赐给他权柄，管理凡有血气的，叫他将永生赐给你所赐给他的人。³认识你唯一的真神，并且认识你所差来的耶稣基督；这就是永生。⁴我在地上已经荣耀你，你所托付我的事，我已成全了。⁵父啊，现在求你使我同你享荣耀，就是未有世界以先，我同你所有的荣耀。

⁶你从世上赐给我的人，我已将你的名显明与他们。他们本是你的，你将他们赐给我，他们也遵守了你的道，⁷如今他们知道，凡你所赐给我的，都是从你那里来的；⁸因为你所赐给我的道，我已经赐给他们；他们也领受了，又确实知道，我是从你出来的，并且信你差了我来。⁹我为他们祈求，不为世人祈求，却为你所赐给我的人祈求；因他们本是你的。¹⁰凡是你的，都是你的；你的也是我的，并且我因他们得了荣耀。¹¹从今以后，我不在世上，他们却在世上；我往你那里去。圣父啊，求你因你所赐给我

mat rrao, xip heat nao ddeat miil rrao; ngop nyip bbu leat. Sy Put ap, nyip kea jjea nyip gie ngop bbiit heat mel yet nyi mu xip heat baop sseat, xip heat ggat a xit seat tap yaop mu. ¹²Ngop xip heat chaot rraop taot, nyip gie ngop bbiit mel yet nyi mu xip heat baop sseat nyi xip heat hxal sseat ggol; gao ddaot chup ci ssu ggop nao, chup ci heat tap yaop map wop set su kiet ddut ggat gao njo nzel. ¹³A taot ngop nyip bbu leat, ngop hxip jjii rrao xi, ze ddut tao hxit nao xip heat ni ggat ngop jjuep lea gie ndie ddvep ngea. ¹⁴Ngop nyip jjop kea gie xip heat bbiit ggol; hxip jjii bao lyip xip heat shaol, xip heat hxip jjii ddiil map ngea, ngop hxip jjii ddiil map ngea kaot sea sea. ¹⁵Ngop nyip kea jjea xip heat ggat hxip jjii rrao ddeat mat ngea, nyip kea jjea xip heat baop sseat yal put ggaot mgeap ho. ¹⁶Xip heat hxip jjii ddiil map ngea, ngop hxip jjii ddiil map ngea kaot sea sea mu. ¹⁷Nyip kea jjea rryp kea gie xip heat ggat tvil sy; nyip jjo kea nao rryp kea ngea. ¹⁸Nyip keap seap ngop zyl hxip jjii leat, ngop yi keap seap xip heat zyl hxip jjii leat. ¹⁹Ngop xip heat yet nyi mu, yaop gie tvil sy, set xip heat ggat yi rryp kea yet nyi mu tvil sy.

²⁰Ngop hnu caop tat ddiil chaot kea ddva map hxit ddi, xip heat ddut yet nyi mu ngop nrep ggat ddiil chaot yi kea ddva, ²¹Xip heat ggat jiit tap yaop mu; A Bba nyip ngop gao ddaot rrao kaot sea sea mu rra, ngop nyip gao ddaot rrao, xip heat ggat yi ngop heat gao ddaot rrao, set hxip jjii hnu cao ggat nyip ngop zyl lyip nrep. ²²Nyip gie ngop bbiit

的名保守他们，叫他们合而为一，像我们一样。¹²我与他们同在的时候，因你所赐给我的名保守了他们，我也护卫了他们；其中除了那灭亡之子，没有一个灭亡的，好叫经上的话得应验。¹³现在我往你那里去，我还在世上说这话，是叫他们心里充满我的喜乐。¹⁴我已将你的道赐给他们；世界又恨他们，因为他们不属世界，正如我不属世界一样。¹⁵我不求你叫他们离开世界，只求你保守他们脱离那恶者（或作“脱离罪恶”）。¹⁶他们不属世界，正如我不属世界一样。¹⁷求你用真理使他们成圣；你的道就是真理。¹⁸你怎样差我到世上，我也照样差他们到世上。¹⁹我为他们的缘故，自己分别为圣，叫他们也因真理成圣。

²⁰我不但为这些人祈求，也为那些因他们的话信我的人祈求，²¹使他们都合而为一；正如你父在我里面，我在你里面，使他们也在我里面，叫世人可以信你差了我来。²²你所赐给我的荣耀，我已赐给他们，使他们合而为

heat dvaop ssea, ngop gie xip heat bbiit set xip heat ggat tap yaop mu, a xit heat tap yaop mu seat rra. ²³Ngop xip heat gao ddaot rrao, nyip ngop gao ddaot rrao set xip heat ggat ggup ggup la la mu tap yaop mu, hxip jjii hnu cao ggat nyip ngop zyl lyip wo set, ao nyi nyip xip heat njo gie nyip ngop kaot sea mu njo wo set. ²⁴A Bba ap, ngop keap ddea rrao, nyip gie ngop bbiit heat hnu cao ggat yi keap ddea rrao, xip heat ggat nyip gie ngop bbiit heat dvaop ssea wo hxaop; hxip jjii zil jiit, ze nyip ngop njo ggol set. ²⁵Mgiep teal heat A Bba ap, hxip jjii hnu cao nyip set map nvut, ao ddet ngop nyip set; caop tat ddiil yi nyip ngop zyl lyip wo set ggol. ²⁶Ngop nyip mel gie mut xip heat dvut ggol, jiit bao lyip mut xip heat dvut hngul xi, set nyip ngop njo heat njo ni ggaot ggat xip heat gao ddaot rrao, ngop yi xip heat gao ddaot rrao.”

Yet Sut Yop Ssaop

18 Yet Sut ddut tao hxit ggop ze nzaol yaot chaot ddeat ddao, Jiip Leng yiip bbat njop ho. Ggat wot qop ggu tap lea wop, ze xip nzaol yaot chaot ndvea gao ddaot leat. ²Yet Sut vut heat Yeap Dal yi miil ddea ggaot set, Yet Sut nzaol yaot jip jiit ggeat leat nzeap zzu. ³Yeap Dal mal tap ba hiet mu nu ndup sul mot nyi Fap Liil Sep put zyl mal chaot mbop di、shut bbu、mal lal ssea ddea ja sseat, ze qop ggu lyi. ⁴Yet Sut yaop kiet ddvot hxe heat nvut kaop ngea wo set, ze ddeat ddao xip heat bbu hxit: “Nap heat ap su shul?” ⁵Xip heat ddut zap hxit: “Nap Sa Lep

一，像我们合而为一。²³我在他们里面，你在我里面，使他们完完全全地合而为一，叫世人知道你差了我来，也知道你爱他们如同爱我一样。

²⁴父啊，我在哪里，愿你所赐给我的人也同我在哪里，叫他们看见你所赐给我的荣耀；因为创立世界以前，你已经爱我了。²⁵公义的父啊，世人未曾认识你，我却认识你；这些人也知道你差了我来。

²⁶我已经将你的名指示他们，还要指示他们，使你所爱我的爱在他们里面，我也在他们里面。”

耶稣被捉拿

18 耶稣说了这话，就同门徒出去，过了汲沦溪。在那里有一个园子，他和门徒进去了。²卖耶稣的犹大也知道那地方，因为耶稣和门徒屡次上那里去聚集。³犹大领了一队兵，和祭司长并法利赛人的差役，拿着灯笼、火把、兵器，就来到园里。⁴耶稣知道将要临到自己的一切事，就出来对他们说：“你们找谁？”⁵他们回答说：“找拿撒勒人耶稣。”耶稣说：“我就

put Yet Sut shul.” Yet Sut ddeat: “Ngop ngea.” Xip vut heat Yeap Dal yi xip heat chaot ggeat hxil. ⁶ Yet Sut “Ngop ngea” ddeat wop hxit, ze xip heat jiit fal ddvea nyi zhaol miil mgeat. ⁷ Xip bao xip heat bbu hxit: “Nap heat ap su shul?” Xip heat ddeat: “Nap Sa Lep put Yet Sut shul.” ⁸ Yet Sut ddeat: “Ngop ngea ddeat, ngop hxit nap heat dvut ggol; nap heat ngop shul nao, caop tat ddiil ggat sea map.” ⁹ Tao Yet Sut jiit bbii hxit: “Nyip gie ngop bbiit heat hnu cao, tap yaop ngop nvit map ga” ddeat ddut ggaot njo hngul. ¹⁰ Xiit Mip • Bii Dep heap tap zzea bbiit sseat, mgaop ddeat ddao, ze mu nu ndup sul ye zyl lal tap heap xip tao, laop baol seat pap xip ndvop ho; zyl lal ggaot Ma Lep Gul ddeat mel. ¹¹ Yet Sut Bii Dep bbu hxit: “Heap mgaop heap gat ddea gat map! Ngop A Bba gie ngop bbiit se lal ggaot, ngop keap sao map ndaop biil let?”

Yet Sut Mot Hiet Yal Nal Jiit Kea

¹² Mal ggat ba dul mal ap nzup nyi Yeap Tel put zyl mal chaot Yet Sut yop sseat, ze xip gie ndea du hop; ¹³ jiit gie hiet Yal Nal jiit lyi; Yal Nal chyp kaol mu nu ndup sul ye zeal Gat Yal Fap a yue bbu mot ngea. ¹⁴ Gat Yal Fap tao jiit bbii Yeap Tel put bbu hxeap: “Tap yaop lup su wo lal xiil nao, zut ddea wop ngea” ddeat ggat yaop ngea.

Bii Dep Sep Map Renl

¹⁵ Xiit Mip • Bii Dep Yet Sut ddut mgal, nzaol yaot tap yaop gao ddut mgal xi. Nzaol

是。”卖他的犹大也同他们站在那里。⁶ 耶稣一说：“我就是”，他们就退后倒在地上。⁷ 他又问他们说：“你们找谁？”他们说：“找拿撒勒人耶稣。”⁸ 耶稣说：“我已经告诉你们，我就是；你们若找我，就让这些人去吧。”⁹ 这要应验耶稣从前的话，说：“你所赐给我的人，我没有失落一个。”¹⁰ 西门•彼得带着一把刀剑，就拔出来，将大祭司的仆人砍了一刀，削掉他的右耳；那仆人名叫马勒古。¹¹ 耶稣就对彼得说：“收刀入鞘吧！我父所给我的那杯，我岂可不喝呢？”

耶稣被带到亚那面前

¹² 那军队和千夫长并犹太人的差役就拿住耶稣，把他捆绑了；¹³ 先带到亚那面前；因为亚那是本年作大祭司该亚法的岳父。¹⁴ 这该亚法就是从前向犹太人发议论说“一个人替百姓死是有益的”那位。

彼得不认耶稣

¹⁵ 西门•彼得跟着耶稣，还有一个门徒跟着。那门徒

yaot ggaot mu nu ndup sul ye wo set ngeat, ze xip Yet Sut chaot dvea mu nu ndup sul ye mgaop dil leat. ¹⁶Bii Dep haot mgaop kea hxil. Mu nu ndup sul ye wo set heat nzaol yaot ggat yaop ddeat ddao, mgaop hxal zyl lal mop chaot tap geal hxit, ze Bii Dep hiet ndvea gao leat. ¹⁷Mgaop hxal zyl lal mop ggaot Bii Dep bbu hxit: “Nap yi caop tao nzaol yaot mat ngeap ap?” Xip ddeat: “Ngop map ngeap.” ¹⁸Zyl lal nyi mal yaot mii chil set mii daol dvul gat, ze ggeat hxil mii daol gaol; Bii Dep yi xip heat chaot gao hxil mii daol gaol.

Mu Nu Ndup Sul Ye Yet Sut Kea Det

¹⁹Mu nu ndup sul ye Yet Sut nzaol yaot nyi xip mut heat gie xip kea det. ²⁰Yet Sut ddut zap hxit: “Ngop tap ssep jiit mgiеп tveat mu hxip jjii hnu cao bbu ddut hxit. Ngop tie tie hiet hxip nyi sy hxip mot gao ddaot rrao, Yeap Tel put nzeap zuu ddea rrao sup mut; ngop na ddue ddea rrao eap zheat jiit map hxit. ²¹Nap eap zheat yet nyi ngop ddut nul let? Wo jjo heat hnu caop ddut nul biil, ngop xip heat bbu hxit heat eap zheat ngea; ngop hxit heat jiit xip heat wo set.” ²²Yet Sut ddut tao hxit ggop, tap gga hxil heat zyl mal tap yaop lal taot gie xip ndup mu hxit: “Nap tao seat mu nu ndup sul ye ddut zap ap?” ²³Yet Sut ddeat: “Ngop hxit map ngeap nao, nap map ngeap ggaot hxit ddeat ddao biil; ngop hxit ngeap nao, nap eap zheat yet nyi ngop ndup let?” ²⁴Yal Nal Yet Sut gie hiet mu nu ndup sul ye Gat Yal Fap bbu leat, ndea du mu

是大祭司所认识的，他就同耶稣进了大祭司的院子。¹⁶彼得却站在门外。大祭司所认识的那个门徒出来，和看门的使女说了一声，就领彼得进去。¹⁷那看门的使女对彼得说：“你不也是这人的门徒吗？”他说：“我不是。”¹⁸仆人和差役因为天冷，就生了炭火，站在那里烤火；彼得也同他们站着烤火。

大祭司盘问耶稣

¹⁹大祭司就以耶稣的门徒和他的教训盘问他。²⁰耶稣回答说：“我从来是明明地对世人说话。我常在会堂和殿里，就是犹太人聚集的地方教训人；我在暗地里并没有说什么。²¹你为什么问我呢？可以问那听见的人，我对他们说的是什么；我所说的，他们都知道。”²²耶稣说了这话，旁边站着的一个差役用手掌打他，说：“你这样回答大祭司吗？”²³耶稣说：“我若说得不是，你可以指证那不是；我若说得是，你为什么打我呢？”²⁴亚那就把耶稣解到大祭司该亚法那里，仍是捆着解去的。

hiet dea ngeat.

Bii Dep Bao Yep Sep Map Renl

²⁵Xiit Mip•Bii Dep gao hxil mii daol gaol taot, sup xip bbu hxit: “Nap yi xip nzeal yaot ngea heat mat ngeap ap?” Bii Dep rryp ddeat map hxit: “Ngop map ngeap?” ²⁶Mu nu ndup sul ye, zyl lal laop baol Bii Dep let ndvop pep ho ggat yaop ggeap ggea ddeat: “Nap xip chaot qop ggu rrao ngop wo hxaop mat ngeap ap?” ²⁷Bii Dep yi rryp ddeat map hxit. Tap heap mu ze wa mbii lo.

Yet Sut Bii Lat Dot Jiit Rrao

²⁸Na dva dva Yet Sut gie Gat Yal Fap bbu rrao hop ap nzup ggup bbu leat, ggeat taot shel mu xi. Xip heat yaol mu haot ndvea ap nzup ggup mat leap, a laot miit jja jit lo, tvea njo nyip hxa cheap wo zuu map ddop jii. ²⁹Bii Lat Dot ddeat ddao xip heat bbu leat hxit: “Nap heat eap zheat yet nyi mu caop tao nvaop ngeat let?” ³⁰Caop tao yal map tveat ngeat nao, ngop heat xip gie hop nyip ma bbiit.” ³¹Bii Lat Dot ddeat: “Nap heat yaol mu xip hiet geat nap heat ni jji gie xip kea det map!” Yeap Tel put ddeat: “Ngop heat sup fu heat fel nao map wop.” ³²Tao nao Yet Sut yaol mu keap seap xii ddeat hxit heat ddut njo hngul. ³³Bii Lat Dot bao ap nzup ggup leat, Yet Sut kul lyip xip ddut nul: “Nap Yeap Tel put vu mii ngeat ngeap?” ³⁴Yet Sut ddut zap hxit: “Ddut tao nap yaop mu hxit ngeat nu ve yiit ngop gie nap bbu hxit ngeat?” ³⁵Bii Lat Dot ddeat: “Ngop keap sao Yeap Tel put

彼得再次不认耶稣

²⁵ 西门•彼得正站着烤火，有人对他说：“你不也是他的门徒吗？”彼得不承认，说：“我不是。”²⁶有大祭司的一个仆人，是彼得削掉耳朵那人的亲属，说：“我不是看见你同他在园子里吗？”²⁷ 彼得又不承认。立时鸡就叫了。

耶稣在彼拉多面前

²⁸ 众人将耶稣从该亚法那里往衙门内解去，那时天还早。他们自己却不进衙门，恐怕染了污秽，不能吃逾越节的筵席。²⁹ 彼拉多就出来，到他们那里，说：“你们告这人是什么事呢？”³⁰ 他们回答说：“这人若不是作恶的，我们就不把他交给你。”³¹ 彼拉多说：“你们自己带他去，按着你们的律法审问他吧！”犹太人说：“我们没有杀人的权柄。”³² 这要应验耶稣所说，自己将要怎样死的话了。³³ 彼拉多又进了衙门，叫耶稣来，对他说：“你是犹太人的王吗？”³⁴ 耶稣回答说：“这话是你自己说的，还是别人论我对你说的呢？”³⁵ 彼拉多说：“我岂是犹太人呢？你本国

ngea let? Nap yaop ggup sul nyi mu nu ndup sul mot nap gie hop ngop bbiit. Nap eap zheat nvut zeal hol let?"³⁶ Yet Sut ddut zap hxit: "Ngop ggup hxip jjii tao mat rrao; ngop ggup hxip jjii tao rrao nao, ngop tuel bat nyi zyl lal ndup yiip dot, ze ngop ggat Yeap Tel put lal deat bbop mat keap; ao ddet ngop ggup hxip jjii tao mat rraop."³⁷ Bii Lat Dot xip bbu hxit: "Tao seat nao nap vu mii ngea ap?" Yet Sut ddut zap hxit: "Nap ddeat ngop vu mii ngea. Ngop tao yet nyi mu yao. Ao nyi tao yet nyi mu hxip jjii lyi, ddue ddiip mu rryp kea chaot jjo hxaop hxit; rryp kea ddaot ngea heat hnu caop kaop ngea ze ngop ddut nul."³⁸ Bii Lat Dot ddeat: "Rryp kea eap zheat ngea let?"

Yet Sut Mot Xiiil Diil

Ddut tao hxit ggop, ze bao Yeap Tel put bbu leat xip heat bbu hxit: "Xip eap zheat yal wop, ngop wo shul map ddop."³⁹ Ao ddet nap heat ni jji tap lea wop, tvea njo nyip hxa rrao ngop ggat caop tap yaop tveat nap heat bbiit, nap heat ngop ggat Yeap Tel put vu mii tveat nap heat bbiit heat ngeat ngeap?"⁴⁰ Xip heat kul sseat hxit: "Caop tao map luep, Bat Lat Bat luep." Bat Lat Bat tao su zzi tap yaop ngea.

19 Ggeat taot xi ze Bii Lat Dot Yet Sut gie ndveal ndup ho.² Mal yaot zzeat gie diip nzyp wal gie xip hnu mgut diel, mbu die va sep se gie xip fil;³ ao nyi ggaol xip bbu hxit: "Pop teal, Yeap Tel put vu mii ap!"

的人和祭司长把你交给我。你做了什么事呢？³⁶ 耶稣回答说：“我的国不属这世界；我的国若属这世界，我的臣仆必要争战，使我不至于被交给犹太人；只是我的国不属这世界。”³⁷ 彼拉多就对他说：“这样，你是王吗？”耶稣回答说：“你说我是王。我为此而生，也为此来到世间，特为给真理作见证；凡属真理的人，就听我的话。”³⁸ 彼拉多说：“真理是什么呢？”

耶稣被判死刑

说了这话，又出来到犹太人那里，对他们说：“我查不出他有什么罪来。³⁹ 但你们有个规矩，在逾越节要我给你们释放一个人，你们要我给你们释放犹太人的王吗？”⁴⁰ 他们又喊着说：“不要这人，要巴拉巴！”这巴拉巴是个强盗。

19 当下彼拉多将耶稣鞭打了。² 兵丁用荆棘编作冠冕，戴在他头上，给他穿上紫袍；³ 又挨近他说：“恭喜犹太人的王啊！”他们就用手

ddeat, ze xip heat lal gie xip bbop zaol ndi.
⁴Bii Lat Dot bao ddeat ddao na dva dva bbu
 hxit: “Ngop xip hiet ddeat ddao nap heat
 hxaop, nap heat ggat wo set, ngop xip eap
 zheat yal ngea wo shul ddeat gat map ddop.”
⁵Yet Sut zzeat diip nzyp ddiel, mbu die va sep
 se vil sseat ddeat ddao. Bii Lat Dot xip heat
 bbu hxit: “Nap heat caop tao na nyil!” ⁶Mu
 nu ndup sul mot nyi zyl mal na xip nyil, ze kul
 sseat mu: “Xip gie ceap shal gal tal! Xip gie
 ceap shal gal tal!” ddeat hxit. Bii Lat Dot
 ddeat: “Nap heat yaop mu xip gie ceap shal
 gal tal map! Xip eap zheat yal wop ngop wo
 shul ddeat gat map ddop.” ⁷Yeap Tel put ddut
 zap hxit: “Ngop heat ni jji wop, ni jji ggaot
 nyil, xip nao xiil cha ngea, xip yaop gie Sep Ye
 Ssu mu na.”

⁸Bii Lat Dot ddut tao wo jjo, ze waol rrao
 jjao; ⁹ba o ndea ap nzup ggup leat, Yet Sut
 bbu hxit: “Nap keap ddea rrao lyip ngeat?”
 Ao ddet Yet Sut ddut map zap. ¹⁰Bii Lat Dot
 ddeat: “Nap ngop bbu ddut map hxit ap?
 Ngop fel nao wop nap gie tveat, yi fel nao
 wop nap gie ceap shal gal tal, nap wo mat set
 ap?” ¹¹Yet Sut ddut zap hxit: “Tat kiet rrao
 heat fel nao gie nap bbiit heat mat ngeap,
 nap tap it fel nao wop ngop ma tut; nap ngop
 gie hop caop ggaot bbiit set yal ddu waol
 rrao ye lo.” ¹²A taot ze Bii Lat Dot Yet Sut gie
 tveat ddeat gat hop nduet, ao ddet Yeap Tel
 put kul sseat hxit: “Nap caop tao tveat hop
 ze Kiet Sa rryp ni ap nzup mot mat ngeap (Xiit
 Lap mba “chaot yep” ddeat hxit). Yaop gie vu mii mu
 na heat, ze Kiet Sa bbu ggeap ggol.”

掌打他。⁴ 彼拉多又出来对众人说：“我带他出来见你们，叫你们知道我查不出他有什么罪来。”⁵ 耶稣出来，戴着荆棘冠冕，穿着紫袍。彼拉多对他们说：“你们看这个人！”⁶ 祭司长和差役看见他，就喊着说：“钉他十字架！钉他十字架！”彼拉多说：“你们自己把他钉十字架吧！我查不出他有什么罪来。”⁷ 犹太人回答说：“我们有律法，按那律法，他是该死的，因他以自己为神的儿子。”

⁸ 彼拉多听见这话，越发害怕；⁹ 又进衙门，对耶稣说：“你是哪里来的？”耶稣却不说。¹⁰ 彼拉多说：“你不对我说话吗？你岂不知我有权柄释放你，也有权柄把你钉十字架吗？”¹¹ 耶稣回答说：“若不是从上头赐给你的，你就毫无权柄办我；所以把我交给你的那个人，罪更重了。”¹² 从此彼拉多想要释放耶稣，无奈犹太人喊着说：“你若释放这个人，就不是凯撒的忠臣（原文作“朋友”）。凡以自己为王的，就是背叛凯撒了。”

¹³Bii Lat Dot ddut tao wo jjo, ze Yet Sut hiet ddeat ddao, Lao Ndval Tiij Jjop Mii ddeat mel, Xiit Bep Lep mba Ngep Bat Dal ddeat hxit heat miil ddeat tap ggup kea, ze ggat wot rrao nvut gal. ¹⁴Ggat nyip tvea njo nyip hxa shul jiit du ngea, mu taot seat kea. Bii Lat Dot Yeap Tel put bbu hxit: “Na nyil! Tao nap heat vu mii ngea.” ¹⁵Xip heat kul sseat mu hxit: “Xip gie chup ci hop! Xip gie chup ci hop! Xip gie ceap shal gal kiet tal!” Bii Lat Dot ddeat: “Ngop nap heat vu mii gie ceap shal gal kiet tal biil ap?” Mu nu ndup sul mot ddut zap hxit: “Kiet Sa ggop nao, ngop heat vu mii map wop.” ¹⁶Ao ze Bii Lat Dot Yet Sut gie xip heat ggat ceap shal gal tal.

Yet Sut Mot Ceap Shal Gal Tal

¹⁷Xip heat Yet Sut gie hiet dea hop. Yet Sut yaop ceap shal gal bbiit ddeat ddao, Heap Yue Miil ddeat mel, Xiit Bep Lep mba Gop Gop Tat ddeat hxit heat miil ddea tap ggup kea. ¹⁸Xip heat xip gie ggat wot rrao ceap shal gal tal, nyit yaop xip chaot gao tal xi, tap yaop tap pap rrao, Yet Sut gao lao rrao. ¹⁹Bii Lat Dot dvu gie mel tap lea ggao del, gie ceap shal gal kiet zao: “Yeap Tel put vu mii, Nap Sa Lep put Yet Sut” ddeat ggao gao del.” ²⁰Yeap Tel put zat gea mel tao yuep, Yet Sut gie ceap shal gal tal miil ddea lup bbu rrao, ao jiit Xiit Bep Lep mba、Lop Ma mba、Xiit Lap mba sea ddu gie ggao ngeat. ²¹Yeap Tel put mu nu ndup sul mot Bii Lat Dot bbu hxit: ‘Gie Yeap Tel put vu mii ddeat tap ggao’, gie ‘xip yaop mu ngop Yeap Tel put vu mii

¹³ 彼拉多听见这话，就带耶稣出来，到了一个地方，名叫铺华石处，希伯来话叫厄巴太，就在那里坐堂。¹⁴ 那日是预备逾越节的日子，约是中午十二点。彼拉多对犹太人说：“看哪！这是你们的王。”¹⁵ 他们喊着说：“除掉他！除掉他！钉他在十字架上！”彼拉多说：“我可以把你们的王钉十字架吗？”祭司长回答说：“除了凯撒，我们没有王。”¹⁶ 于是彼拉多将耶稣交给他们去钉十字架。

耶稣被钉十字架

¹⁷ 他们就把耶稣带了去。耶稣背着自己的十字架出来，到了一个地方，名叫髑髅地，希伯来话叫各各他。¹⁸ 他们就在那里钉他在十字架上，还有两个人和他一同钉着，一边一个，耶稣在中间。¹⁹ 彼拉多又用牌子写了一个名号，安在十字架上；写的是：“犹太人的王，拿撒勒人耶稣。”²⁰ 有许多犹太人念这名号，因为耶稣被钉十字架的地方与城相近，并且是用希伯来、罗马、希腊三样文字写的。²¹ 犹太人的祭司长就对彼拉多说：“不要写‘犹太人的王’，要写‘他自己说：我是犹

ddeat ggao.' ”²²Bii Lat Dot ddeat: “Ngop ggao heat ngop ggao gat ggol.”²³Mal yaot Yet Sut gie ceap shal gal tal ggop, ze xip mbu gie hlii nvup mu fu, mal tap yaop tap nvup; bao lyip xip mbu gao ddaot ja, mbu gao ddaot tap chyp, zal heat map wop, hnu nde rrao ssal kea jiit gie tap dvaop mu nil ngeat.²⁴Xip heat rryl bbu hxit: “A xit heat gie she tap hop, su ggao ja set ap su ggat wo jo.” Tao sy su kiet hxit:

“Xip heat ngop tat kie mbu ful,
su ggao ja gao ddaot mbu ja”
ddeat ddut ggaot njo hngul.

Mal yaot ddut rryp nvut tao zeal ggol.

²⁵Yet Sut ceap shal gal bbu hxil heat, xip ma Ma Liil Yal nyi xip mop neal, ao nyi Geap Lop Bal qit Ma Liil Yal nyi Maop Dal Lat rrao heat Ma Liil Yal ngea.²⁶Yet Sut na yaop bbu hxil heat a ma nyi yaop xip njo heat nzaol yaot nyil, ze a ma bbu hxit: “A ma (Xit Lap mba “nyit neal” ddeat hxit), nyip ssu na nyil!”²⁷Bao lyip nzaol yaot ggaot bbu hxit: “Nap a ma na nyil!” Tao ddet ddep ze nzaol yaot ggaot xip gie xi yaop hxil dda lo.

Yet Sut Xiił

²⁸Tao seat hxit ggop, eap zheat nvut jiit ggup ddvup su kiet hxit heat ddut njo hngul Yet Sut wo set, ze hxit: “Ngop keap fep lo.”²⁹Gat ddea tap lea cul gat ddvep, ggeat del; ze xip heat heap miip gie cul di teal, nil pup kiet chet, dul xip hxil ndup bbu gat.³⁰Yet Sut yiip zzep ggaot shyt ggop, hxit: “Ggup ddvup

太人的王。”²²彼拉多说：“我所写的，我已经写上了。”²³兵丁既然将耶稣钉在十字架上，就拿他的衣服分为四分，每兵一分；又拿他的里衣，这件里衣原来没有缝儿，是上下一片织成的。²⁴他们就彼此说：“我们不要撕开，只要拈阄，看谁得着。”这要应验经上的话说：

“他们分了我的外衣，
为我的里衣拈阄。”

兵丁果然做了这事。

站在耶稣十字架旁边的，有他母亲与他母亲的姐妹，并革罗罢的妻子马利亚和抹大拉的马利亚。²⁶耶稣见母亲和他所爱的那门徒站在旁边，就对他母亲说：“母亲（原文作“妇人”），看你的儿子！”²⁷又对那门徒说：“看你的母亲！”从此那门徒就接她到自己家里去了。

耶稣的死

²⁸这事以后，耶稣知道各样的事已经成了，为要使经上的话应验，就说：“我渴了。”²⁹有一个器皿盛满了醋，放在那里；他们就拿海绒蘸满了醋，绑在牛膝草上，送到他口。³⁰耶稣尝了那醋，就说：

ggol” ddeat, ze hnu ggaol ssal gat, yi hngu jao Sep Ye bbiit hop.

Yet Sut Lal Jjuet Tao Mgeal Ssaop

³¹Yeap Tel put tat nyip shul jiit du nyip, nyi sop no nyip ggaot nyi ye nea set, Bii Lat Dot kea jjea sup ggat xip heat qii gie ndup chu hop, xip heat gie ja hop, a laot ni ggeap no nyip tao maol ceap shal gal kiet rrao lo jii. ³²Ao ze mal yaot lyip Yet Sut chaot tal heat jiit ggat yaop nyi mep ddut ggat yaop qii jiit gie ndup chu hop. ³³Ao ddet Yet Sut bbu kea, na nyil xip xii ggod, ze xip qii gie ndup map chu lo. ³⁴Mal yaot tap yaop ddup zheat gie Yet Sut lal jjuet tao due a rry, ze tap heap mu xue yiip chaot yuep ddeat ddao. ³⁵Nvut tao hxaop ggat yaop jjo hxaop hxix, ze xip jjo hxaop heat rryp ngeat, ao jiit yaop hxix tao ngeap ngeat xip wo set, nap heat ggat yi nrep biil. ³⁶Nvut tat ddiil ggup ddvup ggo nao su kiet hxix: “Xip yue tap giel jiit gie chu hop map biil” ddeat ddut ggaot njo hngul. ³⁷Su kiet bao lyip hxix: “Xip heat yaop mgeal heat hnu cao hxaop hngul” ddeat ddut tap geal wop xi.

Yet Sut Eat

³⁸Nvut tao ddut ggu, Yal Lijl Ma Tel put Yop Sep, Yet Sut nzaol yaot ngea, ao ddet jjaos Yeap Tel put jii set at ssaot ssaot mu nzaol yaot zeal ggaot, xip Bii Lat Dot bbu lyi Yet Sut jjuep pao luep dea nduet. Bii Lat Dot ao zap, ze xip Yet Sut jjuep pao gie ja dea hop. ³⁹Mii kiet geat Yet Sut hxaop Nyip Got Dii Mu

“成了！”便低下头，将灵魂交付神了。

耶稣的肋旁被刺

³¹ 犹太人因这日是预备日，又因那安息日是个大日，就求彼拉多叫人打断他们的腿，把他们拿去，免得尸首当安息日留在十字架上。³²于是兵丁来，把头一个人的腿，并与耶稣同钉第二个人的腿，都打断了。³³只是来到耶稣那里，见他已经死了，就不打断他的腿。³⁴惟有一个兵，拿枪扎他的肋旁，随即有血和水流出来。³⁵看见这事的那人就作见证，他的见证也是真的，并且他知道自己所说的是真的，叫你们也可以信。³⁶这些事成了，为要应验经上的话说：“他的骨头，一根也不可折断。”³⁷经上又有一句说：“他们要仰望自己所扎的人。”³⁸

耶稣的埋葬

³⁸ 这些事以后，有亚利马太人约瑟，是耶稣的门徒，只因怕犹太人，就暗暗地作门徒。他来求彼拉多，要把耶稣的身体领去。彼拉多允准，他就把耶稣的身体领去了。³⁹又有尼哥底母，就是先前夜里

ggaot yi muc yop nyi nvel cy tap hngup geal
 gea seat xip bbiit lyip.⁴⁰ Xip heat Yeap Tel put
 eat ni jji nyil, ze nvel cy gie mop cel pop chaot
 Yet Sut jjuep pao tie zut hop.⁴¹ Yet Sut ceap
 shal gal tal ggat wot qop ggu tap lea wop,
 qop ggu gao ddaot tap ssep jiit sup eat map
 nvut heat vut qeap hiil tap lea gao rrao.⁴² Ao
 ddet Yeap Tel put shul jiit du nyip ngea, ao
 nyi vut qeap ggaot ne ddea, ze xip heat Yet
 Sut gie tveat ggeat du.

Yet Sut Ddveat Bao Lyip

20 Xiiit nyip heat jiit tap nyip hea mu,
 mii map ggiel xit taot, Maop Dal Lat
 rrao heat Ma Liil Yal vut qeap bbu lyi, laop
 mop vut qeap mgaop rrao ddeat hop ggol,
² ze tep geat Xiiit Mip•Bii Dep nyi Yet Sut xip
 njo nzaol yaot ggaot bbu leat, xip nyit bbu
 hxit: “Sup Sep gie vut qeap rrao zap ho, tveat
 keap ddea du ngeat, ngop heat wo mat se.”
³ Bii Dep nyi nzaol yaot ggaot ddeat ddao, ze
 vut qeap bbu leat. ⁴ Nyit yaop rryl chaot tep,
 nzaol yaot ggaot tep Bii Dep jaol map bbu set
 jiit vut qeap bbu kea, ⁵ hnu ggaol gat na, ze
 mop cel pop ggeat du xi, wo hop, ao ddet
 ndvea gao mat leap. ⁶ Xiiit Mip•Bii Dep yi xip
 ddut kea ggop, ndvea gao leat, ze mop cel
 pop ggeat rrao xi wo hxaop, ⁷ bao lyip Yet Sut
 hnu bao qea pao mop cel pop mat chaop,
 tap ggat rrao wo hxaop. ⁸ Jiit vut qeap bbu
 kea nzaol yaot ggaot yi ndvea gao leat, wo
 hxaop ze nrep lo; ⁹ sy su kiet Yet Sut xiiil rrao
 ddveat bao lyip hngul ddeat ggaot xip nyit
 wo map gal. ¹⁰ Ao ze nzaol yaot bao yaop miil

去见耶稣的，带着没药和沉香约有一百斤前来。⁴⁰ 他们就照犹太人殡葬的规矩，把耶稣的身体用细麻布加上香料裹好了。⁴¹ 在耶稣钉十字架的地方有一个园子，园子里有一座新坟墓，是从来没有葬过人的。⁴² 只因是犹太人的预备日，又因那坟墓近，他们就把耶稣安放在那里。

耶稣复活

20 七日的第一日清早，天还黑的时候，抹大拉的马利亚来到坟墓那里，看见石头从坟墓挪开了，² 就跑来见西门•彼得和耶稣所爱的那个门徒，对他们说：“有人把主从坟墓里挪了去，我们不知道放在哪里。”³ 彼得和那门徒就出来，往坟墓那里去。⁴ 两个人同跑，那门徒比彼得跑得更快，先到了坟墓，⁵ 低头往里看，就见细麻布还放在那里，只是没有进去。⁶ 西门•彼得随后也到了，进坟墓里去，就看见细麻布还放在那里，⁷ 又看见耶稣的裹头巾，没有和细麻布放在一处，是另在一处卷着。⁸ 先到坟墓的那门徒也进去，看见就信了；⁹ 因为他们还不明白圣经的意思，就是耶稣必要从死里复活。¹⁰ 于是两个门

ddea leat lo.

Yet Sut Tveat Maop Dal Lat Ma Liil Yal Dvut

¹¹Ao ddet Ma Liil Yal vut qeap bbu hxil nyuel xi, nyuel taot, hnu ggaol vut qeap gat na, ¹²mii zyl sul nyit yaop mbu tvul vil sseat Yet Sut jjuep pao du ddea nyi, tap yaop hnu rrao pap nyi, tap yaop qii rrao pap nyi wo hxaop. ¹³Mii zyl sul xip bbu hxit: “Nytic neal, nap eap zheat yet nyi mu nyuel?” Xip ddeat: “Sup ngop Sep gie zap ho set, tveat keap ddea du, ngop wo mat se.” ¹⁴Ddut tao hxit ggop, zhaol nyi zhaol ze Yet Sut ggeat hxil, ao ddet Yet Sut ngea, wo mat se. ¹⁵Yet Sut xip ddut nul: ‘Mop, eap zheat nyuel, nap ap su shul let?’ Ma Liil Yal let gie qop ggu hxal put mu na, ze xip bbu hxit: “Mut sul, xip mot nap let zap ho nao, nap cep hxit ngop dvut, xip mot nap tveat keap ddea du, ze ngop geat xip ja. ¹⁶Yet Sut ddeat: “Ma Liil Yal.” Ma Liil Yal zhaol nyi zhaol ze Xiit Bep Lep mba gie xip bbu hxit: “Lat Baot Nyip!” (Lat Baot Nyip mut sul” ddeat tea.) ¹⁷Yet Sut ddeat: “Ngop tap sy, ngop dda hnu nde leat A Bba map hxaop xi. Nap ngop vil nyip bbu leat, hxit xip heat dvut, ngop dda hnu nde leat ngop A Bba nyi nap heat A Bba yi ngea ggaot hxaop, ngop Sep Ye nyi nap heat Sep Ye yi ngea ggaot hxaop.” ¹⁸Maop Dal Lat mop Ma Liil Yal geat hxit nzaol yaot dvut: “Sep ngop wo hxaop ggol”, xip bao lyip Sep gie xip hxit ddut tao hxit xip heat dvut.

徒回自己的住处去了。

耶稣向抹大拉的马利亚显现

¹¹ 马利亚却站在坟墓外面哭。哭的时候，低头往坟墓里看，¹²就见两个天使，穿着白衣，在安放耶稣身体的地方坐着，一个在头，一个在脚。¹³天使对她说：“妇人，你为什么哭？”她说：“因为有人把我主挪了去，我不知道放在哪里。”¹⁴说了这话，就转过身来，看见耶稣站在那里，却不知道是耶稣。¹⁵耶稣问她说：“妇人，为什么哭？你找谁呢？”马利亚以为是看园的，就对他说：“先生，若是把你移了去，请告诉我，你把他放在哪里，我便去取他。”¹⁶耶稣说：“马利亚。”马利亚就转过来，用希伯来话对他说：“拉波尼！”（“拉波尼”就是“夫子”的意思。）¹⁷耶稣说：“不要摸我，因我还没有升上去见我的父。你往我弟兄那里去，告诉他们说，我要升上去见我的父，也是你们的父；见我的神，也是你们的神。”¹⁸抹大拉的马利亚就去告诉门徒说：“我已经看见了主。”她又将主对她说的话告诉他们。

Yet Sut Tveat Nzaol Yaot Dvut

¹⁹Ggat nyip (xiit nyip heat jiit tap nyip) mii kiil, nzaol yaot rraop miil ddea, jjao Yeap Tel put jii set mgaop kaop ngea jiit mbot ggol. Yet Sut lyip xip heat gao zhy hxil, xip heat bbu hxit: “Nap heat ggat ni sop ku”
²⁰Ddut tao hxit ggop, zel lal nyi lal jjuet tao gie xip heat dvut. Nzaol yaot Sep hxaop, ze ni jjuep lo. ²¹Yet Sut bao xip heat bbu hxit: “Nap heat ggat ni jjuep ku. A Bba keap seap ngop zyl, ngop yi keap seap nap heat zyl.
²²Ddut tao hxit ggop, ze sal tap bbup mu xip heat bbu gat “Nap heat Sy Yi zap ddeat hxit.
²³Nap heat ap su yal ne, ap su yal ze ne ggol; nap heat ap su yal zyl mgeat, ap su yal ze zyl mgeat ggol” ddeat hxit.”

Yet Sut Nyi Dot Ma

²⁴Nzaol yaot ceap nyit yao gao ddaot, Diit Tu Ma ddeat mel Dot Ma ggaot, Yet Sut lyip taot, xip xip heat mat chaop. ²⁵Nzaol yaop ggat ddiil ze xip bbu hxit: “Sep ngop heat wo hxaop ggol.” Ao ddet Dot Ma ddeat: “Xip lal kiet tal ddut ngop wo map hxaop, lal zhu zzal tal ddut ggaot sy, ao nyi lal zzal xip lal jjuet tao sy mu map mu, jiit ngop wo map nrep.” ²⁶Hxil nyip ggo, nzaol yaot bao hxil rrao, Dot Ma yi xip heat chaot gao rrao, mgaop jiit mbot ggol. Yet Sut lyip gao lao hxil hxit: “Nap heat ggat ni sop ku” ddeat. ²⁷Ze Dot Ma bbu hxit: “Nap lal chyp lyi ngop lal sy, nap lal chyp lyi bil ngop lal jjuet tao gat. Ndriet tap nvu, wo nre gie.” ²⁸Dot Ma ddeat:

耶稣向门徒们显现

¹⁹那日（就是七日的第一日）晚上，门徒所在的地方，因怕犹太人，门都关了。耶稣来站在当中，对他们说：“愿你们平安”；²⁰说了这话，就把手和肋旁指给他们看。门徒看见主，就喜乐了。²¹耶稣又对他们说：“愿你们平安。父怎样差遣了我，我也照样差遣你们。”²²说了这话，就向他们吹一口气，说：“你们受圣灵。²³你们赦免谁的罪，谁的罪就赦免了；你们留下谁的罪，谁的罪就留下了。”

耶稣和多马

²⁴那十二个门徒中，有称为低土马的多马；耶稣来的时候，他没有和他们同在。²⁵那些门徒就对他说：“我们已经看见主了。”多马却说：“我非看见他手上的钉痕，用指头探入那钉痕，又用手探入他的肋旁，我总不信。”²⁶过了八日，门徒又在屋里，多马也和他们同在，门都关了。耶稣来站在当中说：“愿你们平安”；²⁷就对多马说：“伸过你的指头来，摸（“摸”原文作“看”）我的手；伸出你的手来，探入我的肋旁。不要疑惑，总要信。”

“Ngop Sep! Ngop Sep Ye!”²⁹ Yet Sut Xip bbu hxit: “Nap ngop hxaop ggo set nrep, wo map hxaop ze nrep ggat ddiil wo yea ggol.”

²⁸ 多马说：“我的主！我的神！”

²⁹ 耶稣对他说：“你因看见了我才信；那没有看见就信的有福了。”

Su Tao Nduet Du Heat

³⁰ Yet Sut nzaol yaot jiit rrao, ggao su tao kiet mat gap heat sy hliel zat gea tut hop; ³¹ ao ddet nvut tat ddiil ggao nao, nap heat ggat Yet Sut Jiit Dup, Sep Ye Ssu ngea wo nrep, ao jiit nap heat ggat xip nrep ggo ze xip mel nyil mu hnu mgaol wop ddo.

Yet Sut Tveat Nzaol Yaot Xiit Yaop Dvut

21 Nvut tao ddut ggu, Yet Sut Tiip Bii Lii Yal heap bbu rrao tveat nzaol yaot dvut bao. Xip keap seap tveat ddeat ddao ggao ssal del. ²Xiit Mip•Bii Dep nyi Dii Tu Ma ddeat Dot Ma ggaot, ao nyi Jat Liil Liil miil Jat Nap put Nap Dal Nyip, Xiit Bil Tel ssu nyit yaop nyi nzaol yaot nyit yaop jiit tap ggup rrao. ³Xiit Mip•Bii Dep xip heat bbu hxit: “Ngop geat ngao shop.” Xip heat ddeat: “Ngop heat yi nap chaot leap.” Xip heat ddeat ddao, ze dda hliil leat; ggat hxa eap zheat jiit wo map shop. ⁴Mii ggiiep hxe taot, Yet Sut heap ddet rrao, ao ddet Yet Sut ngea nzaol yaot wo mat se. ⁵ Yet Sut xip heat bbu hxit: “Ssu bbat! Nap heat zuu ddea wop wo?” Xip heat ddut zap hxit: “Map wop.” ⁶ Yet Sut ddeat: “Nap heat ngao kiep gie tveat hliil seat pap tvut gat, ze wo shop ddo.” Xip heat ngao kiep tveat ssal gat haot wo mgaop ma ddop lo, ngao wop ddiil. ⁷ Yet Sut xip njo nzaol

本书的目的

³⁰ 耶稣在门徒面前，另外行了许多神迹，没有记在这书上；³¹ 但记这些事，要叫你们信耶稣是基督，是神的儿子，并且叫你们信了他，就可以因他的名得生命。

耶稣向七个门徒显现

21 这些事以后，耶稣在提比哩亚海边又向门徒显现。他怎样显现记在下面。² 有西门•彼得和称为低土马的多马，并加利利的迦拿人拿但业，还有西庇太的两个儿子，又有两个门徒，都在一处。³ 西门•彼得对他们说：“我打鱼去。”他们说：“我们也和你同去。”他们就出去，上了船；那一夜并没有打着什么。⁴ 天将亮的时候，耶稣站在岸上；门徒却不知道是耶稣。⁵ 耶稣就对他们说：“小子！你们有吃的没有？”他们回答说：“没有。”⁶ 耶稣说：“你们把网撒在船的右边，就必得着。”他们便撒下网去，竟拉不上来了，因为鱼甚多。⁷ 耶稣所爱的那门徒对彼得

yaot ggaot Bii Dep bbu hxit: "Sep ngea!" Ggeat taot Xiit Mip•Bii Dep neap ddi ddi mu, Sep ngea ddeat wop jjo, ze mbu tap chyp gie rraol kiet shi ze ddveap heap leat. ⁸Ve yiit nzaol yaot heap ddet bbu kaop vup map wop. Nyit hngup lal ggao seat wop, ze hliil bbat kiet rrao ngao ggat ngao kiep mgaop dda lyip. ⁹Xip heat dda heap dde leat ggop, ze mii daol ggeat rrao wo hxaop, tat kie ddaot ngao wop, ba ba yi wop. ¹⁰Yet Sut xip heat bbu hxit: "I saop shop heat ngao tap nyit bao ja lyip." ¹¹Xiit Mip•Bii Dep geat ngao kiep mgaop heap dde gat. Ngao kiep ggaot ngao ye ddvep ggol, yiip bel rryl chaot tap hngup ngu cea sea bao wop, ngao tao seat wop ddil jiit ngao kiep map ggie. ¹²Yet Sut ddeat: "Nap heat lyip cheat zuu." Nzaol yaot gao ddaot xip bbu "Nyip ap su ngea" ddeat ddut nul geal heat tap yaop map wop. Sep ngea wo set. ¹³Yet Sut lyip ba ba nyi ngao ja xip heat bbiit. ¹⁴Yet Sut xiil rrao ddveat bao ddut ggu, tveat nzaol yaot dvut, tao dii sea yep ngea.

Yet Sut Nyi Bii Dep

¹⁵Xip heat cheat zuu ggop, Yet Sut Xiit Mip•Bii Dep bbu hxit: "Yop Hanl ssu Xiit Mip, nap ngop njo tat ddiil ddet map bbu heat ngeap ngea?" Bii Dep ddeat: "Sep ap, ngeap ngeat, ngop nyip njo, nyip wo set." Yet Sut xip bbu hxit: "Nap ngop hxaop bbat hlaol." ¹⁶Yet Sut dii nyit yep bao xip bbu hxit: "Yop Hanl ssu Xiit Mip, nap ngop njo njo?" Bii Dep ddeat: "Sep ap, ngeap ngeat, ngop nyip njo,

说：“是主！”那时西门•彼得赤着身子，一听见是主，就束上一件外衣，跳在海里。⁸其余的门徒离岸不远，约有二百肘（古时以肘为尺，一肘约有今时尺半），就在小船上把那网鱼拉过来。⁹他们上了岸，就看见那里有炭火，上面有鱼，又有饼。¹⁰耶稣对他们说：“把刚才打的鱼拿几条来。”¹¹西门•彼得就去，把网拉到岸上。那网满了大鱼，共一百五十三条；鱼虽这样多，网却没有破。¹²耶稣说：“你们来吃早饭。”门徒中没有一个敢问他：“你是谁？”因为知道是主。¹³耶稣就来拿饼和鱼给他们。¹⁴耶稣从死里复活以后，向门徒显现，这是第三次。

耶稣和彼得

¹⁵他们吃完了早饭，耶稣对西门•彼得说：“约翰的儿子西门（“约翰”在马太十六章十七节称“约拿”），你爱我比这些更深吗？”彼得说：“主啊，是的，你知道我爱你。”耶稣对他说：“你喂养我的小羊。”¹⁶耶稣第二次又对他说：“约翰的儿子西门，你爱我吗？”彼得说：“主

nyip wo set." Yet Sut ddeat: "Nap ngop hxaop hlaol." ¹⁷Dii sea yep xip bbu hxit: "Yop Hanl ssu Xiit Mip, nap ngop njo njo?" Bii Dep Yet Sut dii sea yep "Nap ngop njo njo?" ddeat xip ddut nul, ze ni shu mu Yet Sut bbu hxit: "Sep ap, nyip wo map set heat map wop, ngop nyip njo nyip wo set." Yet Sut ddeat "Nap ngop hxaop hlaol. ¹⁸Ngop rryp rry keap kea mu hxit nap dvut, nap hlai xi taot, yaop mu rraol shit ndea ddiel, ni nduet jol mu leap lyip. Ao ddet kaol tea ye taot, nap lal chyp ddeat gat, sup nap gie ndea du, nap gie hiet ddu nap leap ma ku heat miil ddea leat hngul." ¹⁹Yet Sut ddut tao gie Bii Dep keap seap xii, keap seap Sep Ye dvaop ssea nyil hxit ngeat. Ddut tao hxit ggop, ze xip bbu hxit: "Nap ngop ddut mgal map!"

Yet Sut Nyi Xip Xip Njo Heat Nzaol Yaot

²⁰Bii Dep zhaol nyi zhaol, Yet Sut xip njo heat nzaol yaot ggaot gao ddut mgal wo hxaop. Xip cheap zzu taot Yet Sut da mgaop deap hxit: "Sep ap, nyip vut heat ap su ngea?" ddeat nzaol yaot ggaot ngea. ²¹Bii Dep xip hxaop, ze Yet Sut ddut nul: "Sep ap, caop tao mep ddut keap seap rra?" ²²Yet Sut xip bbu hxit: "Ngop xip ggat rraop ngop lyip taot kea ddeat nao, eap zheat nap yet nyi lyi? Nap ngop ddut mgal map!" ²³Ao ze ddut tao hxit vil nyip gao zhy kea, nzaol yaot ggaot map xii ddeat hxit; ddut rryp mu nao, Yet Sut xip map xii ddeat map hxit, "Ngop xip ggat rraop ngop lyip taot kea nao, eap zheat nap yet nyi lyi?" ddeat hxit ye.

啊，是的，你知道我爱你。”
耶稣说：“你牧养我的羊。”

¹⁷第三次对他说：“约翰的儿子西门，你爱我吗？”彼得因为耶稣第三次对他说：“你爱我吗？”，就忧愁，对耶稣说：“主啊，你是无所不知的，你知道我爱你。”耶稣说：“你喂养我的羊。¹⁸我实实在在地告诉你：你年少的时候，自己束上带子，随意往来，但年老的时候，你要伸出手来，别人要把你束上，带你到不愿意去的地方。¹⁹耶稣说这话是指着彼得要怎样死，荣耀神。说了这话，就对他说：“你跟我吧！”

耶稣和他所爱的门徒

²⁰彼得转过来，看见耶稣所爱的那门徒跟着，就是在晚饭的时候，靠着耶稣胸膛说：“主啊，卖你的是谁？”的那门徒。²¹彼得看见他，就问耶稣说：“主啊，这人将来如何？”²²耶稣对他说：“我若要他等到我来的时候，与你何干？你跟从我吧！”²³于是这话传在弟兄中间，说那门徒不死；其实，耶稣不是说他不死，乃是说：“我若要他等到我来的时候，与你何干？”

²⁴Nvut tat ddiil chaot jjo hxaop hxit, ao
jiit nvut tat ddiil ggao du heat nzaol yaot tao
ngea; xip jjo hxaop heat ngeap ngeat, yi
ngop heat wo set. ²⁵Yet Sut zeal heat nvut
wop ddiil biel xi; tap ddup tap ddup mu ggao
ddeat ddao ddeat nao, ngop na nyil hxip jjii
yi gat hop ma ddop.

²⁴为这些事作见证，并且
记载这些事的，就是这门徒；
我们也知道他的见证是真
的。²⁵耶稣所行的事还有许
多；若是一一地都写出来，我
想，所写的书，就是世界也容
不下了。